

KARELIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Metsätalouden koulutus

Lauri Korhonen
NUORTEN ARVOT JA ASENTEET METSÄNOMISTUKSEEN ITÄ-
SUOMESSA

Opinnäytetyö
Toukokuu 2021

OPINNÄYTETYÖ
Toukokuu 2021
Metsätalouden koulutus

Tikkarinne 9
80200 JOENSUU
+358 13 260 600 (vaihe)

Tekijä(t)
Lauri Korhonen

Nimeke
Nuorten arvot ja asenteet metsänomistukseen Itä-Suomessa

Tiivistelmä

Suomen metsätalouteen vaikuttavat yksityismetsänomistajakunnan ja toimintaympäristön muutokset. Aikaisemmin vahvasti painottuneiden metsien tarjoamien aineellisten mahdollisuuksien lisäksi esiin ovat nousemassa myös metsien tarjoamat aineettomat mahdollisuudet. Metsäasiantuntijoiden täytyy olla tietoisia metsiin kohdistuvasta arvojen monipuolistumisesta voidakseen tarjota metsänomistajille juuri oikeanlaista palvelua.

Opinnäytetyössä selvitettiin, kuinka kiinnostuneita Itä-Suomessa asuvat nuoret ovat metsänomistuksesta, mitä arvoja he painottaisivat metsänomistajana sekä kuinka kiinnostavana vaihtoehtona nuoret kokevat metsäalalla opiskelun ja työskentelyn tulevaisuudessa. Tutkimus toteutettiin sähköisellä Webropol-kyselylomakkeella. Lomake lähetettiin seitsemään eri lukioon ja neljään metsäalan koulutusta tarjoavaan ammattikouluun. Vastauksia saatiin kaikkiaan 331.

Nuoret kokevat metsänomistuksen houkuttelevana vaihtoehtona ja osaavat yleisesti ottaen hyvin kuvata heille tärkeitä arvoja metsiin liittyen. Lukiolaisten ja naisten kohdalla arvona painottui erityisesti virkistyskäyttö kun taas ammattikoululaisten ja miesten kohdalla talous. Merkittävä osuus lukiolaisista ei kuitenkaan osannut vastata metsänomistukseen liittyviä arvoja koskeviin väittämiin. Tutkimuksen mukaan lukiolaiset eivät koe metsäalalla opiskelua tai työskentelyä houkuttelevana, kun taas ammattikoululaiset ovat kiinnostuneita varsinkin metsäalalla työskentelystä.

Kieli
suomi

Sivuja 78
Liitteet 3
Liitesivumäärä 9

Asiasanat
nuoret, metsänomistus, arvot, koulutus, työ

THESIS
May 2021
Degree Programme in Forestry

Tikkariinne 9
FI 80200 JOENSUU
FINLAND
Tel. +350 13 260 600

Author
Lauri Korhonen

Title
Young People's Values and Attitudes Towards Forest Ownership in Eastern Finland

Abstract

Finnish forestry is affected by changes in the private forest ownership and operational environment. In addition to the material opportunities that were strongly emphasized in forest ownership, the intangible opportunities offered by forests are also emerging. In order to provide just the right kind of service to forest owners, forestry engineers need to be aware of diversification of values that affects in forest ownership.

This thesis investigated how interested young people living in Eastern Finland are in forest ownership, what values they would emphasize as a forest owner, and how interesting option for young people it is to study and work in the forest sector in future. This investigation executed with an electronic Webropol questionnaire. The questionnaire was sent to seven high schools and four vocational schools providing forestry education. The number of received responses was 331.

Young people see forest ownership as an attractive option and are generally good at describing the values that are important to them in forest relation. In case of high school students and women the recreational use of forest was especially emphasized. Vocational school students and men emphasized economy. However, a significant proportion of high school students were unable to respond to claims about forest ownership values. According to the study, high school students do not see working and studying in the forest sector as an attractive option. On the other hand, vocational school students are especially interested in working in the forest sector.

Language
Finnish

Pages 78
Appendices 3
Pages of Appendices 9

Keywords

young people, forest ownership, values, education, work

Sisältö

1	Johdanto	6
2	Metsänomistus.....	7
2.1	Metsänomistus Suomessa.....	7
2.2	Suomalaiset metsätilat.....	8
2.3	Metsänomistuksen historia	8
2.4	Lainsäädännön vaikutus metsänomistukseen	10
3	Metsänomistajat tänään ja tulevaisuudessa	11
3.1	Metsänomistajaryhmät.....	11
3.2	Metsänomistajat päätöksentekijöinä	12
3.3	Kuvaus tulevaisuuden metsänomistajasta	13
3.4	Tulevaisuuden metsänomistajan arvot	14
4	Opinnäytetyön tarkoitus	15
5	Aineisto ja menetelmät.....	16
5.1	Kvantitatiivisen tutkimuksen menetelmäkuvaus.....	16
5.2	Opinnäytetyön toteutus	16
5.3	Analysointimenetelmät.....	17
5.4	Tutkimuslupaprosessi	18
6	Tulokset	19
6.1	Yleistä tuloksista	19
6.2	Nuorten kiinnostus metsäalan koulutukseen ja työhön	24
6.2.1	Lukiolaisten kiinnostus metsäalan koulutukseen ja työhön.....	28
6.2.2	Ammattikoululaisten kiinnostus metsäalan koulutukseen ja työhön...30	
6.3	Nuorten kiinnostus metsiä kohtaan.....	32
6.4	Nuorten kiinnostus metsänomistukseen	34
6.4.1	Metsänomistus nuorten perheissä	34
6.4.2	Metsänomistus nuorten keskuudessa.....	37
6.4.3	Nuorten kiinnostus metsänomistukseen	39
6.4.4	Nuorten kiinnostus erilaisia metsätiloja kohtaan	42
6.5	Nuorten painottamia arvoja metsänomistuksessa	45
6.5.1	Talouden painotus metsänomistuksessa	45
6.5.2	Virkistyskäytön painotus metsänomistuksessa	48
6.5.3	Metsien tarjoamien työtilaisuuksien painotus metsänomistuksessa ..50	
6.5.4	Monitavoitteisuuden painotus metsänomistuksessa	53
6.5.5	Metsänomistukseen liittyvien tavoitteiden suhteen epätietoinen.....	55
6.5.6	Tavoitteiden jakauma sukupuolten välillä	57
6.5.7	Tavoitteiden jakauma koulutusmuotojen välillä	58
6.6	Omatoimisuus metsänhoitotöissä	59
6.7	Omatoimisuus metsänomistukseen liittyvässä päätöksenteossa.....	62
6.8	Nuorten näkemykset metsäalan tulevaisuudesta.....	65
6.9	Nuorten mielipiteitä metsänomistukseen ja metsätalouteen	67
7	Tutkimustulosten tarkastelu	68
7.1	Nuorten suhtautuminen metsänomistukseen.....	68
7.2	Metsänomistus nuorten perheissä	69
7.3	Metsänomistukseen liittyvät tavoitteet	70
7.4	Nuorten kiinnostus metsäalan opintoihin ja työtehtäviin	71
8	Pohdinta.....	73
8.1	Tutkimuksen luotettavuuden arviointi.....	74
8.2	Tutkimusetiikka	75
8.3	Yhteenveto.....	75
	Lähteet.....	77

Liitteet

Liite 1 Tutkimussuunnitelma

Liite 2 Kirje alaikäisten opiskelijoiden huoltajille

Liite 3 Kyselylomake

1 Johdanto

Metsätaloutta muovaavat sekä yksityismetsänomistajakunnan että toimintaympäristön muutokset. Muutokset vaikuttavat siihen, mitä metsänomistajat metsänomistukseltaan haluavat, miten hyvin he metsäasiat tuntevat ja miten he haluavat hoitaa ja käyttää metsiään. Tällä on myös suuri kansan- ja aluetaloudellinen merkitys. (Rämö, Mäkijärvi, Toivonen & Horne 2009.)

Muutokset metsänomistajakunnan rakenteessa ja toimintaympäristössä vaikuttavat siihen, miten metsänomistajat hyödyntävät puukaupallisia ja muita metsäpalveluita, sekä siihen, miten metsänomistajat organisoituvat ja millaista palvelua metsäalan organisaatioilta odotetaan. Ennen kaikkea muutokset vaikuttavat siihen, mitä metsänomistajat metsänomistukseltaan haluavat, miten hyvin he metsäasiat tuntevat, kuinka kiinnostuneita he näistä ovat ja miten he haluavat hoitaa ja käyttää metsiään. Yhteiskunnan sekä metsätalouden ja -teollisuuden taloudellisen kehityksen kannalta on olennaista, halutaanko metsien tuottavuuteen investoida ja miten tarjontahalukkuus kehittyy. (Rämö ym. 2009, 8.)

Juuri näiden asioiden takia on erittäin tärkeää tehdä jatkuvaa tutkimustyötä metsänomistajakunnan muutokseen liittyen. Tutkimustyön avulla pystytään havaitsemaan metsänomistajakunnan arvojen ja asenteiden muutos sekä kehitys. Näin pystytään tarjoamaan juuri oikeanlaista metsäasiantuntijapalvelua juuri oikealle kohderyhmälle.

Tässä tutkimuksessa tutkittiin Itä-Suomen lukiolaisten ja ammattikoululaisten (metsäkoneenkuljettajat/metsurit-metsäpalvelujen tuottajat) välisiä eroja arvoissa ja asenteissa metsänomistukseen liittyen. Tutkimuksen avulla pyrittiin vastaamaan seuraaviin kysymyksiin: 1. Kuinka kiinnostuneita opiskelijat ovat metsänomistuksesta tulevaisuudessa, 2. Mitä arvoja he painottaisivat metsänomistuksessa ja 3. Kuinka kiinnostavana vaihtoehtona opiskelu ja työskentely metsäalalla koetaan tulevaisuudessa. Tietoperustan ja tutkimuksessa toteutettavan kyselyn avulla pyrittiin esittämään kehitysideoita siihen, kuinka nuoret saataisiin kiinnostumaan metsistä entistä enemmän jo varhaisella iällä ja tätä kautta myös metsänomistus houkuttelevammaksi vaihtoehdoksi.

2 Metsänomistus

2.1 Metsänomistus Suomessa

Metsät peittävät yli 75 % Suomen maapinta-alasta. Suomi on suhteellisesti Euroopan metsäisin maa. Puuntuotantoon soveltuvaa metsämaata on 20,3 miljoonaa hehtaaria ja kitumaata 2,5 miljoonaa hehtaaria. Suomen metsät kasvavat vuosittain noin 108 milj. m³ (VMI 12). Tilastotietojen mukaan v. 2019 puuston vuotuinen kokonaispoistuma oli noin 88,4 milj. m³. Hakkuukertymä oli kaikkiaan 73,3 milj. m³, josta 87 % ohjautui metsäteollisuuden käyttöön ja 13 % energia-puuksi eli lämpö- ja voimalaitosten metsähakkeeksi tai pientalojen polttopuuksi. (Maa- ja metsätalousministeriö 2021.)

Suomessa on Luonnonvarakeskuksen mukaan noin 632 000 vähintään kahden metsähehtaarin omistajaa. Yksin tai puolison kanssa metsää omistaa 319 000 henkilöä eli noin puolet kaikista metsänomistajista. Lähes neljännes omistaa metsää verotusyhtymissä ja hieman useampi eli 26 % kuolinpesien kautta. (Metsänhoitoyhdistys 2021.) Suomessa metsät ovat suurimmaksi osaksi yksityisten metsänomistajien omistuksessa. Karkeasti laskettuna noin 11 % Suomen asukkaista omistaa vähintään kaksi metsähehtaaria. Luken tekemän Suomalainen metsänomistaja 2020-tutkimuksen mukaan yksityismetsänomistajien keski-ikä oli 62 vuotta.

Yksityiset metsänomistajat, tavalliset perheet, omistavat metsämaasta 60 ja puuston kasvusta 70 %. Yksityiset metsänomistajat myyvät teollisuudelle 80 % sen tarvitsemasta kotimaisesta puusta. Metsähallituksen hallinnoimat valtion metsät kattavat metsämaasta neljäsosan, mutta valtion osuus hakkuista on vain kymmenesosa. Metsäyhtiöt omistavat metsämaasta vajaan kymmenen prosenttia, ja niiden osuus hakkuista on likimain saman verran. Kunnat, seurakunnat, säätiöt ja yhteismetsät omistavat loput noin 5 % Suomen metsämaasta. (Luonnonvarakeskus 2021.) Suomalainen metsänomistaja 2020-tutkimuksen mukaan tämän tutkimuksen kohdealueella Itä-Suomessa yksityisessä omistuksessa oleva metsämaa jakautui pinta-alan suhteen seuraavanlaisesti: Pohjois-Savo 885 835 hehtaaria, Etelä-Savo 841 718 hehtaaria ja Pohjois-Karjala 721 654 hehtaaria.

Suomessa on siis väestöön suhteutettuna melko suuri määrä yksityisiä metsänomistajia, n. 632 000. Kun metsänomistajia on näin paljon, heillä on myös erilaisia arvoja ja tavoitteita metsiensä suhteen. Näillä taas on vaikutusta siihen, millaisia päätöksiä he tekevät metsiensä käytössä. (Luonnonvarakeskus 2021.) Voidaan oikeastaan sanoa, että on olemassa niin monta erilaista arvoa ja asennetta metsää kohtaan sekä tapaa hoitaa metsiään, kuin on metsänomistajaa. Tämän takia on erittäin tärkeää tehdä tutkimustyötä nykyisten ja myös tulevien metsänomistajien arvoihin ja asenteisiin liittyen. Näin metsäalan ammattilaiset pystyvät tarjoamaan parasta mahdollista palvelua asiakkailleen.

2.2 Suomalaiset metsätilat

Suomalaisten omistamien metsätilojen kirjo on suuri, sillä tilojen koko vaihtelee muutaman hehtaarin tiloista useiden satojen hehtaarien suurtiloihin. Luken v. 2020 julkaiseman Suomalainen metsänomistaja 2020-tutkimuksen mukaan yksityisessä omistuksessa olevien metsätilojen keskikoko oli 48 ha. Op.median sivulla vuonna 2018 julkaistussa Tällainen on suomalainen metsänomistaja -artikkelissa Emmi Haltia Pellervon taloustutkimuksesta toteaa seuraavaa:

Pienikokoisia, alle 20 hehtaarin metsätiloja on lukumääräisesti selvästi eniten. Suurimman ryhmän muodostavat 20–50 hehtaarin tilat. Suomessa on verrattain vähän suurikokoisia, 500–1 000 hehtaarin tiloja. (Kallio 2018.)

Tämä sama pätee myös nykyään.

2.3 Metsänomistuksen historia

Metsänomistuksella on Suomessa pitkät perinteet ja nykyiset omistusmuodot ovat muovautuneet aikojen saatossa. Metsänomistus ja erilaiset omistusmuodot liittyvät vahvasti Suomen historian kannalta merkittäviin tapahtumiin. Yksi vaikutuskijöistä oli sarkajako. Suomessa sarkajako otettiin käyttöön lohkojaon tilalle 1300-luvulla Ruotsin vallan alaisuudessa maanlain mukaan. Lain mukaan myös kylien metsät ja vesistöt olisi tullut jakaa sarkoihin, mutta käytännössä Suomessa lain toteutus koski vain peltoja ja niittyjä. Lisäksi sarkajako oli vain Suomen tiheimmin asutuilla viljelysalueilla eli Varsinais-Suomesta Karjalaan. Sarkajaon aika päättyi 1750-luvulla isoonjakoon. (Alijoki 2021.) Sarkajaossa metsät siis jäivät vielä yhteiseksi omaisuudeksi, eikä metsiä jaettu kenenkään omistukseen.

Vuonna 1542 Ruotsi-Suomen Kuningas Kustaa Vaasa julisti asumattomat erämaat Jumalan, Kuninkaan ja Kruunun omaisuudeksi. Tästä sai alkunsa valtion maaomistus. Erämaihin liittyi talonpoikien nautintaoikeuksia, ja oli pitkään epävarmaa, missä menivät yksityisen metsän ja kruununmetsien rajat. (Metsähallitus 2021.)

Yksityisen metsänomistuksen muotoutumisen kannalta erittäin merkittävä historian tapahtuma on isojako. 1700-luvun jälkipuoliskolta alkaen toimeenpantu isojako pyrki yhdistämään talojen maat jälleen suuremmiksi kokonaisuuksiksi. Myös metsämaat jaettiin, jolloin osa metsäalasta joutui ns. liikamaana valtiolle. (Kansatiede 2004.) Isojaon toteutuksen voidaan katsoa synnyttäneen yksityisen metsänomistuksen Suomessa. Isojakoasetuksia annettiin vuosina 1757, 1762 ja 1775. Viimeksi mainittuna vuonna säädettiin sekä pelto- että niittypalstojen enimmäismääräksi neljä, metsämaan taas kaksi palstaa tilaa kohden. (Kansatiede 2004.)

Metsänomistuksen historiasta puhuttaessa ei voida unohtaa kaskeamista ja kaskikulttuurin vaikutusta Suomen metsiin. Kaskeaminen on tuhansia vuosia vanha perinne, joka hiljalleen väheni vasta 1900-luvun taitteessa. Savossa viimeiset kasket poltettiin 1950-luvulla.

Kaskiviljely on monimuotoinen ryhmä menetelmiä, joille yhteistä on viljeltäväksi aiotulla maalla kasvavien puiden polttaminen. Polttamisen seurauksena maaperän ravinteet vapautuvat viljelykasvien käyttöön. Kaskiviljely oli luonteeltaan kiertevää, sillä viljelykasvit käyttivät ravinteet varsin nopeasti loppuun ja paikkaa piti vaihtaa. Kaskeaminen oli hyvien olosuhteiden vallitessa taloudellinen ja tuottoisa maanviljelymenetelmä. (Metsähallitus 2021.)

1600-luvun lopulta lähtien Ruotsin hallinto alkoi suhtautua karsaasti kaskeamiseen. Syynä oli pelko metsien loppumisesta ja huoli valtakunnan kaivostoiminnan ja rautateollisuuden hiilensaannista. (Metsähallitus 2021.) Väkimäärän kasvaessa käytettävien kaskimaiden alat pienenevät ja viljaa tarvittiin entistä enemmän, joten maita kaskettiin entistä tiheämpään tahtiin, jolloin maaperän ravinnetasot eivät kerenneet palautua ennalleen ja näin sadot pienenevät. Toinen syy kaskeamisen loppumiseen oli sahateollisuuden kehittyminen, minkä seurauksena metsät nähtiin arvokkaina.

Metsien kaskeaminen hiipui 1900-luvun taitteessa, mutta jätti jälkensä vielä vuosikymmeniksi metsien puulajisuhteisiin ja aluskasvillisuuteen. Kaskeaminen oli suosinut lehtipuita, jotka luonnonsuknessiossakin yleensä muodostavat pioneerivaiheen, ja 1900-luvun alussa nuoret ja lehtipuuvaltaiset metsät olivatkin runsaimmillaan. (Vanha-Majamaa 2001, 72.)

2.4 Lainsäädännön vaikutus metsänomistukseen

Historian tapahtumien lisäksi myös lainsäädännöllä ja sen muutoksilla on vaikuttettu ja vaikutetaan tänäkin päivänä metsänomistukseen ja metsien käyttöön. Tärkein laki metsien suhteen on metsälaki. Metsälain tarkoituksena on edistää metsien taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävää hoitoa ja käyttöä. Metsälaki asettaa metsien hoidolle ja käytölle vähimmäisvaatimukset, joiden perusteella metsänomistaja tekee yksityiskohtaiset metsänkäsittelypäätökset tavoitteidensa mukaisesti. Metsälaissa vähimmäisvaatimuksia säädetään muun muassa puun korjuuseen, metsän uudistamiseen ja metsäluonnon monimuotoisuuden turvaamiseen. (Maa- ja metsätalousministeriö 2021.) Metsälain lisäksi metsänomistukseen ja metsän käyttöön vaikuttaa mm. luonnonsuojelulaille, lailla metsätuhojen torjunnasta sekä asetuksella metsien kestävästä hoidosta ja käytöstä.

Suomen metsät olivat 1800-luvun puolivälissä niin voimakkaassa käytössä, että viranomaiset huolestuivat metsien häviämisestä. Vuonna 1886 säädettiin Suomen ensimmäinen metsälaki, johon koottiin kaikki metsiä koskevat säännökset. Lain tarkoituksena oli edistää metsän luontaista uudistumista, sillä tuohon aikaan metsän uudistaminen avohakkuun jälkeen koettiin epävarmaksi. Tämän jälkeen metsälakia ja metsälainsäädäntöä on kehitetty yhteiskunnan tarpeiden mukaisesti. (Maa- ja metsätalousministeriö 2021.)

Nykyinen metsälaki (1093/1996) tuli voimaan vuonna 1997. Viimeisin asiamuutos nykyiseen metsälakiin tuli voimaan vuoden 2015 alusta. Uudistettu metsälaki lisäsi merkittävästi metsänomistajien valinnanvapautta ja vastuuta metsiensä käytössä ja hoidossa. (Maa- ja metsätalousministeriö 2021.) Nykyiset ja tulevat metsänomistajat painottavat metsänomistuksessaan hyvin erilaisia arvoja, ja uusi metsälaki mahdollistaakin hyvin erilaisten metsänhoidollisten

tavoitteiden toteutuksen. Näin metsäammattilaisen rooli neuvonantajana tulee korostumaan.

3 Metsänomistajat tänään ja tulevaisuudessa

3.1 Metsänomistajaryhmät

Metsänomistajat voidaan jakaa erilaisten tavoitteiden perusteella metsänomistajaryhmiin. Eri tutkimuksissa käytetään erilaisia nimityksiä ryhmistä ja ryhmien määrä vaihtelee. Eri aikoina toteutetuissa metsänomistajatutkimuksissa tavoite-ryhmien järjestykset ja prosenttiosuudet vaihtelevat hieman. Tulevaisuuden osalta metsänomistajaryhmissä tulee tapahtumaan muutoksia, sillä tulevaisuuden metsänomistajat yhdistävät metsien aineettomia- ja taloudellisia arvoja ja metsänhoitotoimenpiteissä korostuvat luonto- ja virkistysarvot.

Tuorein Luonnonvarakeskuksen aiheeseen liittyvä Suomalainen metsänomistaja 2020-tutkimus julkaistiin toukokuussa 2020. Tässä tutkimuksessa metsänomistajat jaettiin tavoitteidensa mukaan viiteen eri ryhmään. Ensimmäinen ryhmä koostui metsänomistajista, joille hyvin monet tavoitteet olivat tärkeitä. Monitavoitteisten ryhmään kuuluville olivat tärkeitä oman metsän tarjoamat taloudelliset hyödyt – taloudellinen turvallisuus ja myyntitulot, työtilaisuudet ja ulkoilu ja aineettomat tavoitteet. Toinen ryhmä, virkistyskäyttäjät painottivat selkeästi metsänomistuksen aineettomia näkökohtia, kuten luonnon- ja maisemansuojelua sekä ulkoilumahdollisuuksia. Metsän merkitys työtilaisuuksien ja ulkoilun kannalta korostui metsässä tekevien (aik. metsästä elävät) keskuudessa, vaikkei metsä liene monellekaan tärkein tulonlähde. Turvaa ja tuloja korostaville (aik. taloudellista turvaa korostavat) olivat tärkeitä paitsi metsän tuoma taloudellinen turvallisuus ja merkitys sijoituskohteena myös säännölliset puunmyyntitulot. Viides ryhmä, epätietoiset, ei tunnu asettavan erityisiä tavoitteita metsänomistukselleen. (Karppinen, Hänninen & Horne 2020, 18.)

Suurin metsänomistajaryhmä Suomalainen metsänomistaja 2020-tutkimuksessa oli monitavoitteiset 28,7 %:n osuudella. Virkistyskäyttäjät, metsässä tekevät sekä turvaa ja tuloja korostavat olivat ryhmänä melkein samansuuruisia.

Virkistyskäyttäjiä oli 20,3 %, metsässä tekeviä 20,6 % ja turvaa ja tuloja korostavia 19,7 %. Kaikista pienin ryhmä oli epätietoiset. Epätietoisien osuus oli 10,7 %.

Ennen Luonnonvarakeskuksen aikaa Metsäntutkimuslaitos eli Metla julkaisi vuonna 2011 Suomalainen metsänomistaja 2010-työraportin. Tässä tutkimuksessa tavoitteittain ryhmiteltynä metsänomistajista 30 prosenttia oli monitavoitteisia, 24 prosenttia virkistyskäyttäjiä, 20 prosenttia metsästä eläviä, 16 prosenttia taloudellista turvaa korostavia ja kymmenen prosenttia epätietoisia. (Hänninen, Karppinen & Leppänen 2011.)

Tulevaisuuden metsänomistajia voidaan jakaa myös toisenlaisiin ryhmiin. Pellervon taloudellisen tutkimuslaitoksen raportissa N:o 216 ”Uusien metsänomistajien asenteet, motiivit ja aiomukset metsiin ja metsänomistukseen liittyvissä asioissa” tulevaisuuden metsänomistajat jaettiin viiteen eri ryhmään: 1. metsätaloudesta elantonsa saaviin, 2. metsätaloudellisesti aktiivisiin, 3. kaupunkilaisiin etämetsänomistajiin, 4. suojelumyönteisiin ja 5. epätietoisiin.

Pellervon taloudellisen tutkimuslaitoksen työpaperissa N:o 117 ”Nuorten suhtautuminen metsiin ja metsien käyttöön tulevaisuuden metsänomistajina ja päätöksentekijöinä” tulevaisuuden metsänomistajat jaettiin seuraavanlaisiin ryhmiin: 1. globaaleihin ajattelijoihin, 2. metsänomistajiin, jotka haluavat tehdä itse hoitotöitä, 3. tilalta koulun jälkeen lähteviin nuoriin sekä 4. tilalla asuviin ja tilaa pitämään jäävien nuorten ryhmään. Erilainen ryhmäjako eri tutkimuksissa perustuu tutkimustarkoitukseen. Erilaisilla ryhmäjoilla pyritään kuvaamaan parhaimmalla mahdollisella tavalla kussakin tutkimuksessa tutkittavaa ilmiötä.

3.2 Metsänomistajat päätöksentekijöinä

Suomalaiset yksityismetsänomistajat ovat päätöksentekijöinä erilaisia. He käyttävät päätöksentekonsa apuna monipuolisesti erilaista tarjolla olevaa tukea. Metsänomistajan kulloinkin soveltama päätöksentekotapa heijastaa hänen omaksumaansa metsänomistamisen strategiaa, elämäntilannetta, arvoja, tavoitteita ja motiiveja. Lisäksi päätöksentekotavoissa ja vuorovaikutusmieltyyksissä on ripaus omaa temperamenttia ja persoonallisuutta. Metsänomistajille tarjoillun neuvonnan ja päätöstuen tulisi ottaa huomioon tämä

päätöstukiodotusten erilaisuus. Samalla palveluntarjoajan on syytä kiinnittää huomiota luottamuksen rakentumiseen sekä antaa tilaa metsänomistajien väliselle vertaisvuorovaikutukselle. (Tikkanen, Honkajärvi, Hujala & Lappalainen 2007, 78–79.)

Tulevaisuuden metsänomistajat ovat päätöksentekijöinä erilaisia kuin tämän päivän metsänomistajat. Suurin syy tähän on metsänomistukseen liittyvien arvojen ja asenteiden muutos sekä monipuolistuminen. Tämä kaikki pohjautuu yhteiskunnan ja metsänomistajakunnan rakennemuutokseen. Arvoja, asenteita ja käyttäytymistä muovaavat mm. koulutustaso, elämänpiiri ja yleinen varallisuustaso sen lisäksi, että ne muuttuvat iän funktiona. Muutos vaikuttanee myös metsänomistuksen tavoitteisiin sekä yleiseen tietämykseen ja ymmärrykseen metsätalouden ja -teollisuuden yhteiskunnallisesta ja kansantaloudellisesta merkityksestä. (Mäkijärvi 2009.) Metsät nähdään tulevaisuudessa edelleen kiinnostavina, niihin vain suhtaudutaan eri tavalla ja niiltä odotetaan erilaisia asioita kuin nykyisin.

3.3 Kuvaus tulevaisuuden metsänomistajasta

Tulevaisuuden metsänomistajista ja heidän arvoistansa sekä asenteista metsään ja metsänomistukseen on tehty useita tutkimuksia ja tutkimustyötä tehdään koko ajan lisää. Jatkuvilla tutkimustyöllä ja sen tuottamilla tuloksilla pystytään paremmin ymmärtämään tulevien metsänomistajien arvoja ja asenteita. Tätä kautta metsäalan ammattilaiset pystyvät parhaalla mahdollisella tavalla vastaamaan metsänomistajien erilaisiin tarpeisiin.

Yksi kattavimmista tutkimuksista tähän aihealueeseen on Pellervon taloudellisen tutkimuslaitoksen vuonna 2009 julkaisema Suomalaisen metsänomistajan profiili vuonna 2030-tutkimus. Tämän tutkimuksen mukaan metsänomistajakunnassa tapahtuu tulevaisuudessa useita muutoksia. Noin 20 vuoden kuluttua metsänomistajakunta on tulosten perusteella nykyistä jonkin verran nuorempi (keski-ikä muutos 60 vuodesta noin 52–54 vuoteen). Ammattiryhmistä palkansaajat nousevat suurimmaksi ryhmäksi (nykyisestä 30 prosentista noin 50 prosenttiin). Maanviljelijöiden määrä puolestaan laskee tuntuvasti (16 % -> n. 5 %). Myös eläkeläisten määrä vähenee (45 % -> n. 35–40 %). Tulevat

metsänomistajat asuvat yhä useammin suurissa tai suurehkoissa kaupungeissa (26 % -> n. 45–50 %). Yhä useampi on viettänyt myös lapsuutensa kaupungissa (4 % -> n. 45–55 %). Maalla asuminen puolestaan vähenee (55 % -> n. 35 %). Tämän kehityksen seurauksena yhä useampi metsänomistaja on etä-metsänomistaja (36 % -> n. 50–60 %). (Rämö ym. 2009, 18.)

3.4 Tulevaisuuden metsänomistajan arvot

Tulevaisuudessa kiinnostus metsiin ja metsien käyttöön säilyy. Metsiä pitäisi metsänomistajien mielestä käyttää monipuolisesti, järkevästi ja taloudellisesti. Tällainen käyttö käsittää heidän mukaansa sekä metsien hoidon ja hakkuun että virkistyskäytön ja luonnonsuojelun. Metsänomistajien mielestä on myös tärkeää, ettei metsiä käytetä tuhlailevasti. Moni metsänomistaja ei pidä metsänomistusta erityisen hyvänä liiketoimintana, sillä pääoman tuotto on heidän mielestään melko alhainen. (Rämö & Toivonen 2009, 24.)

Tämän päivän metsänomistuksessa painottuvat vielä aineelliset arvot, mutta tulevaisuudessa metsien tarjoamat aineettomat mahdollisuudet nousevat entistä voimakkaammin esille ja luontoarvot korostuvat. Metsä on uusille metsänomistajille ennen kaikkea ulkoilu- ja virkistyspaikka. (Rämö & Toivonen 2009, 24.) Marjastus, sienestys ja metsässä lenkkeily ovat tulevaisuuden metsänomistajille mieluisia metsässä tehtäviä aktiviteetteja. Tästä antaa tietyllä tapaa esimakua se, että koronavuoden 2020 aikana kansallispuistojen kävijämäärät kasvoivat lähes 20 %. Erityisesti nuorten kävijöiden osuus kansallispuistoissa lisääntyi huomattavasti. Luonto ja metsät kiinnostavat siis myös tulevaisuudessa.

Tulevaisuuden metsänomistajien keskuudessa korostuu metsien maailmanlaajuinen merkitys. Pellervon taloudellisen tutkimuslaitoksen työpapereissa nro 117 Nuorten suhtautuminen metsiin ja metsien käyttöön tulevaisuuden metsänomistajina ja päätöksentekijöinä todetaan seuraavaa:

Nuorilla on aidosti globaali metsäsuhde. Kansallisen, kansantaloudellisen ja taloudellisen näkökulman tilalle tai lisäksi on tullut maailmanlaajusten ongelmien näkökulma. (Mäkijärvi 2009.)

Vaikka useissa tulevaisuuden metsänomistukseen liittyvissä tutkimuksissa todetaan, että moni metsänomistaja ei pidä metsien taloudellista merkitystä kovin-kaan tärkeänä, ei voida ajatella, että metsien taloudellinen merkitys poistuisi

kokonaan. Myös taloudellisesti metsällä on merkitystä. Varsinkin ostamalla hankitusta metsästä metsänomistajat haluavat ennen kaikkea taloudellista tuottoa. Metsä nähdään tällöin nimenomaan sijoituksena. Joillakin metsänomistajilla metsä liittyy läheisesti omaan elinkeinoon. Nämä metsänomistajat ovat siten taloudellisesti riippuvaisia metsistään. (Rämö & Toivonen 2009, 27.)

Arvot metsää ja metsänomistusta kohtaan tulevat siis monipuolistumaan, sillä tulevaisuuden metsänomistajat haluavat metsiltään asioita, joita nykyiset metsänomistajat eivät pidä tärkeänä. Arvojen monipuolistuessa ja metsänomistajien metsäisen tietämyksen vähentyessä korostuu metsäalan asiantuntijoiden ammatillinen osaaminen. Metsäalan asiantuntijoiden täytyy pystyä tarjoamaan tulevaisuuden metsänomistajille kattavampi määrä erilaisia metsänhoitovaihtoehtoja ja lisäksi pystyä kertomaan näistä vaihtoehtoista metsänomistajan tietotasoa vastaavalla tavalla.

4 Opinnäytetyön tarkoitus

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää lukiolaisten ja ammattikoululaisten (metsäkoneenkuljettajat/metsuri-metsäpalveluiden tuottajat) välisiä eroja arvoissa ja asenteissa metsänomistukseen Itä-Suomessa. Samalla selvitettiin, kuinka kiinnostavana vaihtoehtona opiskelijat kokivat metsäalalla opiskelun ja työskentelyn tulevaisuudessa. Tällä tutkimuksella pyrittiin tuottamaan informatiivista tietoa metsäalan ammattilaisille, jotta he pystyisivät ymmärtämään paremmin metsänomistukseen liittyvää arvojen ja asenteiden monipuolistumista sekä ottamaan kunkin metsänomistajan yksilölliset metsänomistukseen liittyvät tavoitteet paremmin huomioon.

Tällä tutkimuksella pyrittiin tuottamaan myös kehitysideoita siihen, kuinka nuoret saataisiin kiinnostumaan metsistä entistä enemmän jo varhaisella iällä ja tätä kautta myös metsänomistus houkuttelevammaksi vaihtoehdoksi. Tässä tutkimuksessa tarkasteltavia tutkimuskysymyksiä olivat:

1. Kuinka kiinnostuneita opiskelijat ovat metsänomistuksesta tulevaisuudessa?
2. Mitä arvoja opiskelijat painottaisivat metsänomistuksessa?
3. Kuinka kiinnostavana vaihtoehtona opiskelu ja työskentely metsäalalla koetaan tulevaisuudessa?

5 Aineisto ja menetelmät

5.1 Kvantitatiivisen tutkimuksen menetelmäkuvaus

Määrällinen eli kvantitatiivinen tutkimus on tieteellisen tutkimuksen menetelmäsuuntaus, joka perustuu kohteen kuvaamiseen ja tulkitsemiseen tilastojen ja numeroiden avulla. (Jyväskylän yliopisto 2015). Määrällisessä tutkimuksessa ollaan usein kiinnostuneita erilaisista luokitteluista, syy- ja seuraussuhteista, vertailusta ja numeerisiin tuloksiin perustuvasta ilmiön selittämisestä. Määrälliseen menetelmäsuuntaukseen sisältyy runsaasti erilaisia laskennallisia ja tilastollisia analyysimenetelmiä. (Jyväskylän yliopisto 2015.)

Määrällinen tutkimusmenetelmä vastaa kysymyksiin, kuinka moni, kuinka paljon ja kuinka usein. Määrällisessä tutkimuksessa tutkija saa tutkimustiedon numeeroina tai hän ryhmittelee laadullisen aineiston numeeriseen muotoon. Hän esittää tulokset numeroina, esimerkiksi tunnuslukuina. Tutkija tulkitsee ja selittää olennaisen numerotiedon sanallisesti. Hän kuvaa, millä tavalla eri asiat liittyvät toisiinsa tai eroavat toistensa suhteen. (Vilka 2007, 14.)

5.2 Opinnäytetyön toteutus

Tämä tutkimus oli luonteeltaan kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimus. Tutkimus toteutettiin kyselytutkimuksena ja siinä käytettiin sähköistä kyselylomaketta, joka luotiin Webropol-sovellusta käyttäen. Kyselyssä lukiolaiset ja ammatikoululaiset (metsäkoneenkuljettajat/metsuri-metsäpalveluiden tuottajat)

vastasivat pääasiassa samoihin kysymyksiin, eli kysymysten muoto oli vakio. Ainoat kohdat, missä eri koulutusmuotojen opiskelijat ohjattiin vastaamaan omiin kysymyksiin, olivat nykyiseen koulutukseen liittyvät kysymykset ja kysymykset, joissa selvitettiin jatko-opintoihin ja työelämään liittyviä suunnitelmia. Näissä kysymyksissä käytettiin eri koulutusalan opiskelijoille erilaista kysymysten asettelua ja sanamuotoa. Näin kyselytutkimuksella pyrittiin tuottamaan tarkempaa ja luotettavampaa tutkimustietoa. Eri koulutusalojen opiskelijoiden ohjaaminen omiin kysymyksiin onnistui helposti Webropol-sovelluksen kysymysten ohjaustyökalua hyödyntäen. Näin saatiin luotua yksi kyselypohja, johon sekä lukiolaiset että ammattikoululaiset (metsäkoneenkuljettajat/metsuri-metsäpalveluiden tuottajat) pystyivät vastaamaan.

Kyselyn toteuttaminen sähköisenä oli tietoinen valinta alusta lähtien. Sähköisellä kyselyllä kyselyyn vastaavat opiskelijat tavoitettiin helpommin ja nopeammin, sillä näin ei tarvinnut lähettää paperisia kyselylomakkeita koulujen rehtoreille ja koulutuspäälliköille, jotka olisivat jakaneet lomakkeen eteenpäin opiskelijoille. Sähköisessä kyselylomakkeessa riitti, kun lähetti linkin lukiodien rehtoreille ja ammattikoulujen koulutuspäälliköille, jotka sitten välittivät linkin sähköpostilla eteenpäin opiskelijoille. Kyselyn toteuttaminen sähköisenä sopi myös korona-ajan henkeen, sillä näin pystyttiin tavoittamaan helposti myös etäopiskelussa opiskelevat opiskelijat.

5.3 Analysointimenetelmät

Tämän kyselytutkimuksen tutkimusaineisto koostui kategorista muuttujista. Kyselyn vastausten analysoinnissa käytettiin khiin neliö -testiä ja ristiintaulukointia. Nämä analysointimenetelmät soveltuvat kategoristen muuttujien analysointiin.

Khiin neliö -testissä määritetään khiin neliö – todennäköisyysjakaumasta niin kutsuttu p-arvo, joka vastaa seuraavaan kysymykseen: Kuinka todennäköistä on saada havaitun suuruinen tai vielä suurempi khiin neliö -testimuuttujan arvo ilman riippuvuutta tai eroa perusjoukossa? Mitä pienempi p-arvo on, sitä enemmän riippuvuuden tai eron yleistäminen perusjoukkoon saa tukea. Toisaalta mitä suurempi p-arvo on, sitä todennäköisemmin havaitut erot johtuvat otantavirheestä. Vakiintuneen tavan mukaan alle 0,050 (5,0 %) suuruisia p-arvoja

pidetään riittävänä näyttönä perusjoukossa olevan riippuvuuden tai eron puolesta. (Taanila 2019). Ristiintaulukoinnilla tutkitaan muuttujien jakautumista ja niiden välisiä riippuvuuksia. Riippuvuus- tai riippumattomuustarkastelussa tutkitaan, onko tarkastelun kohteena olevan selitettävän muuttujan jakauma erilainen selittävän muuttujan eri luokissa. (KvantiMOTV 2004).

Kyselytutkimuksen aineiston analysoinnissa käytettiin SPSS tilasto-ohjelmaa, Webropol-sovelluksen analysointityökalua ja Excel-ohjelmaa. Ristiintaulukointi ja khiin neliö -testi toteutettiin SPSS tilasto-ohjelmaa käyttäen. Excel-ohjelmaa hyödynnettiin kuvioden ja taulukoiden tekemiseen. Näin saatiin parannettua työn visualisuutta. Excel-ohjelmaa käytettiin myös SPSS-tuloksista tehtyjen jatkojalosteiden tilastolliseen analyysiin. Excelillä tehdyissä khiin neliö -testeissä "X² (2)"-merkintä on korvattu "testimuuttuja"-ilmaisulla. Kyselytutkimuksen vastausten analysoinnissa on jätetty pois ne, jotka eivät halunneet kertoa sukupuoltaan ja mielipidekysymyksissä niiden opiskelijoiden vastaukset, jotka eivät osanneet ilmaista mielipidettään. Näin parannettiin tutkimustulosten luotettavuutta ja analysoinnin tarkkuutta.

5.4 Tutkimuslupaprosessi

Kyselyn toteuttamiseksi tarvittiin tutkimuslupa jokaiselta kyselyyn osallistuvalla koululta erikseen. Kyselytutkimuksen toteuttamiseen liittyvän tutkimuslupaprosessin suhteen ei ollut juurikaan koulu- tai kuntakohtaisia eroja. Tutkimuslupaprosessin selvittäminen aloitettiin helmikuun alussa 2021 olemalla puhelimitse yhteydessä seitsemän eri lukion rehtoriin ja neljän eri ammattikoulun koulutuspäällikköön. Puhelinkeskusteluissa selvisi, että tutkimusluvan kyselyn toteuttamiseen myöntää kunkin koulun rehtori tai koulutuspäällikkö, jos kunkin kunnan alueelta tutkimukseen osallistuu vain yksi koulu.

Tutkimuslupien hakeminen aloitettiin helmikuun ensimmäisellä viikolla lähettämällä tutkimussuunnitelma ja tutkimuslupahakemus kunkin koulun rehtorin tai koulutuspäällikön sähköpostiin. Kaikista kouluista (seitsemästä lukiosta ja neljästä ammattikoulusta) saatiin myönteinen tutkimuspäätös kyselyn toteuttamiseen viikon kuluessa. Kysely kohdistui myös alaikäisiin, eli alle 18-vuotiaisiin opiskelijoihin. Koulukohtaisesti oli hieman eroja sen suhteen, tarvitseeko alaikäinen opiskelija huoltajan suostumuksen osallistuakseen kyselytutkimukseen. Koulut, jotka edellyttivät alaikäiseltä opiskelijalta huoltajan suostumusta osallistua tutkimukseen toimivat niin, että koulujen rehtorit ja koulutuspäälliköt lähettivät lupahakemuksen alaikäisten huoltajille. Lupahakemuksen yhteydessä koulujen rehtorit ja koulutuspäälliköt välittivät alaikäisten huoltajille laaditun tutkimussuunnitelman, jossa kuvattiin kyselytutkimusta ja sen käyttötarkoitusta sekä pyydettiin huoltajilta suostumusta heidän huollettavan osallistua kyselytutkimuksen toteutukseen.

Kokonaisuudessaan tutkimuslupaprosessi saatiin maaliin reilun viikon kuluessa. Näin ollen linkki kyselytutkimukseen sekä pieni saatekirje opiskelijoille lähetettiin koulujen rehtoreiden ja koulutuspäälliköiden sähköposteihin ripotellen aikavälillä 9.2.2021-22.2.2021 sen mukaan, kuinka nopeasti tutkimuslupa kultakin koululta myönnettiin. Vastausaikaa kyselyyn annettiin 15.3.2021 saakka.

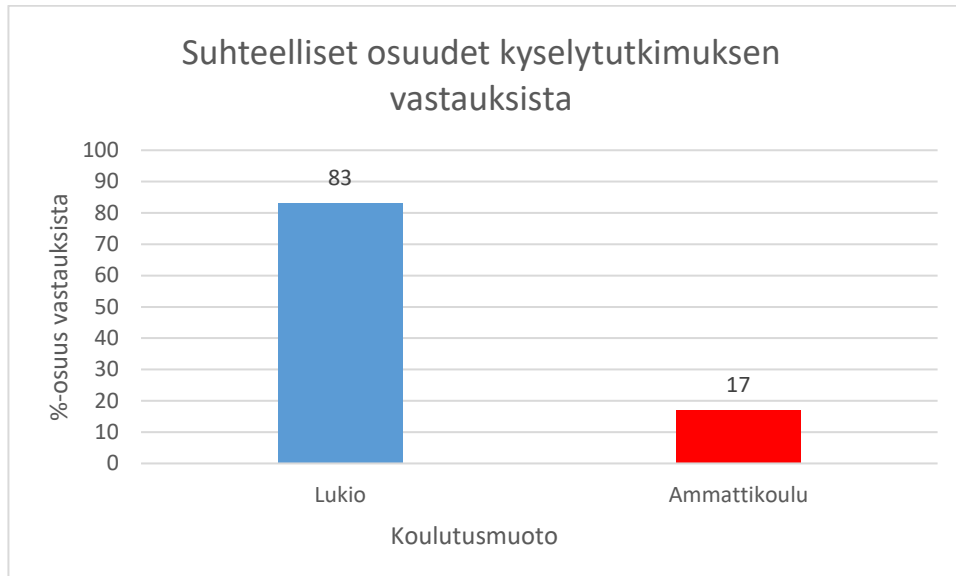
6 Tulokset

6.1 Yleistä tuloksista

Kysely toteutettiin Itä-Suomen alueella ja kysely toimitettiin seitsemään eri luki-oon sekä neljään metsäkoneenkuljettajan ja/tai metsuri-metsäpalveluiden tuottajan koulutusta tarjoavaan ammattikouluun. Kyselytutkimukseen osallistui kouluja Etelä-Savon, Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan maakunnista. Vastauksia saatiin kuudesta lukiosta ja neljästä metsäkoneenkuljettajan ja/tai metsuri-metsäpalveluiden tuottajan koulutusta tarjoavasta ammattikoulusta. Kaikkiaan kyselyyn saatiin 331 vastausta.

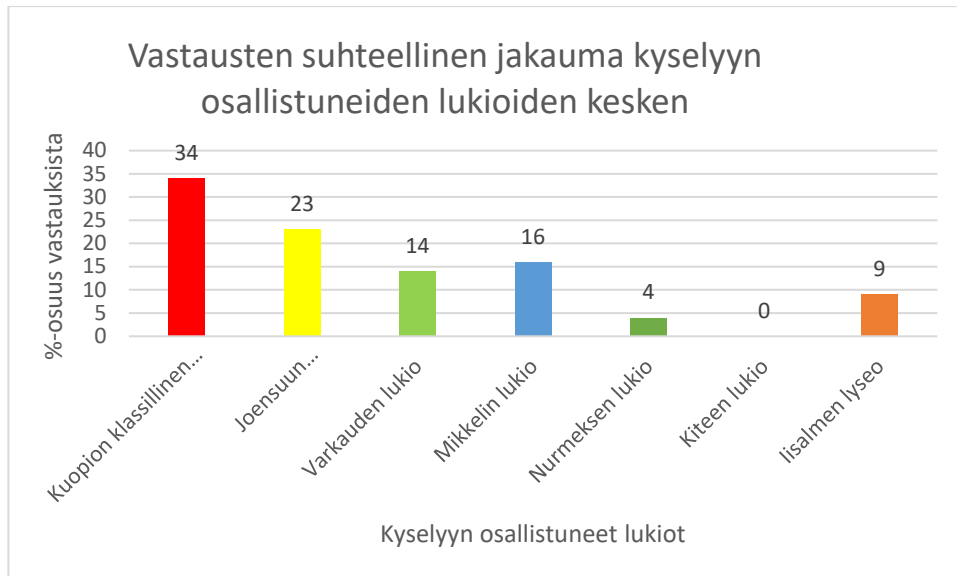
Kaiken kaikkiaan kyselytutkimukseen saatiin kattavasti vastauksia koronapandemian asettamat haasteet huomioiden. Koulut olivat kyselytutkimuksen

toteutusaikaan etäopetuksessa, joten koululaisten yhteisiä ryhmätuokioita ei voinut hyödyntää kysekyyn vastaamiseen. Sähköinen kyselylomake, johon vastattiin omalla ajalla vapaaehtoisesti ja anonymina tuotti kuitenkin tutkimuksen tarkoituksen kannalta riittävän otannan.

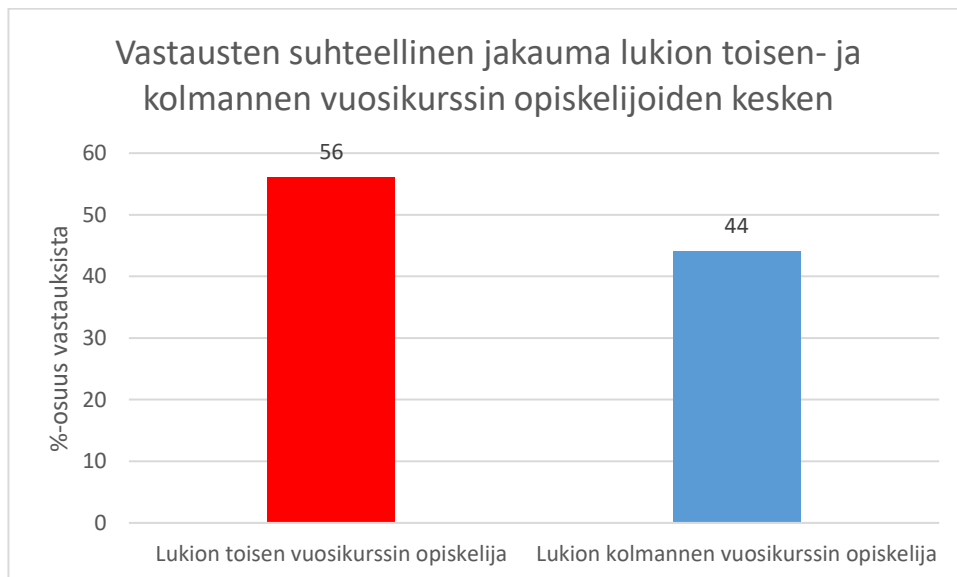

Kuvio 1. Suhteelliset osuudet kyselytutkimuksen vastauksista koulutusmuotojen välillä (n=331).

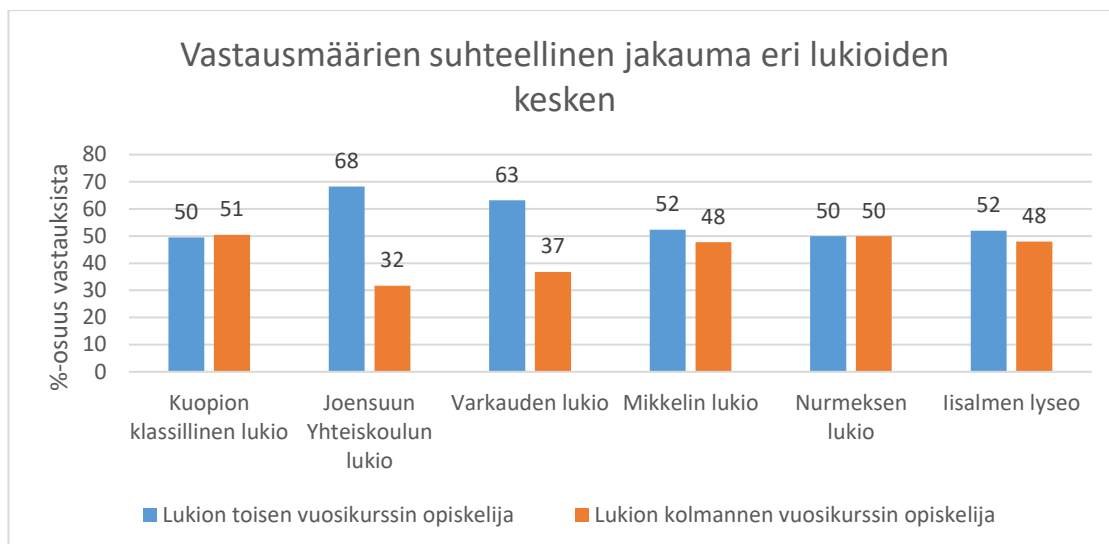
Lukiolaisilta saatiin selvä enemmistö kyselyyn tulleista vastauksista, 275 (83 %) (Kuvio 1). Eniten lukiolaisilta tulleita vastauksia saatiin Kuopion klassillisesta lukiosta (34 %) (Kuvio 2). Kyselyyn vastanneista lukiolaisista 56 % oli lukion toisen vuosikurssin opiskelijoita ja 44 % lukion kolmannen vuosikurssin opiskelijoita (Kuvio 3). Vastanneista lukiolaisista 31 % oli miehiä ja 68 % naisia. 1 % vastanneista lukiolaisista ei halunnut kertoa sukupuoltaan. Lukiolaisista 31 % ilmoitti asuinalueekseen keskustan, 50 % taajaman ja 19 % maaseudun.

Kuvio 2. Vastausten suhteellinen jakauma kyselyyn osallistuneiden lukioiden kesken (n=275).

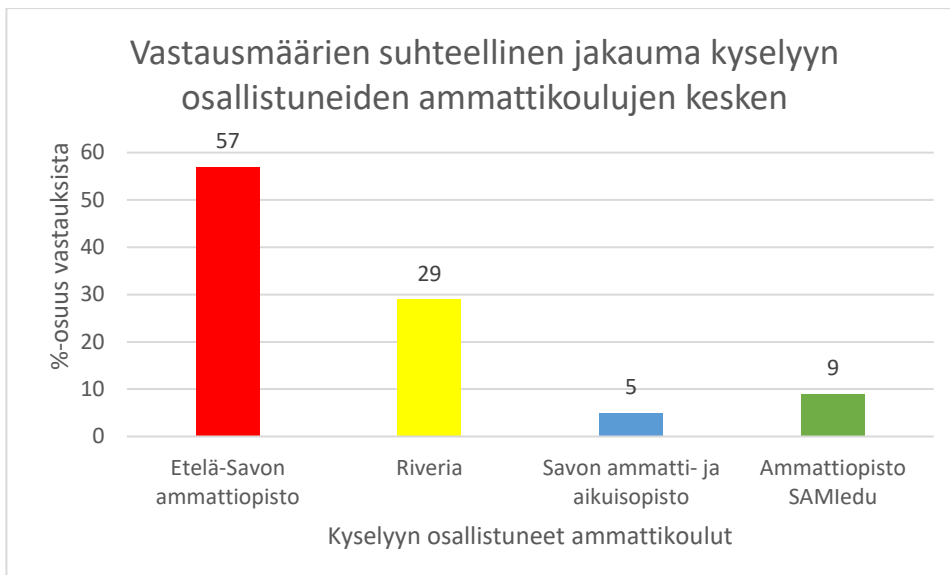

Kuvio 3. Vastausten suhteellinen jakauma lukion toisen- ja kolmannen vuosikurssin opiskelijoiden kesken (n=275).

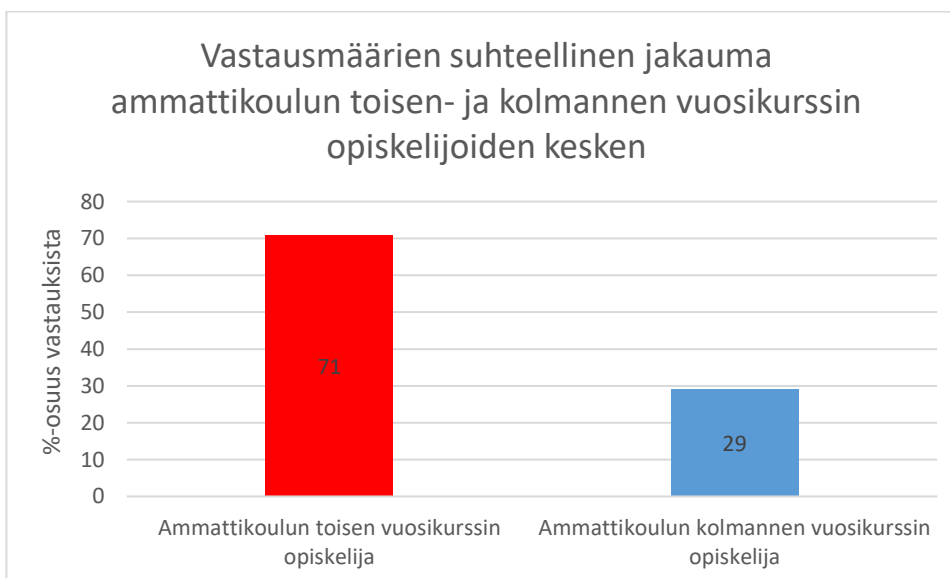

Kuvio 4. Vastausmäärien suhteellinen jakauma eri lukioiden kesken (n=275).

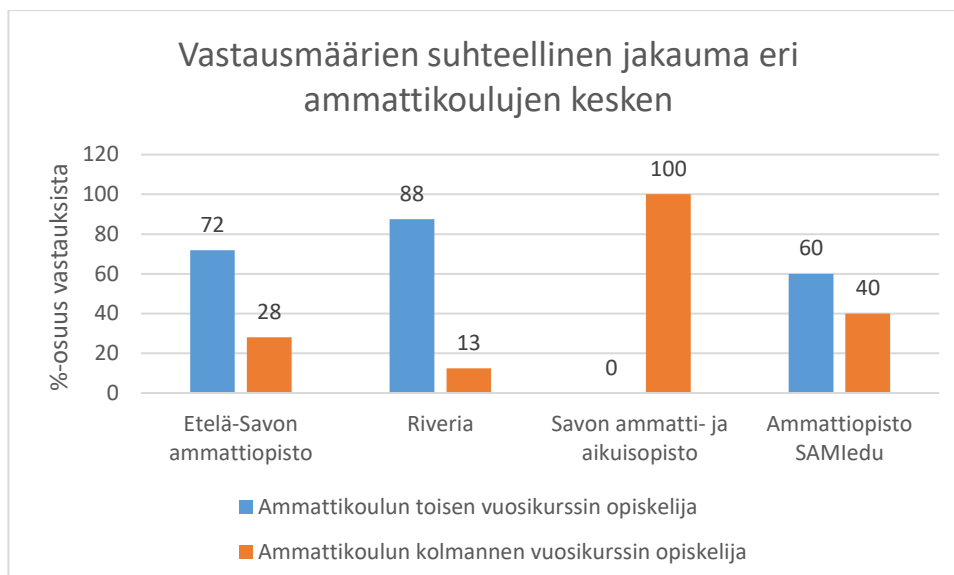
Metsäkoneenkuljettajan ja/tai metsuri-metsäpalveluiden tuottajan koulutusta tarjoavista ammattikouluista saatiin vastauksia 56 (17 % vastauksista) (Kuvio 1). Ammattikoulujen kohdalla eniten vastauksia saatiin Etelä-Savon ammattiopistosta (57 % vastaajista) (Kuvio 5). Kyselyyn vastanneista ammattikoululaisista 100 % oli metsäkonealan koulutusohjelman opiskelijoita. Vastauksia kyselyyn ei siis tullut metsuri-metsäpalveluiden tuottajan koulutusohjelman opiskelijoilta. Kyselyyn vastanneista ammattikoululaisista 71 % oli toisen vuosikurssin opiskelijoita ja 29 % kolmannen vuosikurssin opiskelijoita (Kuvio 6). Vastanneista ammattikoululaisista 98 % oli sukupuoleltaan miehiä ja 2 % ei halunnut kertoa sukupuoltaan. Ammattikouluopiskelijoista 5 % ilmoitti asuinalueekseen keskustan, 23 % taajaman ja 72 % maaseudun.

Kuvio 5. Vastausmäärien suhteellinen jakauma eri ammattikoulujen kesken (n=56).

Kuvio 6. Vastausmäärien suhteellinen jakauma ammattikoulun toisen- ja kolmannen vuosikurssin opiskelijoiden kesken (n=56).

Kuvio 7. Vastausmäärien suhteellinen jakauma eri ammattikoulujen kesken (n=56).

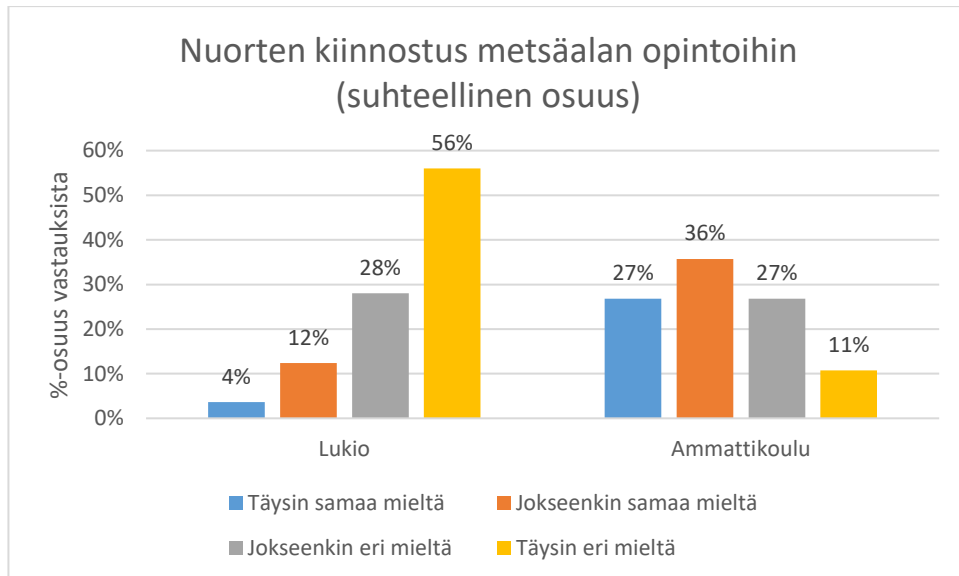
6.2 Nuorten kiinnostus metsäalan koulutukseen ja työhön

Yhdistämällä lukiolaisten ja ammattikoululaisten vastauksia mielipidekysymykseen, jotka tiedustelivat nuorten halukkuutta hakeutua tulevaisuudessa metsäalan opintoihin, saatiin seuraavanlaisia tuloksia: Lukiolaisista heille suunnatun ”Olen tulevaisuudessa kiinnostunut opiskelemaan metsäalalla” -väittämän kanssa täysin samaa mieltä oli 4 %. Täysin eri mieltä oli 56 % (Kuvio 8).

Ammattikoululaisista heille suunnatun ”Tulevaisuudessa olen kiinnostunut jatkamaan opiskelua metsäalalla” -väittämän kanssa täysin samaa mieltä oli 27 % ja täysin eri mieltä 11 % (Kuvio 8). Tuloksista havaittiin, että kiinnostus metsäalan opintoihin oli huomattavasti yleisempää metsäalalla olevien ammattikoululaisten kuin lukiolaisten keskuudessa. Tutkimustuloksen mukaan lukiolaiset eivät yleisesti ottaen olleet kiinnostuneita hakemaan metsäalan opintoihin.

Khiin neliö -testissä havaittiin tilastollisesti erittäin merkitsevää eroa lukiolaisten ja ammattikoululaisten mielipiteissä. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan $df=3$; $testimuuttuja=68,324$; $p\text{-arvo}<0,001$. Näin ollen mielipide riippui erittäin merkitsevästi taustamuuttujasta koulutusmuoto.

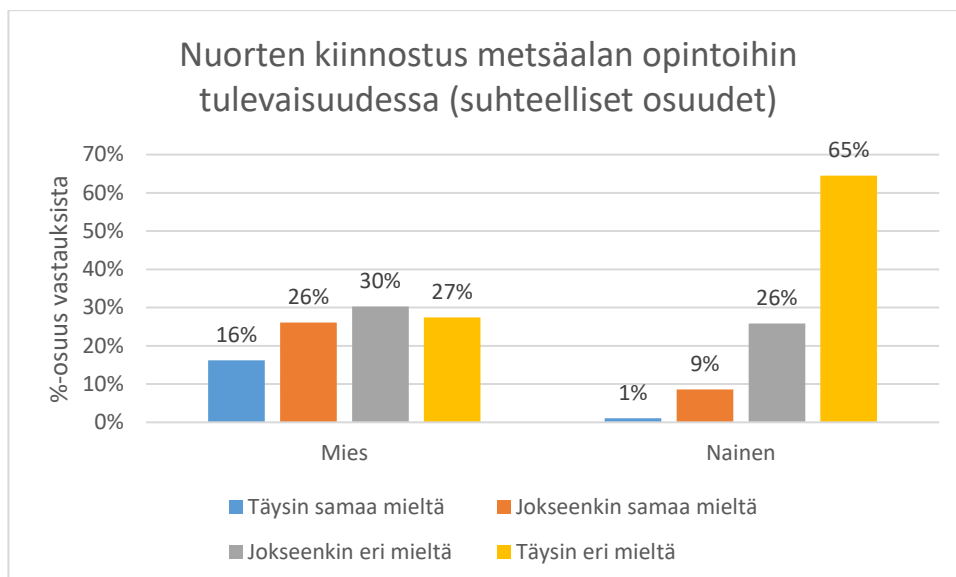

Kuvio 8. Lukiolaisten ja ammattikoululaisten kiinnostus metsäalan opintoihin (n=331.)

Yhdistämällä lukiolaisten ja ammattikoululaisten vastauksia mielipidekysymykseen, jotka tiedustelivat nuorten halukkuutta hakeutua tulevaisuudessa metsäalan opintoihin, saatiin selville, kuinka mielipiteet väittämiin jakoutuivat sukupuolten kesken. Kiinnostus hakeutua metsäalan opintoihin riippui voimakkaasti sukupuolesta, sillä miehistä 42 % oli kiinnostusta metsäalalla opiskeluun tiedustelujen väittämien kanssa täysin tai jokseenkin samaa mieltä. Naisten vastaava osuus oli vain 10 % (Kuvio 9).

Khiin neliö -testissä havaittiin tilastollisesti erittäin merkitsevää eroa miesten ja naisten mielipiteissä. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan $df=3$; testimuuttuja=62,726; $p\text{-arvo}<0,001$. Näin ollen mielipide riippui erittäin merkitsevästi taustamuuttujasta sukupuoli.

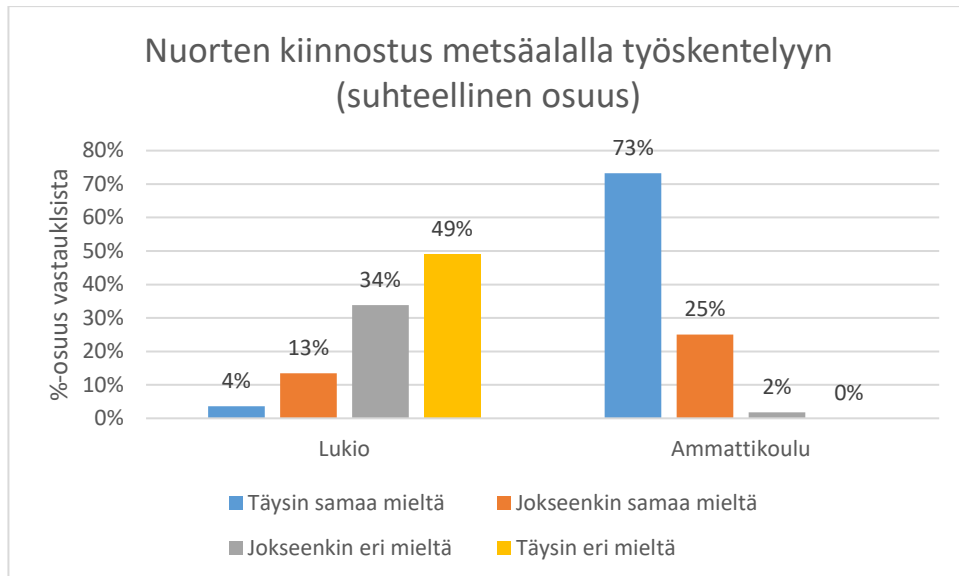

Kuvio 9. Miesten ja naisten kiinnostus metsäalan opintoihin (n=328).

Yhdistämällä lukiolaisten ja ammattikoululaisten vastauksia mielipidekysymykseen, jotka tiedustelivat nuorten halukkuutta työskennellä tulevaisuudessa metsäalalla, saatiin seuraavanlaisia tuloksia: Lukiolaisista heille suunnatun ”Olen tulevaisuudessa kiinnostunut työskentelemään metsäalalla” -väittämän kanssa täysin samaa mieltä oli 4 %. Täysin eri mieltä oli 49 % (Kuvio 10).

Ammattikoululaisista heille suunnatun ”Tulevaisuudessa olen kiinnostunut työskentelemään metsäalalla” -väittämän kanssa täysin samaa mieltä oli 73 % ja täysin eri mieltä 0 % (Kuvio 10). Tuloksista havaittiin, että kiinnostus metsäalalla työskentelyyn oli huomattavasti yleisempää metsäalalla olevien ammattikoululaisten kuin lukiolaisten keskuudessa. Tutkimustuloksen mukaan lukiolaiset eivät yleisesti ottaen olleet kiinnostuneita työskentelemään metsäalalla.

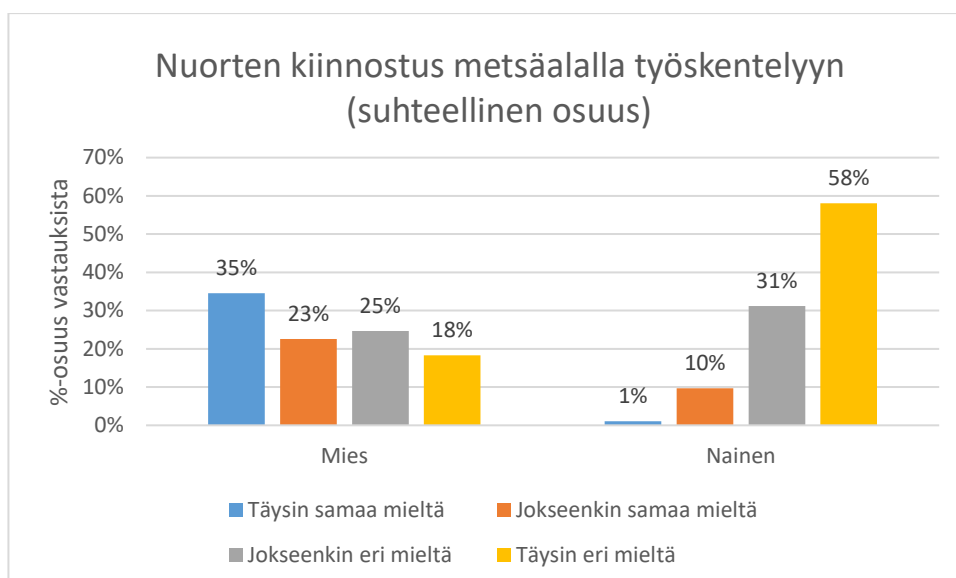
Khiin neliö -testissä havaittiin tilastollisesti erittäin merkitsevää eroa lukiolaisten ja ammattikoululaisten mielipiteissä. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan $df=3$; $testimuuttuja=194,508$; $p\text{-arvo}<0,001$. Näin ollen mielipide riippui erittäin merkitsevästi taustamuuttujasta koulutusmuoto.

Kuvio 10. Lukiolaisten ja ammattikoululaisten kiinnostus metsäalan työtehtäviin (n=331).

Yhdistämällä lukiolaisten ja ammattikoululaisten vastauksia mielipidekysymykseen, jotka tiedustelivat nuorten halukkuutta työskennellä metsäalalla, saatiin selville, kuinka mielipiteet väittämisiin jakautuivat sukupuolten kesken. Kiinnostus metsäalan työtehtäviin riippui voimakkaasti sukupuolesta, sillä miehistä 58 % oli kiinnostusta metsäalalla työskentelyyn tiedustelevien väittämien kanssa täysin tai jokseenkin samaa mieltä. Naisten vastaava osuus oli vain 11 % (Kuvio 11).

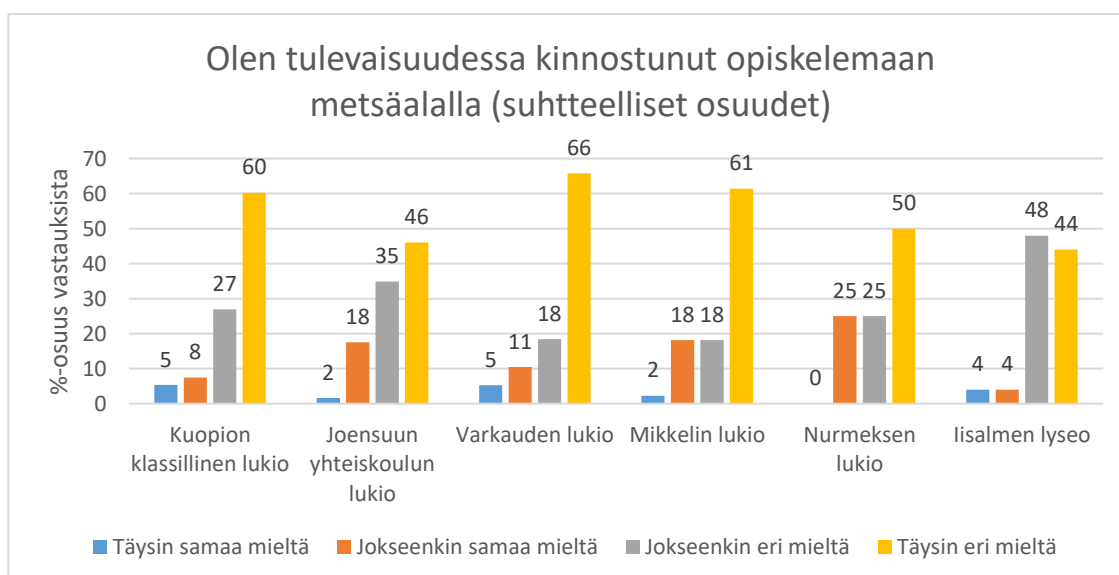
Khiin neliö -testissä havaittiin tilastollisesti erittäin merkitsevää eroa miesten ja naisten mielipiteissä. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan $df=3$; testimuuttuja=98,979; $p\text{-arvo}<0,001$. Näin ollen mielipide riippui erittäin merkitsevästi taustamuuttujasta sukupuoli.

Kuvio 11. Miesten ja naisten kiinnostus metsäalan työtehtäviin (n=328).

6.2.1 Lukiolaisten kiinnostus metsäalan koulutukseen ja työhön

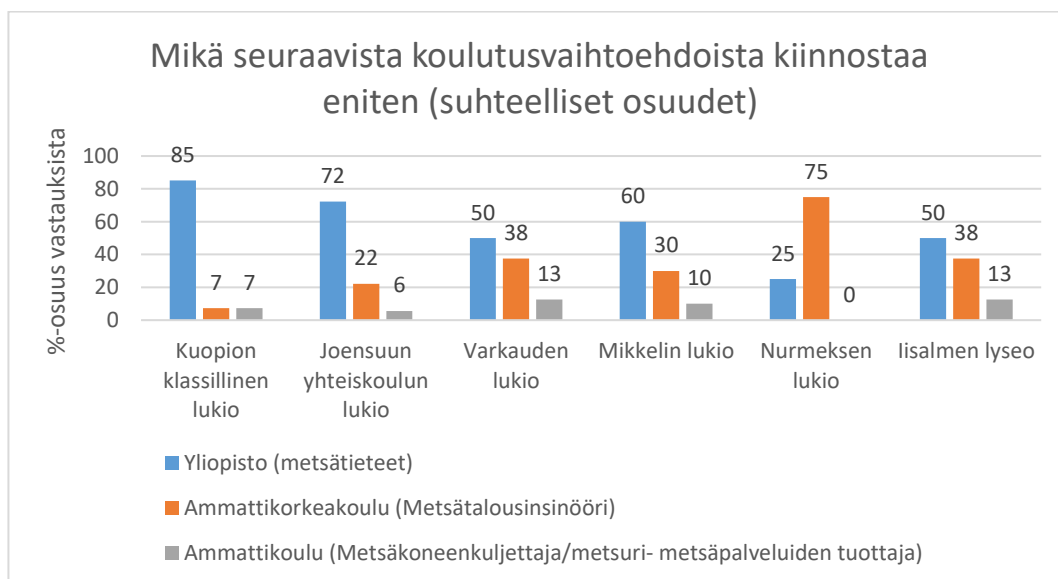
Kyselytutkimuksen tuloksia tarkasteltaessa havaittiin, että lukiolaiset eivät pääsääntöisesti ole kiinnostuneita metsäalan opinnoista. Vain yhdessä lukiossa jokseenkin eri mieltä -vaihtoehto oli suosituimpi kuin täysin eri mieltä -vaihtoehto. Kaikkien muiden lukioden kohdalla täysin eri mieltä -vaihtoehto oli suosituin (Kuvio 12).

Kuvio 12. Lukiolaisten kiinnostus metsäalan opintoihin (n=275).

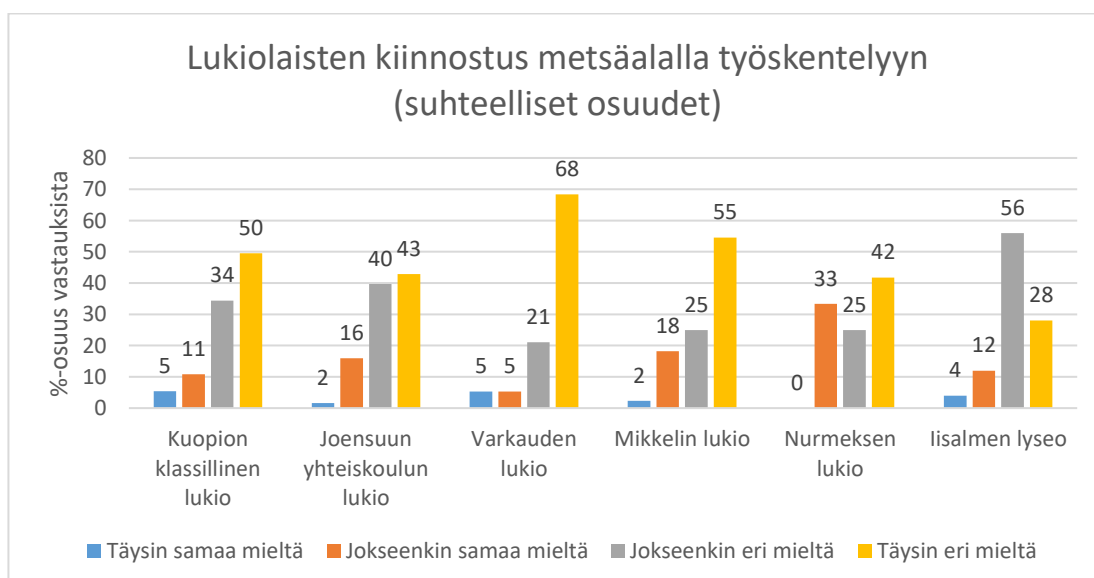
Tiedusteltaessa metsäalan opinnoista kiinnostuneilta lukiolaisilta mikä koulutusvaihtoehto heitä kiinnostaisi eniten, nousi lähes yksiselitteisesti suosituimmaksi vaihtoehdoksi yliopisto ja metsätieteen koulutusohjelma. Ainoastaan

Nurmeksen lukiossa ammattikorkeakoulussa opiskeltava metsätalousinsinööriin koulutusohjelma nousi suosituimmaksi vaihtoehdoksi. Kaikkiaan tähän kysymykseen vastasi 75 lukio-opiskelijaa (Kuvio 13).

Kuvio 13. Lukiolaisten kiinnostus metsäalan koulutusohjelmiin (n=75).

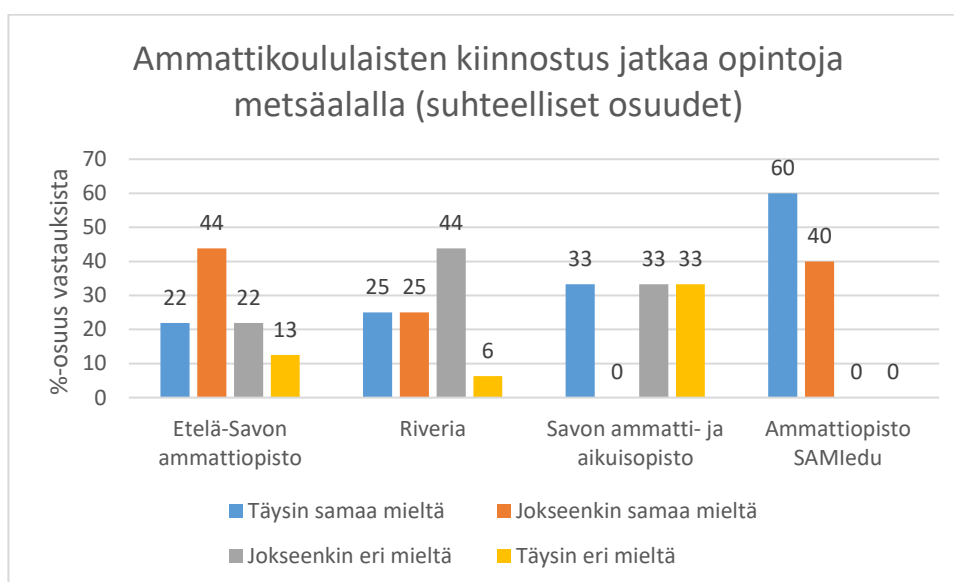
Tiedusteltaessa lukiolaisilta kiinnostusta työskennellä tulevaisuudessa metsäalalla havaittiin kyselytutkimuksen tuloksista, että työskentelyä metsäalalla ei pidetä kovinkaan kiinnostavana vaihtoehtona lukiolaisten keskuudessa. Viiden lukion opiskelijoista enemmistö vastasi ”Tulevaisuudessa olen kiinnostunut työskentelemään metsäalalla” -väittämään täysin eri mieltä. Iisalmen lukion opiskelijoista enemmistö tähän väittämään vastasi jokseenkin eri mieltä -vaihtoehdon (Kuvio 14).

Kuvio 14. Lukiolaisten kiinnostus metsäalalla työskentelyyn (n=275).

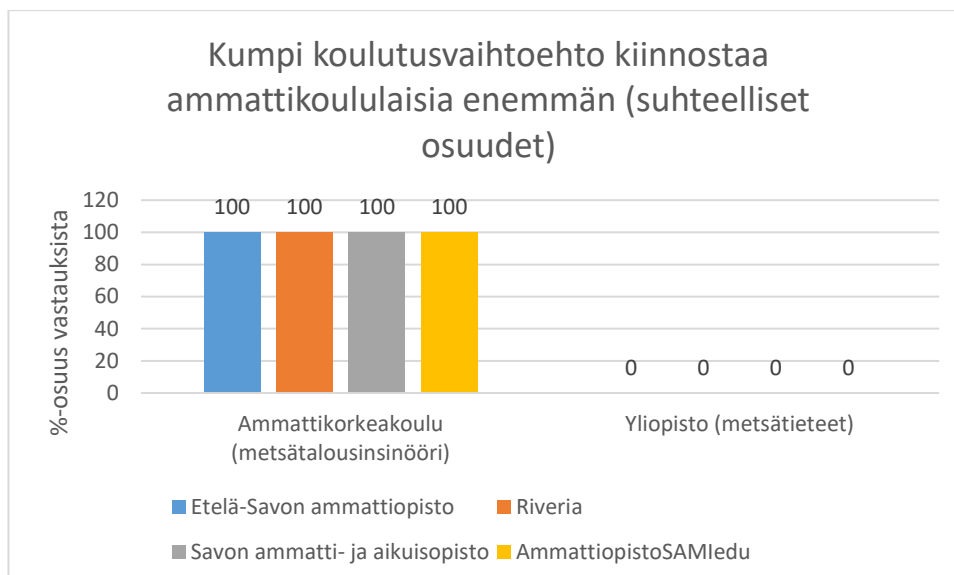
6.2.2 Ammattikoululaisten kiinnostus metsäalan koulutukseen ja työhön

Kyselytutkimuksen tuloksia tarkasteltaessa havaittiin, että kiinnostus jatko-opintoihin metsäalalla jakaa ammattikoululaisia suuresti ammattikoulusta riippumatta. Ainoastaan ammattiopisto SAMledun opiskelijoista selvempi osuus, 60 % oli ”Olen tulevaisuudessa kiinnostunut jatkamaan metsäalan opintoja” -väittämän kanssa täysin samaa mieltä. SAMledun opiskelijoista yksikään ei ollut väittämän kanssa jokseenkin tai täysin eri mieltä (Kuvio 15).

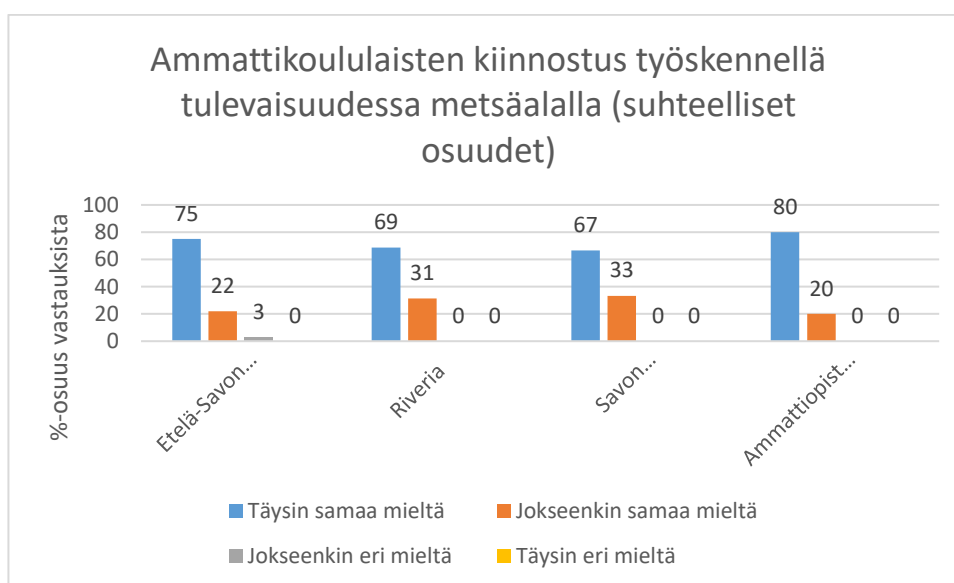
Kuvio 15. Ammattikoululaisten kiinnostus jatko-opintoihin metsäalalla (n=56).

Tiedusteltaessa jatko-opinnoista kiinnostuneilta ammattikoululaisilta kumpi koulutusvaihtoehto heitä kiinnostaisi enemmän, havaittiin kyselytutkimuksen tuloksista, että opiskelijat ovat ammattikoulusta riippumatta kiinnostuneita ammattikorkeakoulussa opiskeltavasta metsätalousinsinöörin koulutuksesta. Yksikään ammattikouluopiskelija ei ollut kyselytutkimuksen vastausten perusteella kiinnostunut yliopistossa opiskeltavasta metsätieteiden koulutuksesta (Kuvio 16).

Kuvio 16. Ammattikoululaisten kiinnostus metsäalan koulutusohjelmiin (n=24).

Kyselylomakkeen avulla ammattikouluopiskelijoilta selvitettiin ”Tulevaisuudessa olen kiinnostunut työskentelemään metsäalalla” -väittämän avulla kuinka kiinnostavana vaihtoehtona työ metsäalalla koetaan tulevaisuudessa. Jokaisen kyselyyn osallistuneen ammattikoulun opiskelijoista enemmistö oli väittämän kanssa täysin samaa mieltä. Kukaan ammattikouluopiskelijoista ei ollut väittämän kanssa täysin eri mieltä (Kuvio 17).

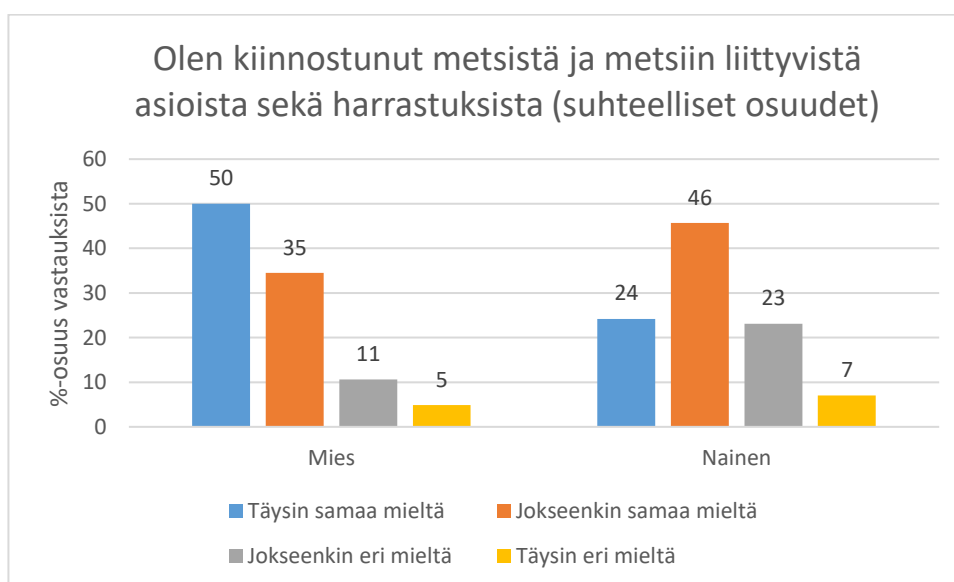

Kuvio 17. Ammattikoululaisten kiinnostus metsäalalla työskentelyyn tulevaisuudessa (n=56).

6.3 Nuorten kiinnostus metsiä kohtaan

Tarkasteltaessa kyselytutkimuksen tuloksia havaittiin, että sukupuoli oli suuri vaikutus siihen, oliko vastaaja kiinnostunut metsistä ja metsiin liittyvistä asioista sekä harrastuksista. 50 % kyselyyn vastanneista miehistä oli ”Olen kiinnostunut metsistä ja metsiin liittyvistä asioista sekä harrastuksista” -väittämän kanssa täysin samaa mieltä ja 35 % jokseenkin samaa mieltä. Naisista taas vain 24 % oli väittämän kanssa täysin samaa mieltä ja yhteensä 30 % jokseenkin tai täysin eri mieltä (Kuvio 18).

Khiin neliö -testissä havaittiin tilastollisesti erittäin merkitsevää eroa miesten ja naisten mielipiteissä. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan $df=3$; $X^2(2) = 25,371$; $p\text{-arvo} < 0,001$. Näin ollen mielipide riippui erittäin merkitsevästi taustamuuttujasta sukupuoli.

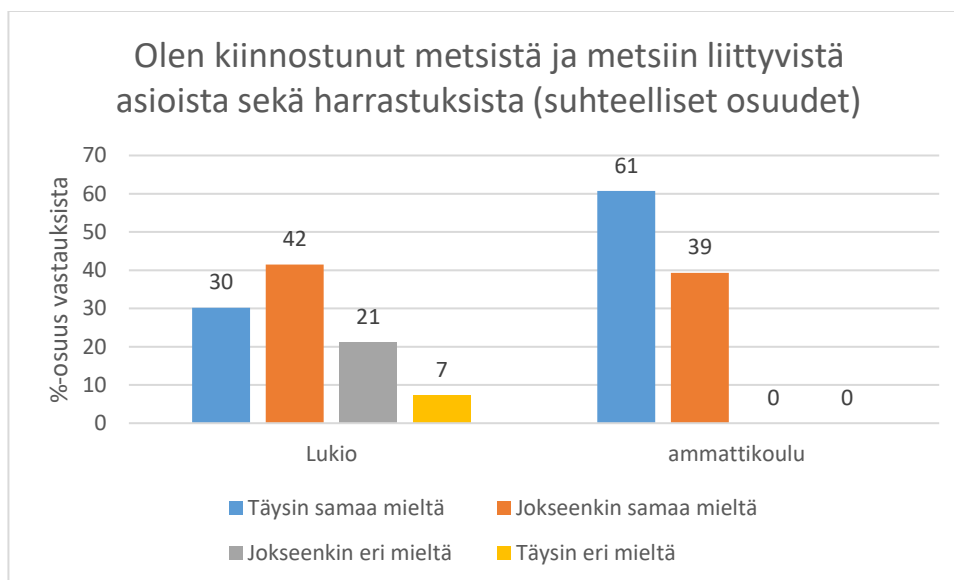
Kuvio 18. Vastaajien kiinnostus metsiin sekä metsiin liittyviin asioihin ja harrastuksiin. Taustamuuttujana sukupuoli (n=328).

Tarkasteltaessa saman väittämän vastauksia käyttäen taustamuuttujana koulutusmuotoa havaittiin, että koulutuksella oli suuri vaikutus siihen, oliko vastaaja kiinnostunut metsistä ja metsiin liittyvistä asioista sekä harrastuksista. Vain 30 % vastanneista lukiolaisista oli väittämän kanssa täysin samaa mieltä. Vastanneista lukiolaisista 42 % oli väittämän kanssa jokseenkin samaa mieltä. Kyselyyn vastanneista ammattikoululaisista taas 61 % oli väittämän kanssa täysin samaa mieltä ja 39 % jokseenkin samaa mieltä. Huomionarvoista oli myös se,

että kukaan vastanneista ammattikoululaisista ollut väittämän kanssa jokseenkin tai täysin eri mieltä (Kuvio 19).

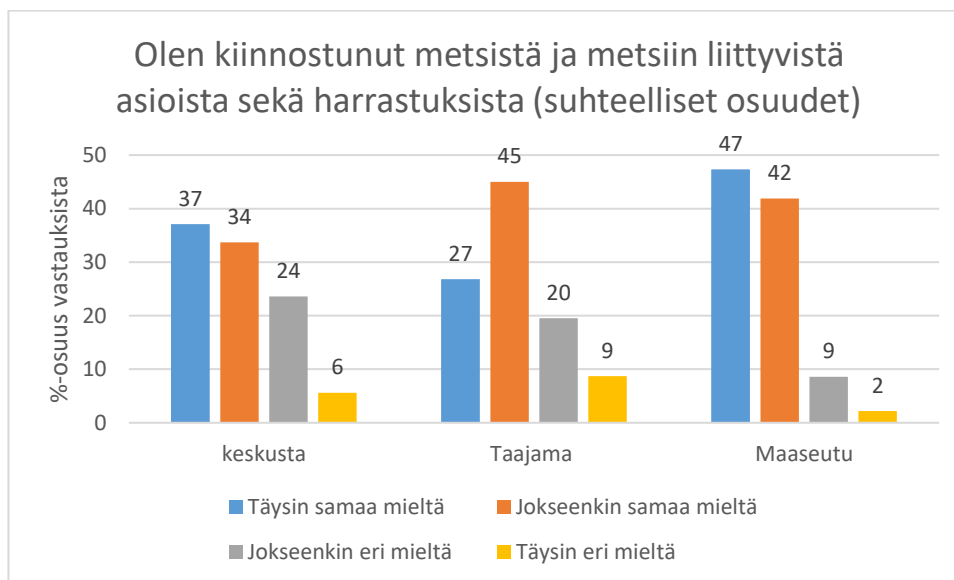
Khiin neliö -testissä havaittiin tilastollisesti erittäin merkitsevää eroa lukiolaisten ja ammattikoululaisten mielipiteissä. Khiin neliö -testin mukaan $df=3$; $X^2(2) = 28,207$; $p\text{-arvo} < 0,001$. Näin ollen mielipide riippui erittäin merkitsevästi taustamuuttujasta koulutusmuoto.

Kuvio 19. Vastaajien kiinnostus metsiin sekä metsiin liittyviin asioihin ja harrastuksiin. Taustamuuttujana koulutusmuoto (n=331).

Kolmantena taustamuuttujana ”Olen kiinnostunut metsistä ja metsiin liittyvistä asioista sekä harrastuksista” -väittämälle käytettiin asuinalueetta. Myös asuinalueella havaittiin olevan vaikutusta tämän väittämän vastauksiin. Vastauksista pystyttiin havaitsemaan, että asuinalueeseen maaseudun ilmoittaneet vastaajat olivat eniten kiinnostuneita metsistä ja niihin liittyvistä asioista sekä harrastuksista. Maaseudun asuinalueeseen ilmoittaneista 47 % oli väittämän kanssa täysin samaa mieltä ja 42 % jokseenkin samaa mieltä. Muiden asuinalueiden muodostamat jakaumat olivat tasaisempia. Esimerkiksi asuinalueeseen keskustan ilmoittaneista vastaajista 37 % oli väittämän kanssa täysin samaa mieltä, 34 % jokseenkin samaa mieltä ja 24 % jokseenkin eri mieltä. Huomionarvoista oli kuitenkin myös se, että kaikilta asuinalueilta löytyi paljon ainakin jonkinasteista kiinnostusta metsiä ja metsiin liittyviä asioita sekä harrastuksia kohtaan, sillä keskustassa asuvista vastaajista vain 6 %, taajamassa asuvista 9 % ja maaseudulla asuvista 2 % oli väittämän kanssa täysin eri mieltä (Kuvio 20).

Khiin neliö -testissä havaittiin tilastollisesti merkitsevää eroa eri asuinalueilla asuvien vastaajien mielipiteissä. Khiin neliö -testin mukaan $df=6$; $X^2(2) = 19,179$; $p\text{-arvo}=0,004$. Näin ollen mielipide riippui merkitsevästi taustamuuttujasta asuinalue.

Kuvio 20. Vastaajien kiinnostus metsiin ja metsiin ja metsiin liittyviin asioihin sekä harrastuksiin. Taustamuuttujana asuinalue (n=331).

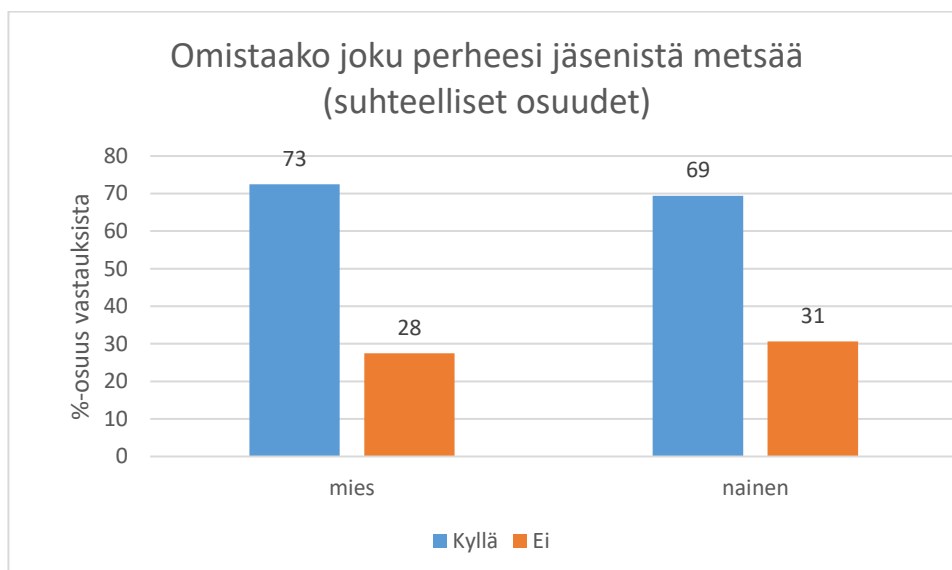
6.4 Nuorten kiinnostus metsänomistukseen

Seuraavaksi kyselylomakkeen avulla pyrittiin selvittämään opiskelijoiden kiinnostusta metsänomistukseen. Aihetta lähestyttiin muutamalla taustoittavalla kysymyksellä, joilla pyrittiin saamaan tutkimuksen kannalta hyödyllistä lisäinformaatiota. Taustakysymysten avulla luotiin parempi käsitys siitä, kuinka kiinnostavana vaihtoehtona metsänomistus koetaan nuorten keskuudessa.

6.4.1 Metsänomistus nuorten perheissä

Kysyttäessä metsänomistusta opiskelijoiden perheissä, ensimmäisenä taustamuuttujana käytettiin sukupuolta. Kyselyyn vastanneista miehistä 73 % kertoi jonkun perheensä jäsenistä omistavan metsää. Naisista näin vastasi 69 % (Kuvio 21).

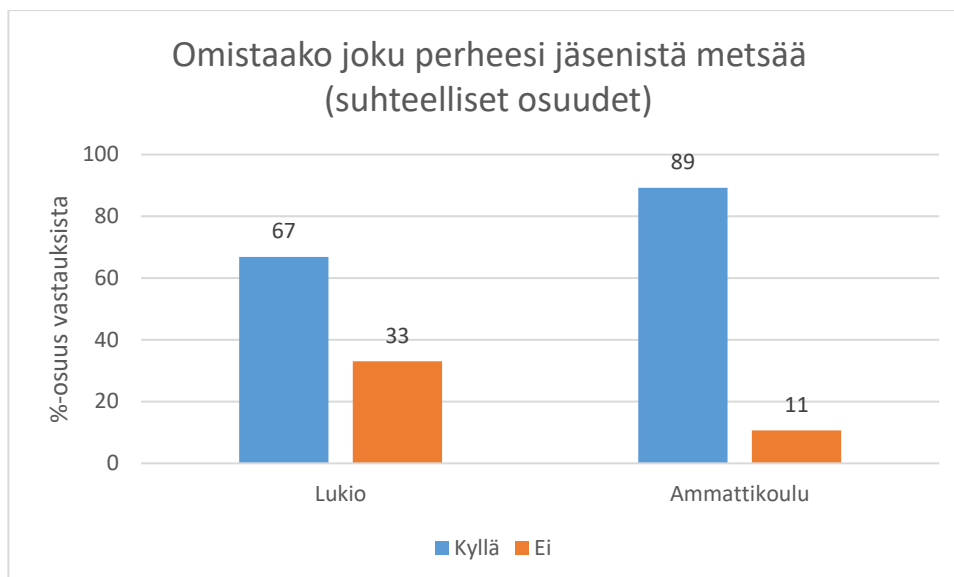
Khiin neliö -testissä taustamuuttujalla sukupuoli ei havaittu olevan tilastollista vaikutusta siihen, omistiko joku vastaajan perheenjäsenistä metsää. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan $df=1$; $X^2(2) = 0,393$; $p\text{-arvo} = 0,530$.

Kuvio 21. Omistaako joku perheesi jäsenistä metsää. Taustamuuttujana sukupuoli (n=328).

Samalle kysymykselle toisena taustamuuttujana käytettiin koulutusmuotoa. Tarkasteltaessa kyselytutkimuksen tuloksia havaittiin, että koulutusmuodolla oli suuri vaikutus siihen, omistiko joku opiskelijan perheenjäsenistä metsää. Ammattikouluopiskelijoista 89 % kertoi, että joku heidän perheensä jäsenistä omistaa metsää. Vain 11 % ammattikouluopiskelijoista kertoi, ettei kukaan heidän perheensä jäsenistä omista metsää. Lukiolaisista 67 % kertoi, että joku heidän perheensä jäsenistä omistaa metsää. 33 % lukiolaisista kertoi, ettei kukaan heidän perheensä jäsenistä omista metsää (Kuvio 22). Metsänomistus oli siis huomattavasti yleisempää ammattikouluopiskelijoiden perheenjäsenten keskuudessa.

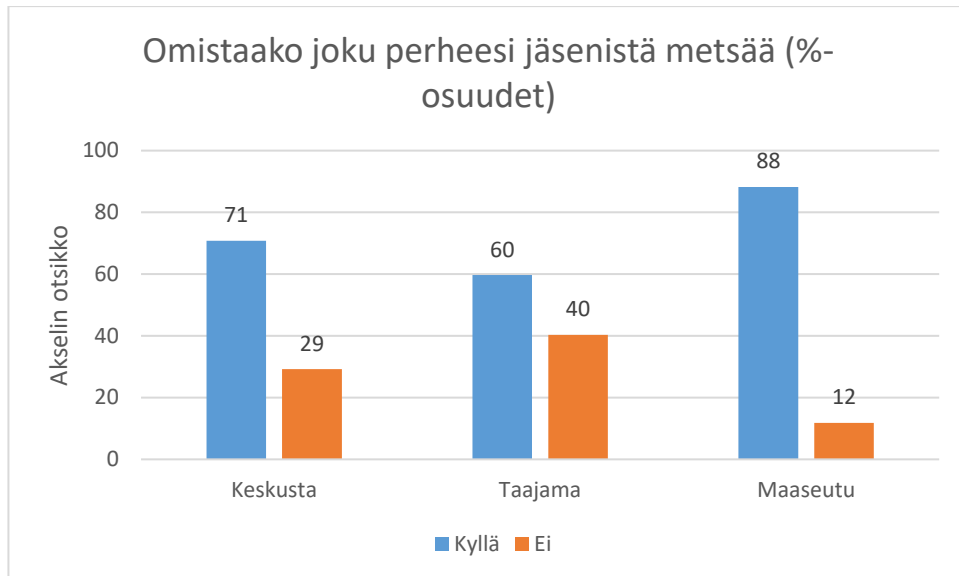
Khiin neliö -testissä havaittiin tilastollisesti erittäin merkitsevää eroa lukiolaisten ja ammattikoululaisten vastauksissa. Khiin neliö -testin mukaan $df=1$; $X^2(2) = 11,245$; $p\text{-arvo} < 0,001$. Näin ollen metsänomistus vastaajan perheessä riippui erittäin merkitsevästi taustamuuttujasta koulutusmuoto.

Kuvio 22. Omistaako joku perheesi jäsenistä metsää. Taustamuuttujana koulutusmuoto (n=331).

Kolmantena taustamuuttujana kysymykselle käytettiin asuinalueita. Tarkasteltaessa kyselytutkimuksen tuloksia havaittiin, että asuinalueella oli suuri vaikutus siihen, omistaako joku opiskelijan perheenjäsenistä metsää. Maaseudun asukkaista 88 % kertoi, että joku heidän perheensä jäsenistä omistaa metsää. Vastaava luku keskusta-asukkaiden osalta oli 71 %, ja taajama-asukkaiden osalta vain 60 %. Huomionarvoista on myös se, että vain 12 % maaseudun asukkaista kertoi, ettei kukaan heidän perheensä jäsenistä omista metsää (Kuvio 23).

Khiin neliö -testissä havaittiin tilastollisesti erittäin merkitsevää eroa eri asuinalueella asuvien opiskelijoiden vastauksissa. Khiin neliö -testin mukaan $df=2$; $X^2(2) = 22,357$; $p\text{-arvo} < 0,001$. Näin ollen metsänomistus vastaajan perheessä riippui erittäin merkitsevästi taustamuuttujasta asuinalue.

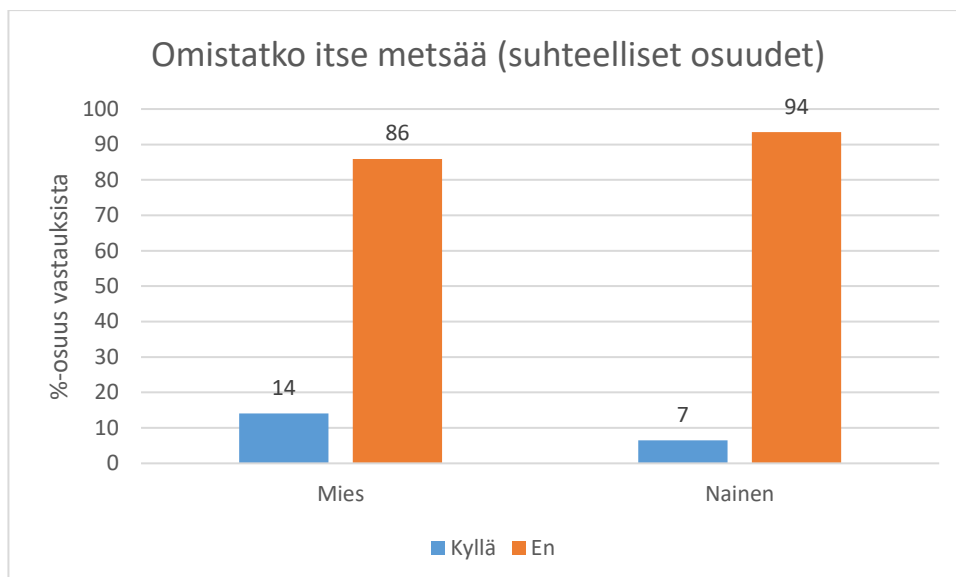

Kuvio 23. Omistaako joku perheesi jäsenistä metsää. Taustamuuttujana asuinalue (n=331).

6.4.2 Metsänomistus nuorten keskuudessa

Seuraavaksi opiskelijoilta tiedusteltiin, omistavatko he itse metsää. Ensimmäisenä taustamuuttujana tälle kysymykselle käytettiin sukupuolta. Kyselyyn vastanneista miehistä 86 % kertoi, että ei omista itse metsää. Naisilla vastaava osuus oli hieman korkeampi, 94 % (Kuvio 24).

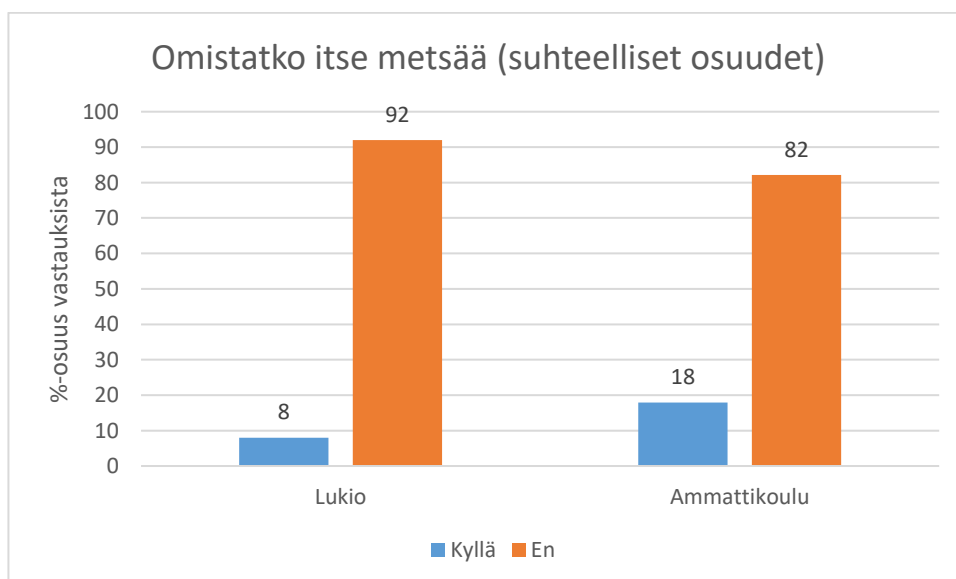
Khiin neliö -testissä havaittiin tilastollisesti melkein merkitsevää eroa eri sukupuolta olevien vastaajien vastauksissa siihen, omistavatko he itse metsää. Khiin neliö -testin mukaan $df=1$; $X^2(2) = 5,239$; $p\text{-arvo} = 0,021$. Näin ollen vastaus riippui melkein merkitsevästi taustamuuttujasta sukupuoli.

Kuvio 24. Omistatko itse metsää. Taustamuuttujana sukupuoli (n=328).

Toisena taustamuuttujana tälle kysymykselle käytettiin koulutusmuotoa. Lukiolaisista 92 % kertoi, että ei omista itse metsää. Ammattikoululaisista näin vastasi hieman pienempi osuus, 82 % (Kuvio 25).

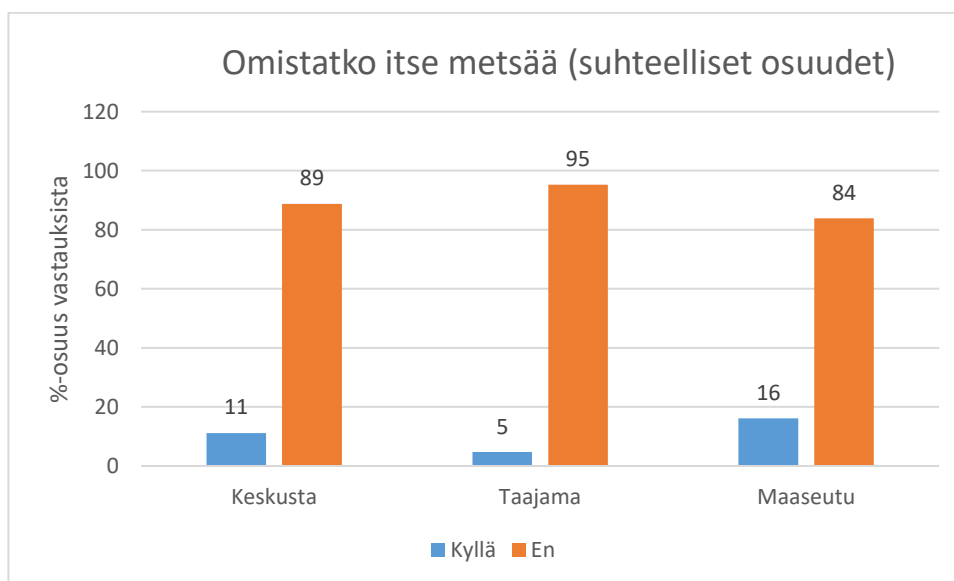
Khiin neliö -testissä havaittiin tilastollisesti melkein merkitsevää eroa lukiolaisten ja ammattikoululaisten vastauksissa siihen, omistavatko he itse metsää. Khiin neliö -testin mukaan $df=1$; $X^2(2) = 5,176$; $p\text{-arvo} = 0,023$. Näin ollen vastaus riippui melkein merkitsevästi taustamuuttujasta koulutusmuoto.

Kuvio 25. Omistatko itse metsää. Taustamuuttujana koulutusmuoto (n=331).

Kolmantena taustamuuttujana tälle kysymykselle käytettiin asuinalueita. Keskuksista-asukkaista 92 %, taajama-asukkaista 95 % ja maaseutuasukkaista 84 % kertoi, että ei omista itse metsää (Kuvio 26).

Khiin neliö -testissä havaittiin tilastollisesti melkein merkitsevää eroa eri asuin-alueilla asuvien vastaajien vastauksissa siihen, omistavatko he itse metsää. Khiin neliö -testin mukaan $df=2$; $X^2(2) = 8,910$; $p\text{-arvo} = 0,012$. Näin ollen vastaus riippui melkein merkitsevästi taustamuuttujasta asuinalue.

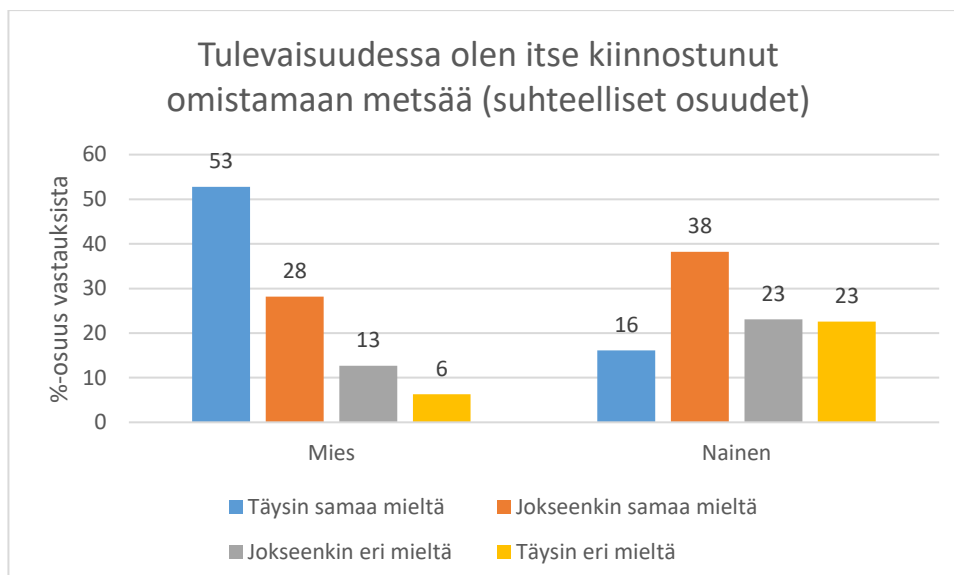

Kuvio 26. Omistatko itse metsää. Taustamuuttujana asuinalue (n=331).

6.4.3 Nuorten kiinnostus metsänomistukseen

Kyselytutkimuksessa tiedusteltiin "Tulevaisuudessa olen itse kiinnostunut omistamaan metsää" -väittämän avulla opiskelijoiden kiinnostusta metsänomistukseen tulevaisuudessa. Ensimmäisenä taustamuuttujana käytettiin sukupuolta. Tarkasteltaessa kyselytutkimuksen tuloksia havaittiin, että sukupuolella oli suuri vaikutus siihen, oliko vastaaja tulevaisuudessa kiinnostunut omistamaan metsää. Miesten osalta kiinnostus metsänomistukseen tulevaisuudessa oli yleisempää kuin naisten keskuudessa. Miehistä 53 % oli väittämän kanssa täysin samaa mieltä ja vain 6 % täysin eri mieltä. Naisten suhteen %-osuuksien jakauma oli tasaisempi. Naisista 16 % oli väittämän kanssa täysin samaa mieltä ja 23 % täysin eri mieltä (Kuvio 27).

Khiin neliö -testissä havaittiin tilastollisesti erittäin merkitsevää eroa eri sukupuolta olevien vastaajien mielipiteissä. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan $df=3$; $X^2(2) = 54,623$; $p\text{-arvo} < 0,001$. Näin ollen mielipide riippui erittäin merkitsevästi taustamuuttujasta sukupuoli.

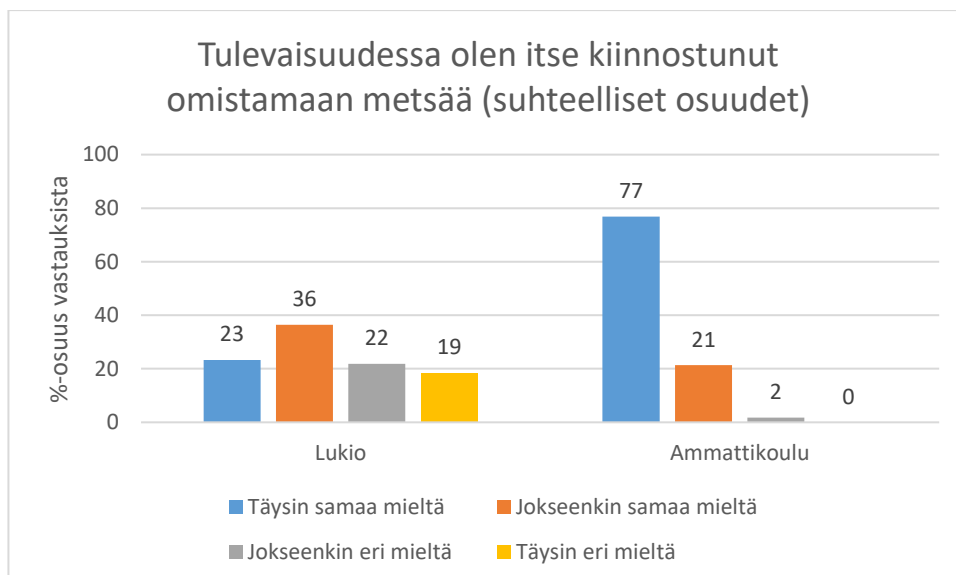

Kuvio 27. Tulevaisuudessa olen itse kiinnostunut omistamaan metsää. Taustamuuttujana sukupuoli (n=331).

Samalle väittämälle käytettiin taustamuuttujana myös koulutusmuotoa. Tuloksia tarkasteltaessa havaittiin, että myös koulutusmuodolla oli suuri vaikutus siihen, oliko vastaaja tulevaisuudessa kiinnostunut omistamaan itse metsää. Ammattikoululaisten keskuudessa kiinnostus omistaa tulevaisuudessa metsää oli huomattavasti yleisempää kuin lukiolaisten keskuudessa. Ammattikoululaisista 77 % oli väittämän kanssa täysin samaa mieltä ja vain 2 % jokseenkin eri mieltä. Yksikään ammattikoululaista ei ollut väittämän kanssa täysin eri mieltä. Lukio-
laisten osalta %-osuuksien jakauma oli huomattavasti tasaisempi. Lukio-
laisten osalta 23 % vastaajista oli väittämän kanssa täysin samaa mieltä ja 19 % täysin eri mieltä (Kuvio 28).

Khiin neliö -testissä havaittiin tilastollisesti erittäin merkitsevää eroa lukiolaisten ja ammattikoululaisten mielipiteissä. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan $df=3$; $X^2(2) = 64,799$; $p\text{-arvo} < 0,001$. Näin ollen mielipide riippui erittäin merkitsevästi taustamuuttujasta koulutusmuoto.

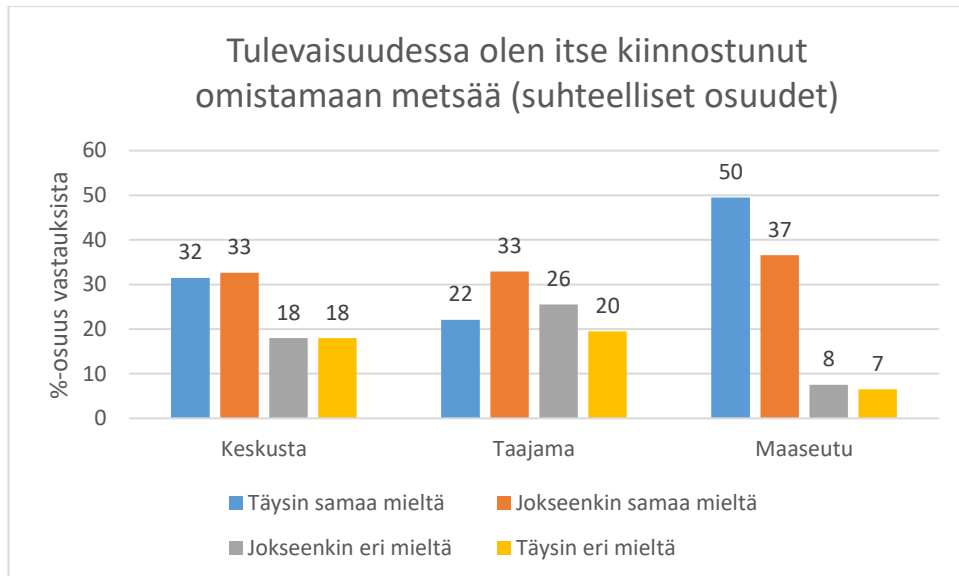

Kuvio 28. Tulevaisuudessa olen itse kiinnostunut omistamaan metsää. Taustamuuttujana koulutusmuoto (n=331).

Samalle väittämälle käytettiin kolmantena taustamuuttujana asuinaluea. Tuloksia tarkasteltaessa havaittiin, että taustamuuttujalla asuinalue oli suuri vaikutus siihen, oliko vastaaja kiinnostunut omistamaan itse metsää tulevaisuudessa. Maaseudulla asuvat opiskelijat olivat selvästi kiinnostuneempia tulevaisuudessa omistamaan metsää kuin muut ryhmät. Maaseudulla asuvista 50 % oli väittämän kanssa täysin samaa mieltä ja vain 7 % oli väittämän kanssa täysin eri mieltä. Keskusta- ja taajama-asukkaiden osalta %-osuuksien jakaumat olivat huomattavasti tasaisemmat. Keskusta-asukkaista 32 % oli väittämän kanssa täysin samaa mieltä ja 18 % täysin eri mieltä. Taajama-asukkaista taas 22 % oli väittämän kanssa täysin samaa mieltä ja 20 % täysin eri mieltä (Kuvio 29).

Khiin neliö -testissä havaittiin tilastollisesti erittäin merkitsevää eroa eri asuinalueella asuvien vastaajien mielipiteissä. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan $df=6$; $X^2(2) = 30,396$; $p\text{-arvo} < 0,001$. Näin ollen mielipide riippui erittäin merkitsevästi taustamuuttujasta asuinalue.

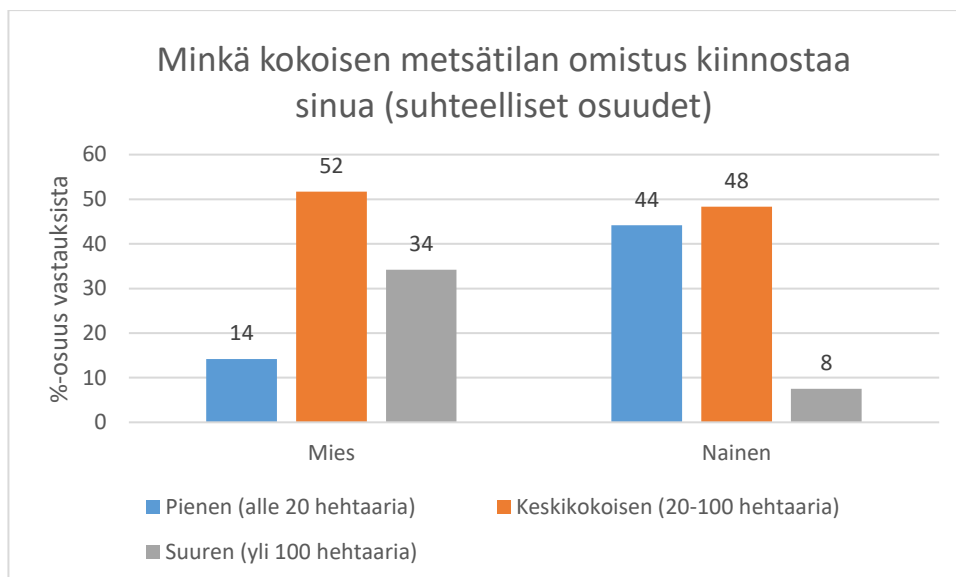

Kuvio 29. Tulevaisuudessa olen itse kiinnostunut omistamaan metsää. Taustamuuttujana asuinalue (n=331).

6.4.4 Nuorten kiinnostus erilaisia metsätiloja kohtaan

Kyselytutkimuksessa tiedusteltiin metsänomistuksesta kiinnostuneilta opiskelijoilta minkä kokoisen metsätilan omistus heitä kiinnostaisi. Taustamuuttujina tälle kysymykselle käytettiin jälleen sukupuolta, koulutusmuotoa ja asuinalueita. Tarkasteltaessa tuloksia havaittiin, että sukupuolella oli taustamuuttujana suuri vaikutus siihen, minkä kokoisen metsätilan omistus kiinnostaa opiskelijoita. Naiset olivat selkeästi enemmän kiinnostuneita pinta-alaltaan pienen metsätilan omistuksesta. 44 % naisista kertoi olevansa kiinnostunut pinta-alaltaan pienen (alle 20 ha) metsätilan omistuksesta. Miehistä taas vain 14 % oli kiinnostunut pinta-alaltaan pienen metsätilan omistuksesta. Naisista vain 8 % ilmoitti olevansa kiinnostunut pinta-alaltaan suuren (yli 100 ha) metsätilan omistuksesta. Miehillä vastaava luku oli 34 % (Kuvio 30).

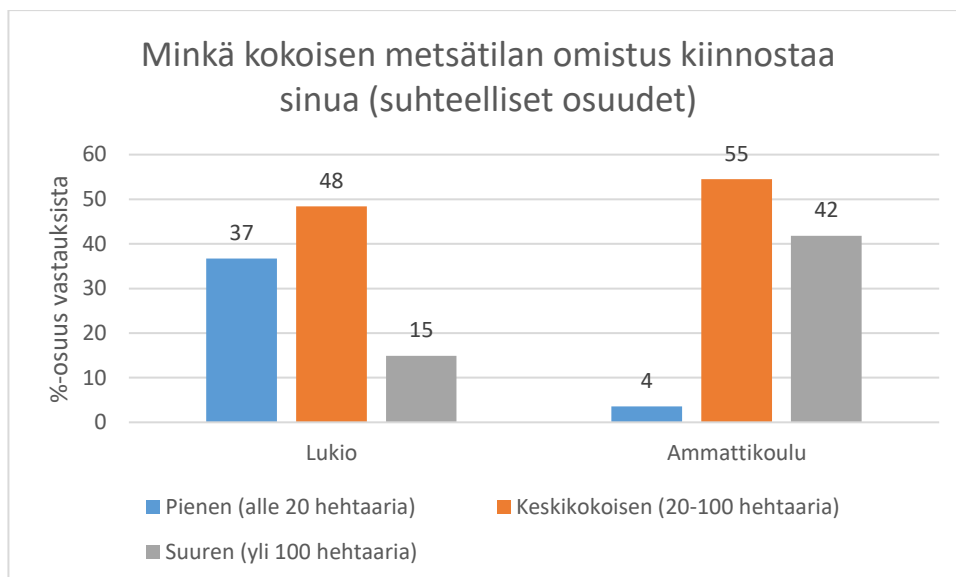
Khiin neliö -testissä havaittiin tilastollisesti erittäin merkitsevää eroa eri sukupuolta olevien vastaajien vastauksissa. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan $df=2$; $X^2(2) = 39,128$; $p\text{-arvo} < 0,001$. Näin ollen vastaukset riippuivat erittäin merkitsevästi taustamuuttujasta sukupuoli.

Kuvio 30. Minkä kokoisen metsätilan omistus kiinnostaa sinua. Taustamuuttujana sukupuoli (n=240).

Tulosten tarkastelussa havaittiin, että koulutusmuodolla oli taustamuuttujana suuri vaikutus siihen, minkä kokoisen metsätilan omistus kiinnostaa opiskelijoita. Ammattikoululaiset olivat kiinnostuneempia isompien metsätilojen omistuksesta kuin lukiolaiset. 42 % ammattikoululaisista oli kiinnostunut suuren (yli 100 ha) metsätilan omistuksesta. Lukiolaisten osalta vastaava osuus oli vain 15 %. Ammattikoululaisista vain 4 % oli kiinnostunut pienen (alle 20 ha) metsätilan omistuksesta. Lukiolaisten vastaava osuus oli 37 % (Kuvio 31).

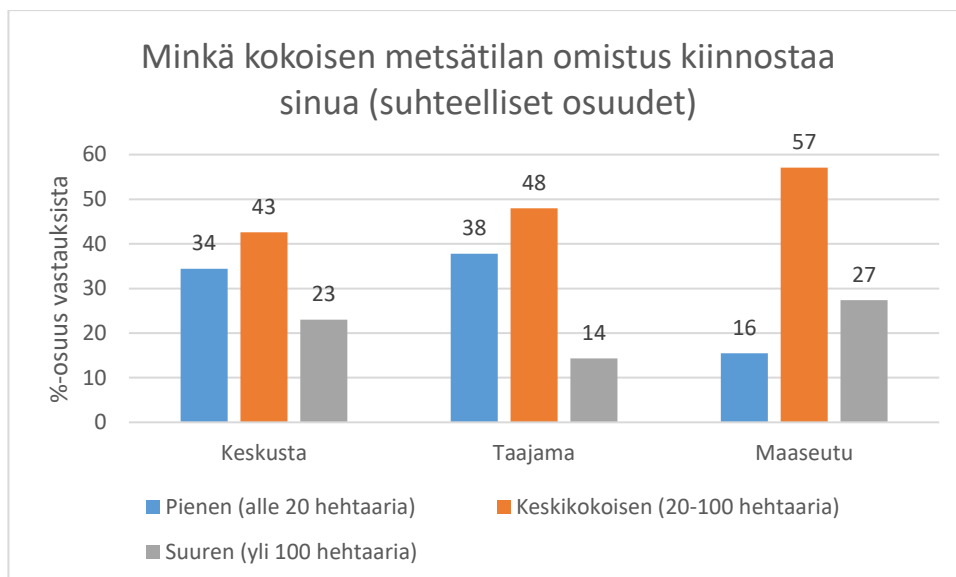
Khiin neliö -testissä havaittiin tilastollisesti erittäin merkitsevää eroa lukiolaisten ja ammattikoululaisten vastauksissa. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan $df=2$; $X^2(2) = 30,943$; $p\text{-arvo} < 0,001$. Näin ollen vastaukset riippuivat erittäin merkitsevästi taustamuuttujasta koulutusmuoto.

Kuvio 31. Minkä kokoisen metsätilan omistus kiinnostaa sinua. Taustamuuttujana koulutusmuoto (n=243).

Kyselytutkimuksen tuloksia tarkasteltaessa havaittiin, että myös asuinalueella oli taustamuuttujana vaikutus siihen, minkä kokoisen metsätilan omistus opiskelijoita kiinnostaa. Maaseudun asukkaita kiinnostaa isompien metsätilojen omistus kuin muita ryhmiä. Maaseudun asukkaista 27 % ilmoitti olevansa kiinnostunut suuren (yli 100 ha) metsätilan omistuksesta. Taajama-asukkaista vain 14 % oli kiinnostunut suuren (yli 100 ha) metsätilan omistuksesta. Maaseudun asukkaista vain 16 % oli kiinnostunut pienen (alle 20 ha) metsätilan omistuksesta. Taajama-asukkaiden keskuudessa vastaavan ryhmän suuruus oli 38 % (Kuvio 32).

Khiin neliö -testissä havaittiin tilastollisesti merkitsevää eroa eri asuinalueella asuvien vastaajien vastauksissa. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan $df=4$; $X^2(2) = 13,892$; $p\text{-arvo}=0,008$. Näin ollen vastaukset riippuivat merkitsevästi taustamuuttujasta asuinalue.

Kuvio 32. Minkä kokoisen metsätilan omistus kiinnostaa sinua. Taustamuuttujana asuinalue (n=243).

6.5 Nuorten painottamia arvoja metsänomistuksessa

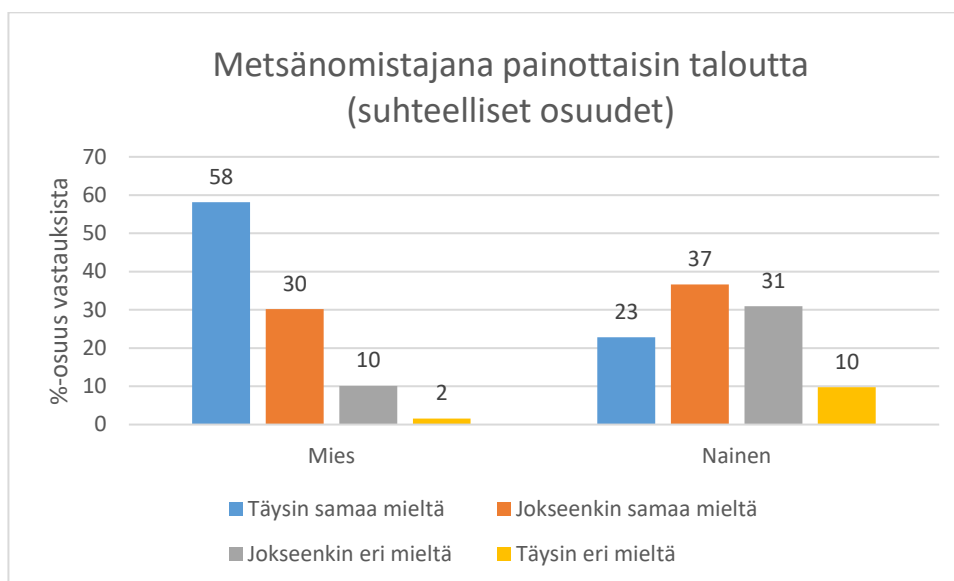
Kyselylomakkeen avulla opiskelijoilta kysyttiin mitä arvoja he painottaisivat metsänomistuksessa. Tässä tutkimuksessa arvoina käytettiin taloutta, virkistyskäyttöä, metsän tarjoamia työtilaisuuksia, monitavoitteisuutta sekä epätietoisuutta. Taustamuuttujina käytettiin sukupuolta, koulutusmuotoa ja asuinalueita.

6.5.1 Talouden painotus metsänomistuksessa

Kyselytutkimuksessa opiskelijoilta tiedusteltiin ”Metsänomistajana painottaisin taloutta” -väittämän avulla kiinnostusta painottaa metsän tarjoamia taloudellisia mahdollisuuksia, kuten hyviä ja säännöllisiä hakkuutuloja. Kyselytutkimuksen tuloksia tarkasteltaessa havaittiin, että sukupuolella oli taustamuuttujana suuri vaikutus siihen, painottaisiko opiskelija metsänomistuksessa taloutta. Miehistä 58 % oli ”Metsänomistajana painottaisin taloutta” -väittämän kanssa täysin samaa mieltä. Naisilla puolestaan vastaava osuus oli 23 %. Miehistä vain 2 % oli väittämän kanssa täysin eri mieltä. Naisista täysin eri mieltä oli 10 % (Kuvio 33). Miesten keskuudessa talouden painottaminen metsänomistuksessa nähtiin houkuttelevampana vaihtoehtona.

Khiin neliö -testissä havaittiin tilastollisesti erittäin merkitsevää eroa eri sukupuolta olevien vastaajien mielipiteissä. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan $df=3$;

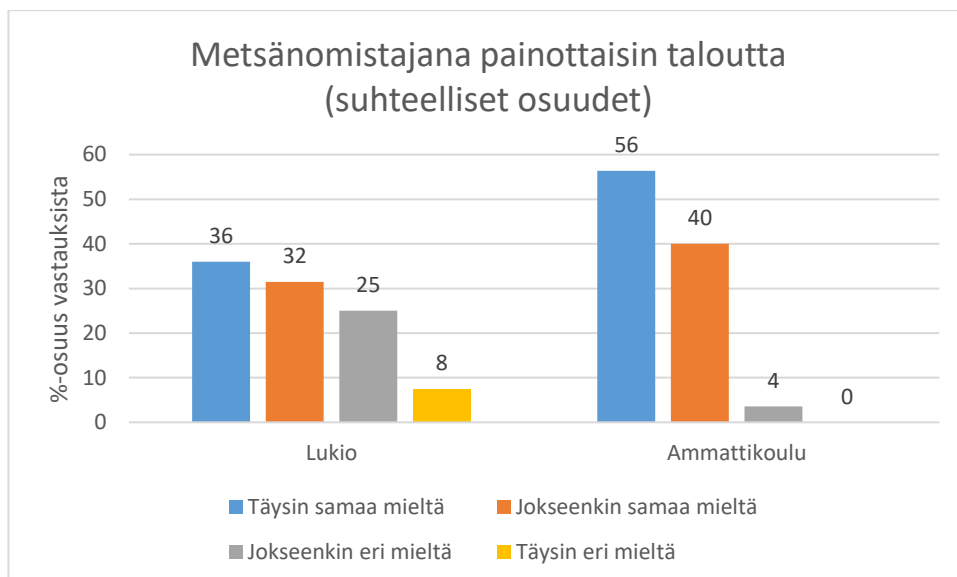
$X^2(2) = 41,153$; $p\text{-arvo} < 0,001$. Näin ollen mielipide riippui erittäin merkitsevästi taustamuuttujasta sukupuoli.

Kuvio 33. Metsänomistajana painottaisin taloutta. Taustamuuttujana sukupuoli (n=252).

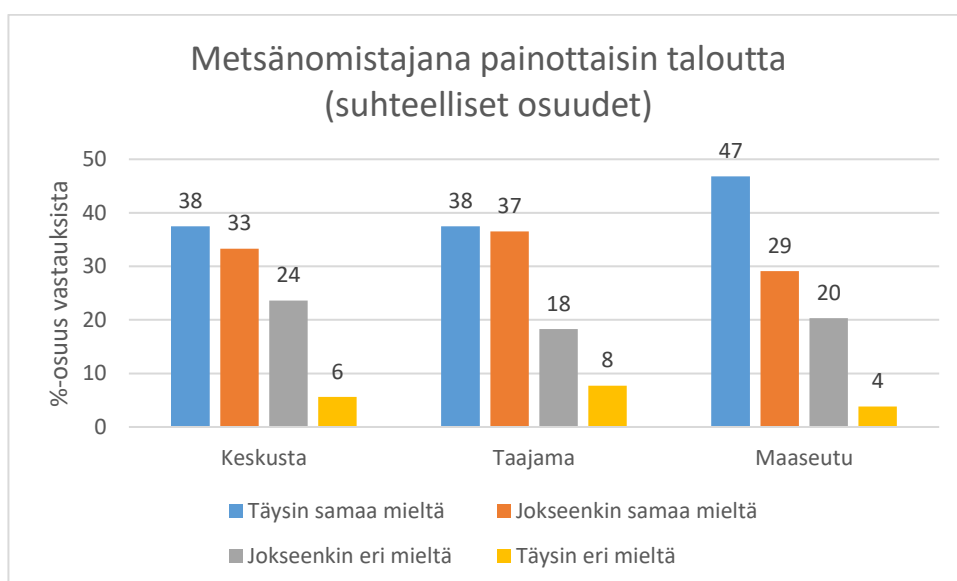
Kyselytutkimuksen tuloksia tarkasteltaessa havaittiin, että myös taustamuuttujalla koulutusmuoto oli suuri vaikutus siihen, oliko opiskelija kiinnostunut painottamaan metsänomistajana taloutta. Ammattikoululaisista 56 % oli "Metsänomistajana painottaisin taloutta" -väittämän kanssa täysin samaa mieltä. Lukiolaisilla puolestaan vastaava osuus oli 36 %. Huomionarvoista oli se, että ammattikoululaisista kukaan ei ollut väittämän kanssa täysin eri mieltä. Lukiolaisistakin vain 8 % oli väittämän kanssa täysin eri mieltä (Kuvio 34).

Khiin neliö -testissä havaittiin tilastollisesti erittäin merkitsevää eroa lukiolaisten ja ammattikoululaisten mielipiteissä. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan $df=3$; $X^2(2) = 19,143$; $p\text{-arvo} = < 0,001$. Näin ollen mielipide riippui erittäin merkitsevästi taustamuuttujasta koulutusmuoto.

Kuvio 34. Metsänomistajana painottaisin taloutta. Taustamuuttujana koulutusmuoto (n=255).

Kolmantena taustamuuttujana tälle samalle väittämälle käytettiin asuinaluea. Keskusta-asukkaista 38 %, taajama-asukkaista 38 % ja maaseutu-asukkaista 47 % oli väittämän kanssa täysin samaa mieltä. Väittämän kanssa täysin eri mieltä keskusta-asukkaista oli 6 %, taajama-asukkaista 8 % ja maaseutu-asukkaista 4 % (Kuvio 35). Khiin neliö -testissä taustamuuttujalla asuinalue ei havaittu olevan tilastollista vaikutusta vastaajien mielipiteisiin. Khiin neliö testin tuloksen mukaan $df=6$; $X^2(2) = 3,691$; $p\text{-arvo} = 0,718$.

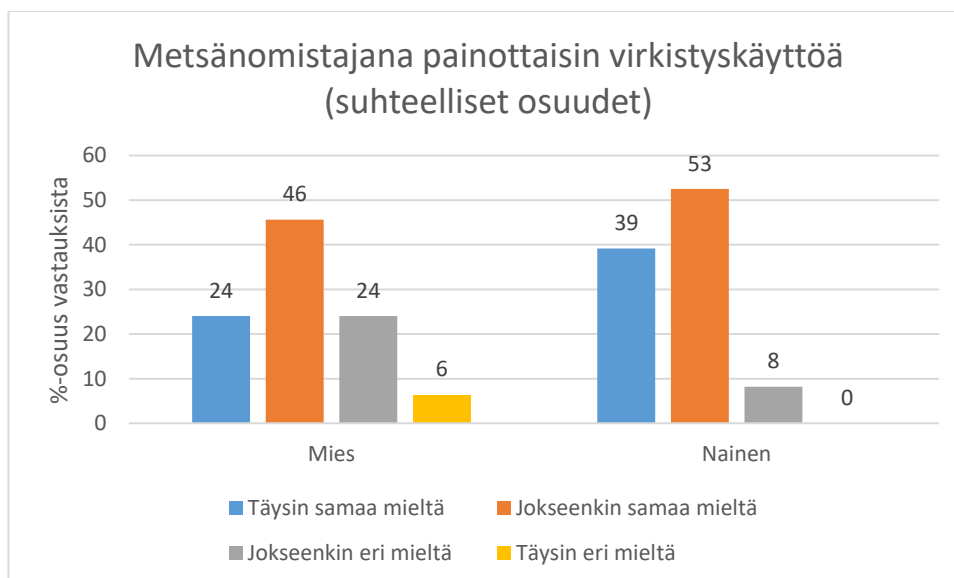

Kuvio 35. Metsänomistajana painottaisin taloutta. Taustamuuttujana asuinalue (n=255).

6.5.2 Virkistyskäytön painotus metsänomistuksessa

Kyselytutkimuksessa opiskelijoilta tiedusteltiin ”Metsänomistajana painottaisin virkistyskäyttöä” -väittämän avulla kiinnostusta painottaa virkistyskäyttöön liittyviä asioita kuten luonnon- ja maisemansuojelua sekä hyviä ulkoilumahdollisuuksia. Kyselytutkimuksen tuloksia tarkasteltaessa havaittiin, että sukupuolella oli taustamuuttujana suuri vaikutus siihen, painottaisiko opiskelija metsänomistajana virkistyskäyttöä. Miehistä 24 % oli ”Metsänomistajana painottaisin virkistyskäyttöä” -väittämän kanssa täysin samaa mieltä. Naisista vastaava osuus oli 39 %. Miehistä tämän väittämän kanssa täysin eri mieltä oli 6 %. Naisvastaajista kukaan ei ollut väittämän kanssa täysin eri mieltä (Kuvio 36).

Khiin neliö -testissä havaittiin tilastollisesti erittäin merkitsevää eroa eri sukupuolta olevien vastaajien mielipiteissä. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan $df=3$; $X^2(2) = 27,202$; $p\text{-arvo} < 0,001$. Odotetut frekvenssit olivat kuitenkin alle viiden yli 20 %:n soluissa, joten tulos ei ollut tilastollisesti luotettava.

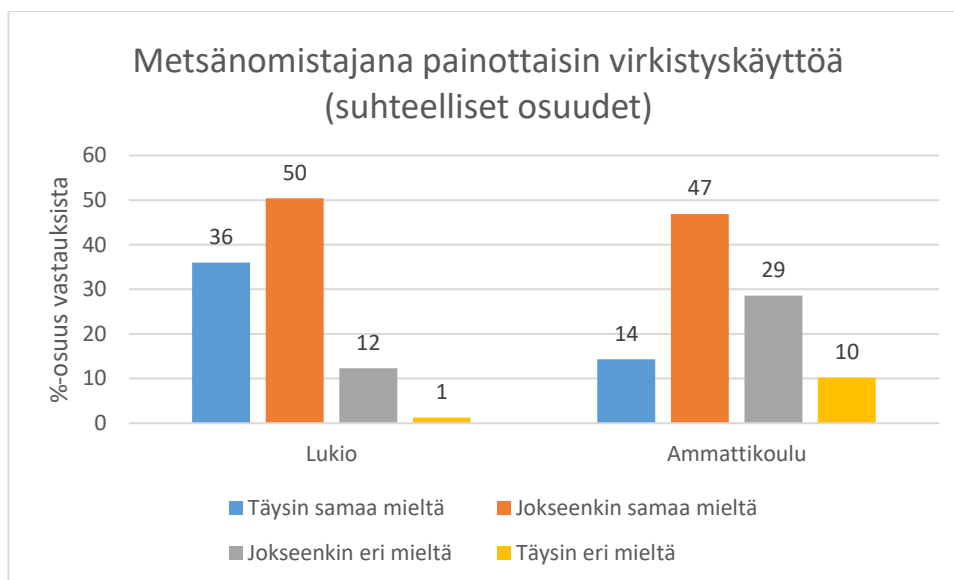
Kuvio 36. Metsänomistajana painottaisin virkistyskäyttöä. Taustamuuttujana sukupuoli (n=283).

Toisena taustamuuttujana ”Metsänomistajana painottaisin virkistyskäyttöä” -väittämälle käytettiin koulutusmuotoa. Tutkimustuloksia tarkastellessa havaittiin, että koulutusmuodolla oli suuri vaikutus siihen, painottaisiko opiskelija metsänomistajana virkistyskäyttöä. Lukio-opiskelijoista 36 % oli ”Metsänomistajana painottaisin virkistyskäyttöä” -väittämän kanssa täysin samaa mieltä. Ammattikouluilaisten vastaava osuus oli 14 %. Lukiolaisista 1 % oli väittämän kanssa täysin

eri mieltä. Ammattikoululaisista väittämän kanssa täysin eri mieltä oli 10 % (Kuvio 37).

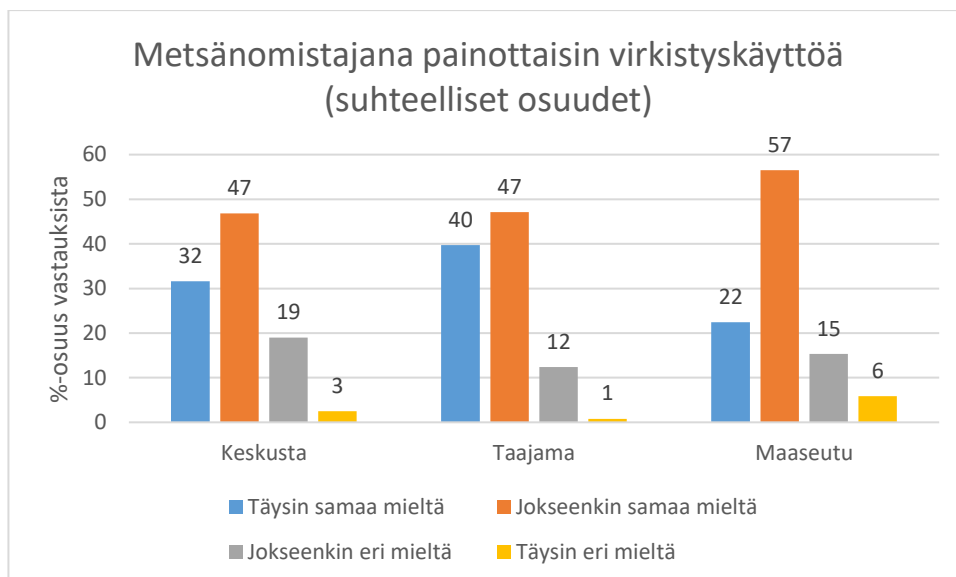
Khiin neliö -testissä havaittiin tilastollisesti erittäin merkitsevää eroa lukiolaisten ja ammattikoululaisten mielipiteissä. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan $df=3$; $X^2(2) = 24,700$; $p\text{-arvo} < 0,001$. Näin ollen mielipide riippui erittäin merkitsevästi taustamuuttujasta koulutusmuoto.

Kuvio 37. Metsänomistajana painottaisin virkistyskäyttöä. Taustamuuttujana koulutusmuoto (n=285).

Kolmantena taustamuuttujana "Metsänomistajana painottaisin virkistyskäyttöä" -väittämälle käytettiin asuinalueita. Tulosten tarkastelussa havaittiin, että opiskelijoiden mielipiteet "Metsänomistajana painottaisin virkistyskäyttöä" -väittämään eivät riippuneet asuinalueesta. Keskusta-asukkaista 32 %, taajama-asukkaista 40 % ja maaseutuasukkaista 22 % oli väittämän kanssa täysin samaa mieltä. Väittämän kanssa täysin eri mieltä keskusta-asukkaista oli 3 %, taajama-asukkaista 1 % ja maaseutuasukkaista 6 % (Kuvio 38).

Khiin neliö -testissä taustamuuttujalla asuinalue ei havaittu olevan vaikutusta vastaajien mielipiteisiin. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan $df=6$; $X^2(2) = 11,682$; $p\text{-arvo} = 0,069$. Odotetut frekvenssit olivat lisäksi alle viiden yli 20 %:n soluissa, joten tulos ei ollut tilastollisesti luotettava.

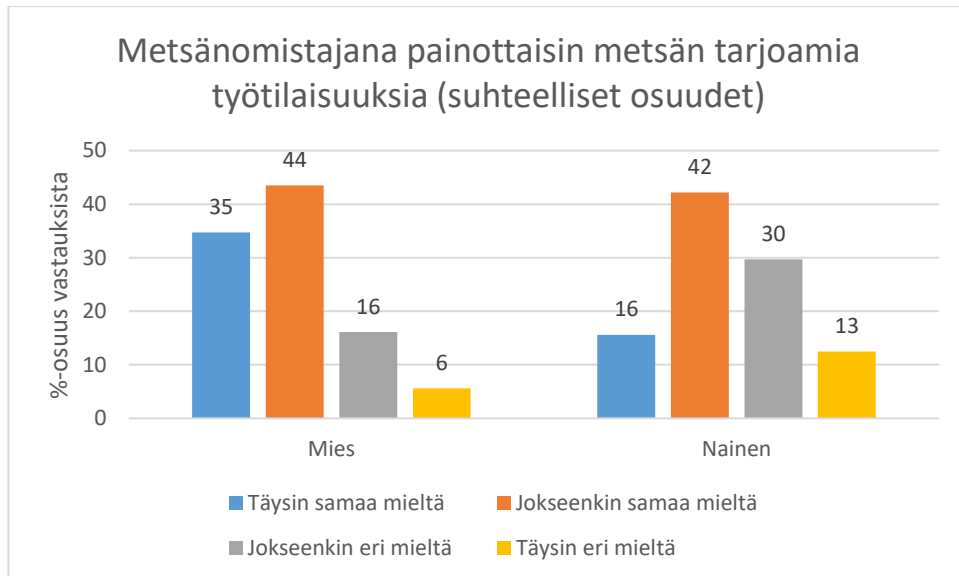
Kuvio 38. Metsänomistajana painottaisin virkistyskäyttöä. Taustamuuttujana asuinalue (n=285).

6.5.3 Metsien tarjoamien työtilaisuuksien painotus metsänomistuksessa

Kyselytutkimuksessa opiskelijoilta tiedusteltiin ”Metsänomistajana painottaisin metsän tarjoamia työtilaisuuksia” -väittämän avulla kiinnostusta painottaa metsän tarjoamiin työtilaisuuksiin liittyviä asioita, kuten itse tehtyjä istutuksia ja taimikonhoitotöitä sekä mahdollisuuksien mukaan hankintahakkuita.

Kyselytutkimuksen tuloksia tarkasteltaessa havaittiin, että sukupuolella oli taustamuuttujana suuri vaikutus siihen, painottaisiko opiskelija metsänomistajana metsän tarjoamia työtilaisuuksia. Miehistä 35 % oli ”Metsänomistajana painottaisin metsän tarjoamia työtilaisuuksia” -väittämän kanssa täysin samaa mieltä. Naisista vastaava osuus oli 16 %. Miehistä 6 % oli väittämän kanssa täysin eri mieltä. Naisista täysin eri mieltä väittämän kanssa oli 13 % (Kuvio 39).

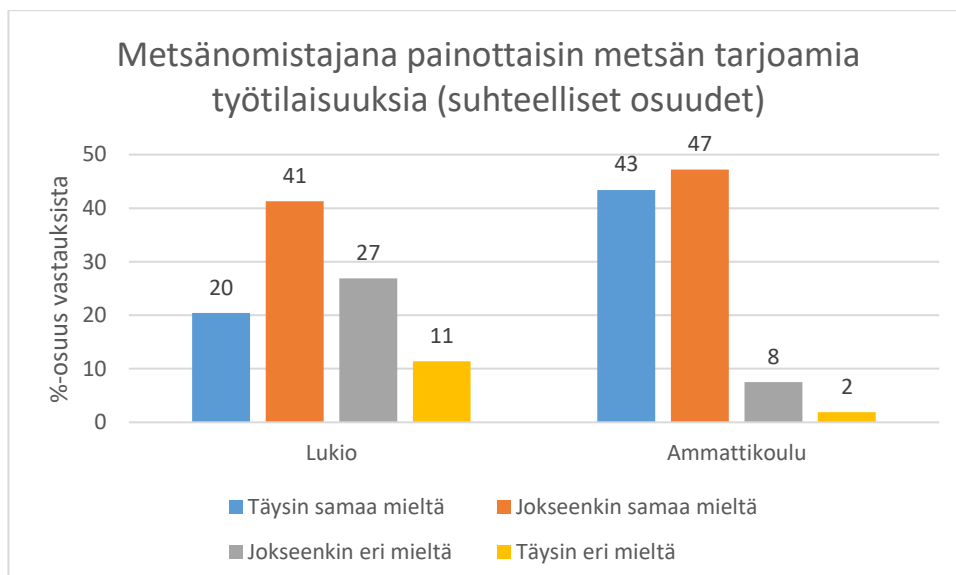
Khiin neliö -testissä havaittiin tilastollisesti erittäin merkitsevää eroa miesten ja naisten mielipiteissä. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan $df=3$; $X^2(2) = 17,446$; $p\text{-arvo} < 0,001$. Näin ollen mielipide riippui erittäin merkitsevästi taustamuuttujasta sukupuoli.

Kuvio 39. Metsänomistajana painottaisin metsän tarjoamia työtilaisuuksia. Taustamuuttujana sukupuoli (n=252).

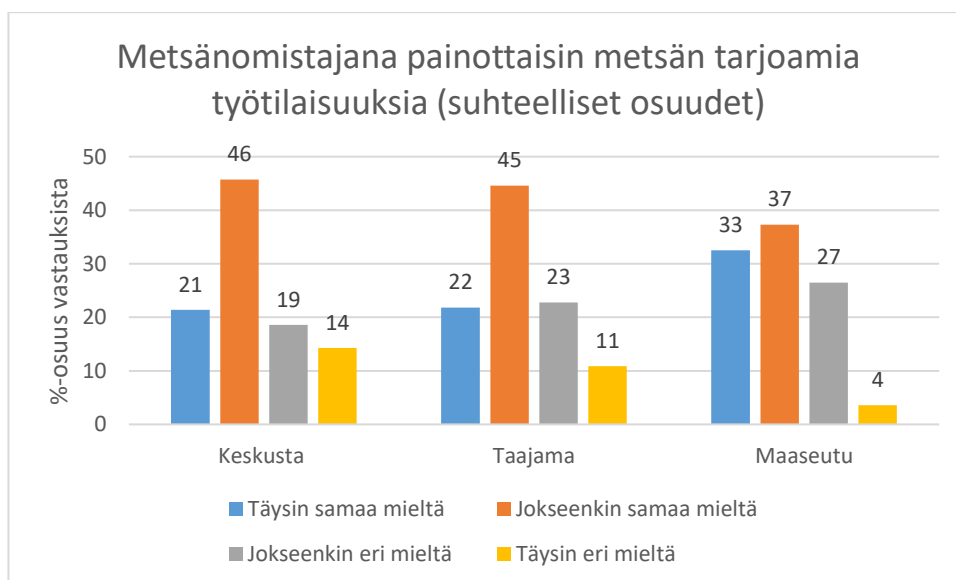
Toisena taustamuuttujana ”Metsänomistajana painottaisin metsän tarjoamia työtilaisuuksia” -väittämään käytettiin koulutusmuotoa. Tutkimustuloksia tarkasteltaessa havaittiin, että koulutusmuodolla oli suuri vaikutus siihen, painottaisiko opiskelija metsänomistuksessa metsän tarjoamia työtilaisuuksia. Ammattikouluopiskelijoista 43 % oli väittämän kanssa täysin samaa mieltä. Lukiolaisten vastaava osuus oli 20 %. Ammattikoululaisista 2 % oli väittämän kanssa täysin eri mieltä. Lukiolaisista täysin eri mieltä väittämän kanssa oli 11 % (Kuvio 40).

Khiin neliö -testissä havaittiin tilastollisesti erittäin merkitsevää eroa lukiolaisten ja ammattikoululaisten mielipiteissä. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan $df=3$; $X^2(2) = 20,053$; $p\text{-arvo} < 0,001$. Näin ollen mielipide riippui erittäin merkitsevästi taustamuuttujasta koulutusmuoto.

Kuvio 40. Metsänomistajana painottaisin metsän tarjoamia työtilaisuuksia. Taustamuuttujana koulutusmuoto (n=254).

Kolmantena taustamuuttujana "Metsänomistajana painottaisin metsän tarjoamia työtilaisuuksia" -väittämälle käytettiin asuinalueetta. Tuloksia tarkasteltaessa havaittiin, että opiskelijoiden mielipiteet väittämään eivät riippuneet asuinalueesta. Keskusta-asukkaista 21 %, taajama-asukkaista 22 % ja maaseutu-asukkaista 33 % oli väittämän kanssa täysin samaa mieltä. Väittämän kanssa täysin eri mieltä keskusta-asukkaista oli 14 %, taajama-asukkaista 11 % ja maaseutu-asukkaista 4 % (Kuvio 41). Khiin neliö -testissä taustamuuttujalla asuinalue ei havaittu olevan vaikutusta vastaajien mielipiteisiin. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan $df=6$; $X^2(2) = 9,414$; p -arvo=0,152.

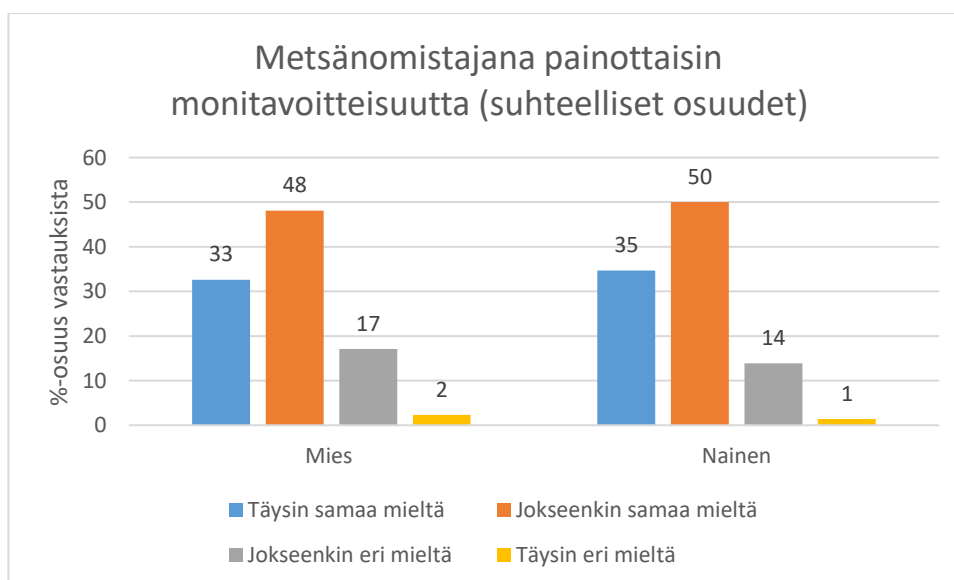
Kuvio 41. Metsänomistajana painottaisin metsän tarjoamia työtilaisuuksia. Taustamuuttujana asuinalue (n=254).

6.5.4 Monitavoitteisuuden painotus metsänomistuksessa

Kyselytutkimuksessa opiskelijoilta tiedusteltiin ”Metsänomistajana painottaisin monitavoitteisuutta” -väittämän avulla kiinnostusta painottaa metsänomistuksessa monitavoitteisuutta, kuten metsän tarjoamia taloudellisia hyötyjä, taloudellista turvallisuutta, säännöllisiä tuloja, metsän tarjoamia työtilaisuuksia sekä aineettomia tavoitteita kuten luonnonsuojelua.

Kyselytutkimuksen tuloksia tarkasteltaessa havaittiin, että opiskelijoiden mielipiteet ”Metsänomistajana painottaisin monitavoitteisuutta” -väittämään eivät riippuneet taustamuuttujasta sukupuoli. Miehistä 33 % ja naisista 35 % oli väittämän kanssa täysin samaa mieltä. Täysin eri mieltä väittämän kanssa miehistä oli 2 % ja naisista 1 % (Kuvio 42).

Khiin neliö -testissä taustamuuttujalla sukupuoli ei havaittu olevan vaikutusta vastaajien mielipiteisiin. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan $df=3$; $X^2(2) = 0,916$; p -arvo=0,822. Odotetut frekvenssit olivat lisäksi alle viiden yli 20 %:n soluissa, joten tulos ei ollut tilastollisesti luotettava.

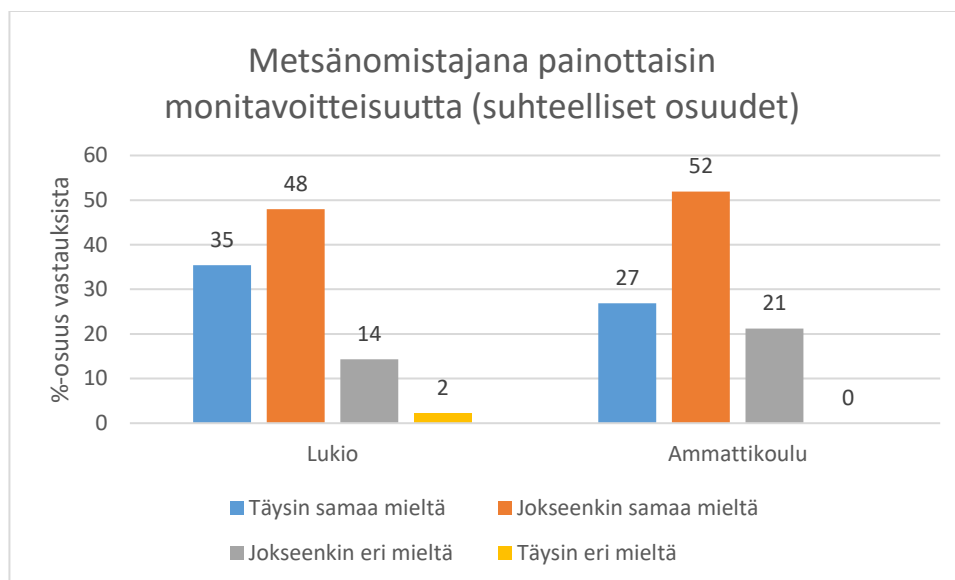

Kuvio 42. Metsänomistajana painottaisin monitavoitteisuutta. Taustamuuttujana sukupuoli (n=273).

Toisena taustamuuttujana ”Metsänomistajana painottaisin monitavoitteisuutta” -väittämälle käytettiin koulutusmuotoa. Kyselytutkimuksen tuloksia tarkasteltaessa havaittiin, että opiskelijoiden vastaukset väittämään eivät riippuneet taustamuuttujasta koulutusmuoto. Lukiolaisista 35 % ja ammattikoululaisista 27 %

oli väittämän kanssa täysin samaa mieltä. Täysin eri mieltä väittämän kanssa oli lukiolaisista 2 % ja ammattikoululaisista 0 % (Kuvio 43).

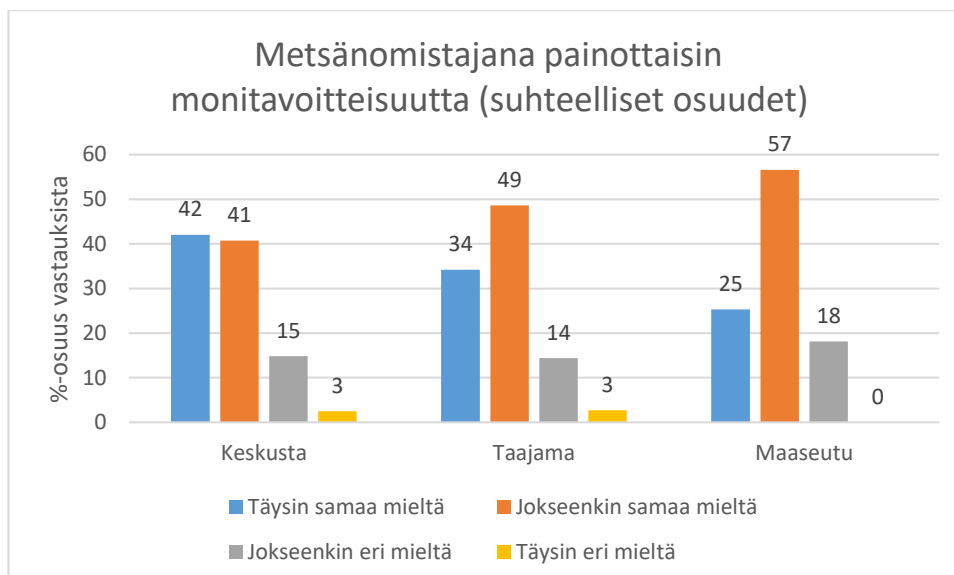
Khiin neliö -testissä taustamuuttujalla koulutusmuoto ei havaittu olevan vaikutusta vastaajien mielipiteisiin. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan $df=3$; $X^2(2) = 3,450$; $p\text{-arvo}=0,327$. Odotetut frekvenssit olivat lisäksi alle viiden yli 20 %:n soluissa, joten tulos ei ollut tilastollisesti luotettava.

Kuvio 43. Metsänomistajana painottaisin monitavoitteisuutta. Taustamuuttujana koulutusmuoto (n=275).

Kolmantena taustamuuttujana "Metsänomistajana painottaisin monitavoitteisuutta" -väittämälle käytettiin asuinaluea. Kyselytutkimuksen tuloksia tarkasteltaessa havaittiin, että opiskelijoiden vastaukset väittämään eivät riippuneet taustamuuttujasta asuinalue. Keskusta-asukkaista 42 %, taajama-asukkaista 34 % ja maaseutu-asukkaista 25 % oli väittämän kanssa täysin samaa mieltä. Väittämän kanssa täysin eri mieltä oli keskusta-asukkaista 3 %, taajama-asukkaista 3 % ja maaseutu-asukkaista 0 % (Kuvio 44).

Khiin neliö -testissä taustamuuttujalla asuinalue ei havaittu olevan vaikutusta vastaajien mielipiteisiin. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan $df=6$; $X^2(2) = 8,314$; $p\text{-arvo}=0,228$. Odotetut frekvenssit olivat lisäksi alle viiden yli 20 %:n soluissa, joten tulos ei ollut tilastollisesti luotettava.

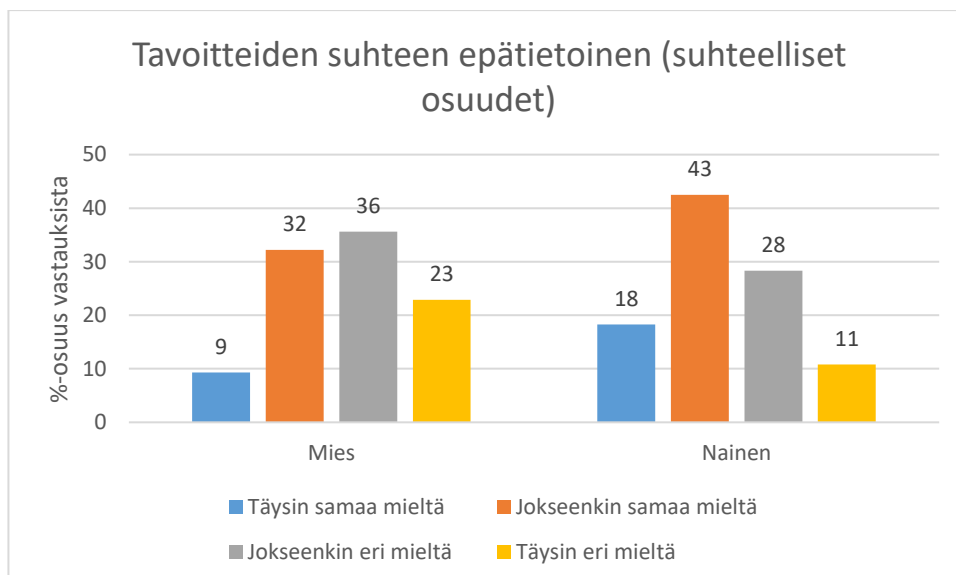
Kuvio 44. Metsänomistajana painottaisin monitavoitteisuutta. Taustamuuttujana asuinalue (n=275).

6.5.5 Metsänomistukseen liittyvien tavoitteiden suhteen epätietoinen

Kyselytutkimuksessa opiskelijoilta tiedusteltiin ”Metsänomistus kiinnostaa minua, mutta metsänomistukseen liittyvien tavoitteiden suhteen olen epätietoinen” -väittämän avulla kokevatko he metsänomistuksen kiinnostavana vaihtoehtona, mutta eivät ole aivan varmoja metsänomistukseen liittyvien tavoitteiden suhteen. Taustamuuttujina käytettiin sukupuolta, koulutusmuotoa ja asuinalueita.

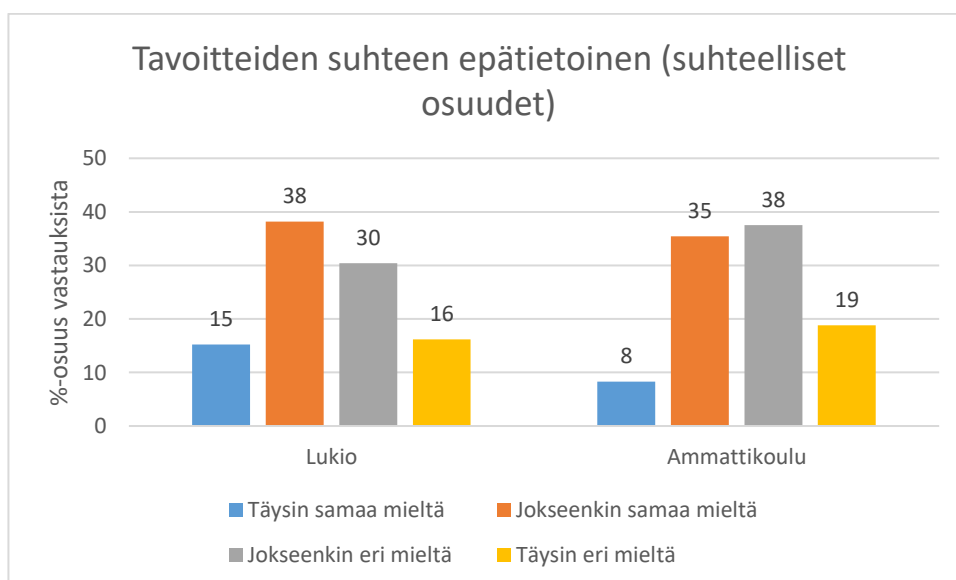
Kyselytutkimuksen tuloksia tarkasteltaessa havaittiin, että opiskelijoiden mielipiteet ”Metsänomistus kiinnostaa minua, mutta metsänomistukseen liittyvien tavoitteiden suhteen olen epätietoinen” -väittämään riippuivat melkein merkitsevästi taustamuuttujasta sukupuoli. Miehistä väittämän kanssa täysin samaa mieltä oli 9 % ja naisista 18 %. Väittämän kanssa täysin eri mieltä oli miehistä 23 % ja naisista 11 % (Kuvio 45).

Khiin neliö -testissä havaittiin tilastollisesti melkein merkitsevää eroa miesten ja naisten mielipiteissä. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan $df=3$; $X^2(2) = 11,292$; $p\text{-arvo}=0,010$. Näin ollen mielipide riippui melkein merkitsevästi taustamuuttujasta sukupuoli.

Kuvio 45. Metsänomistukseen liittyvien tavoitteiden suhteen olen epätietoinen. Taustamuuttujana sukupuoli (n=238).

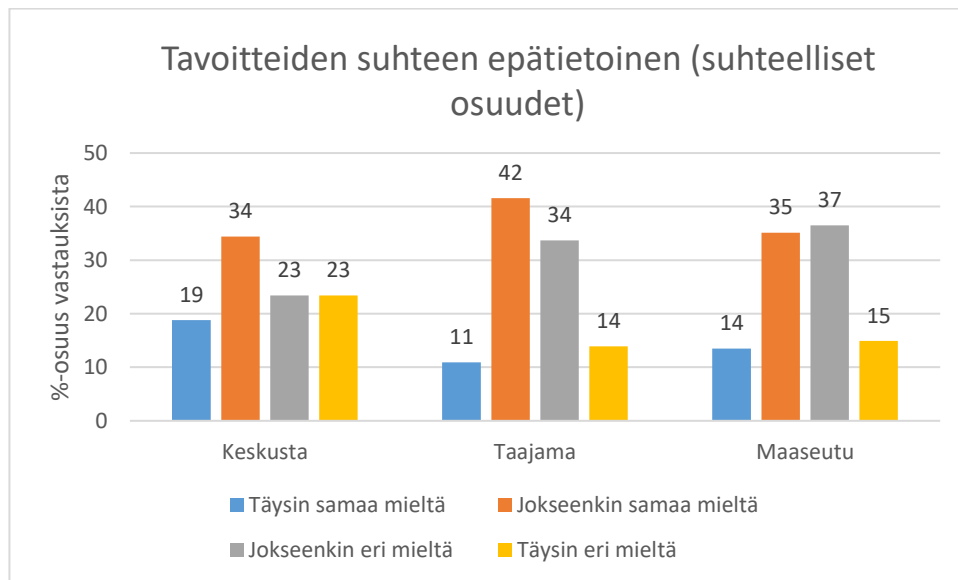
Toisena taustamuuttujana ”Metsänomistus kiinnostaa minua, mutta metsänomistukseen liittyvien tavoitteiden suhteen olen epätietoinen” -väittämälle käytettiin koulutusmuotoa. Lukiolaisista 15 % oli väittämän kanssa täysin samaa mieltä. Ammattikoululaisten vastaava osuus oli 8 %. Täysin eri mieltä väittämän kanssa oli lukiolaisista 16 % ja ammattikoululaisista 19 % (Kuvio 46). Khiin neliö -testissä taustamuuttujalla koulutusmuoto ei havaittu olevan vaikutusta vastaajien mielipiteisiin. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan $df=3$; $X^2(2) = 2,143$; p -arvo=0,543.

Kuvio 46. Metsänomistukseen liittyvien tavoitteiden suhteen olen epätietoinen. Taustamuuttujana koulutusmuoto (n=239).

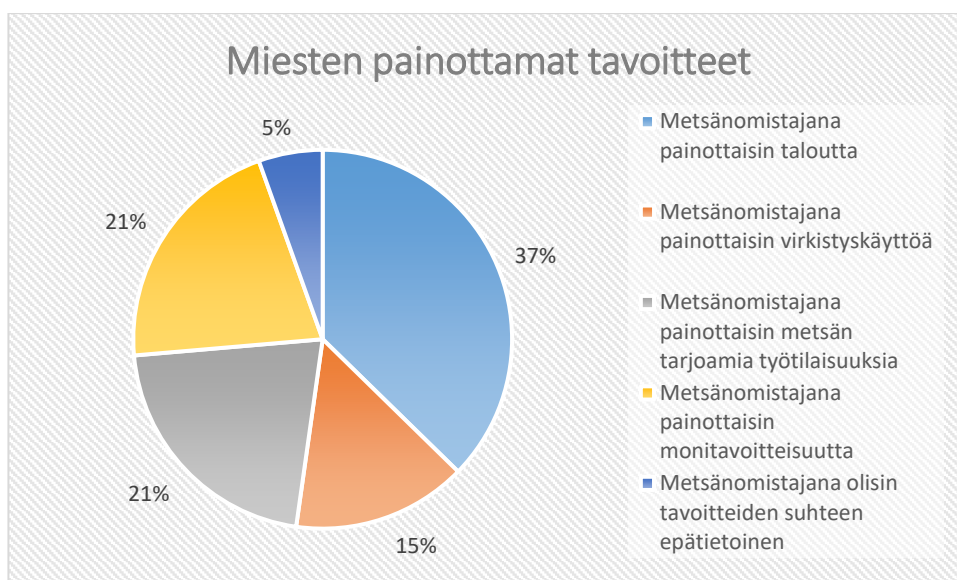
Kolmantena taustamuuttujana ”Metsänomistus kiinnostaa minua, mutta metsänomistukseen liittyvien tavoitteiden suhteen olen epä tietoinen” -väittämälle käytettiin asuin aluetta. Keskusta-asukkaista 19 %, taajama-asukkaista 11 % ja maaseutu-asukkaista 14 % oli väittämän kanssa täysin samaa mieltä. Väittämän kanssa täysin eri mieltä oli keskusta-asukkaista 23 %, taajama-asukkaista 14 % ja maaseutu-asukkaista 15 % (Kuvio 47). Khiin neliö -testissä taustamuuttujalla asuin alue ei havaittu olevan tilastollisesti vaikutusta vastaajien mielipiteisiin. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan $df=6$; $X^2(2) = 6,880$; $p\text{-arvo}=0,332$.

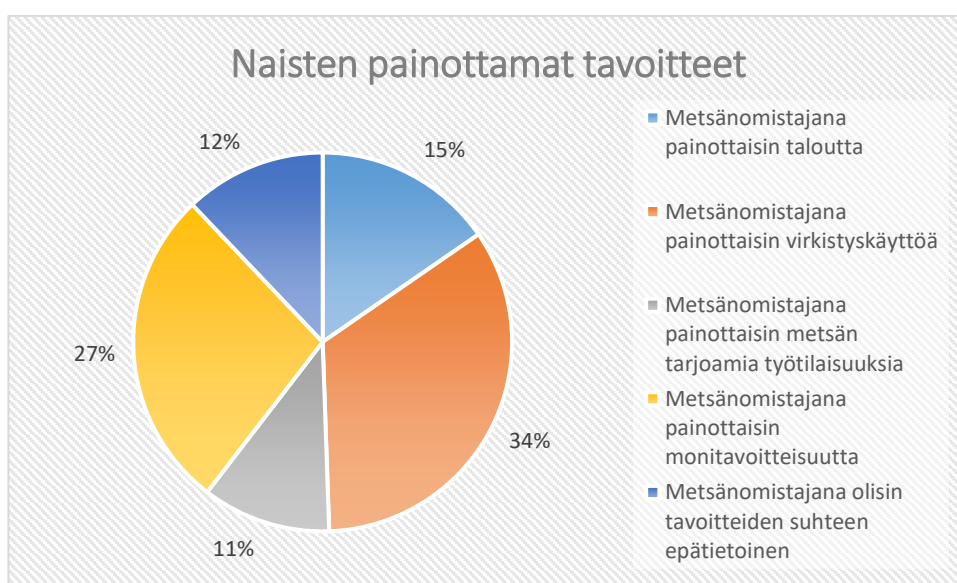
Kuvio 47. Metsänomistukseen liittyvien tavoitteiden suhteen olen epä tietoinen. Taustamuuttujana asuin alue (n=239).

6.5.6 Tavoitteiden jakauma sukupuolten välillä

Kysely tutkimuksen tuloksia vielä tarkemmin tarkasteltaessa otettiin kaikkien metsänomistukseen liittyvien arvojen suhteen erityiseen tarkkailuun ”Täysin samaa mieltä” -vaihtoehdon valinneet vastaajat ja sitä kautta muodostettiin arvojen jakaumat. Miesten painottamia tavoitteita tarkasteltaessa havaittiin, että arvoina taloutta painotti enemmistö vastaajista, 37 % (Kuvio 48). Naisten osalta tavoitteiden jakautuminen oli tasaisempaa mutta enemmistö naisista, 34 % painotti metsänomistukseen liittyvänä tavoitteena virkistyskäyttöä (Kuvio 49). Vastausten kokonaismäärät ylittävät kyselyyn osallistuneiden määrän, eli useampi vastaaja oli vastannut useamman kuin yhden arvon kohdalla täysin samaa mieltä.

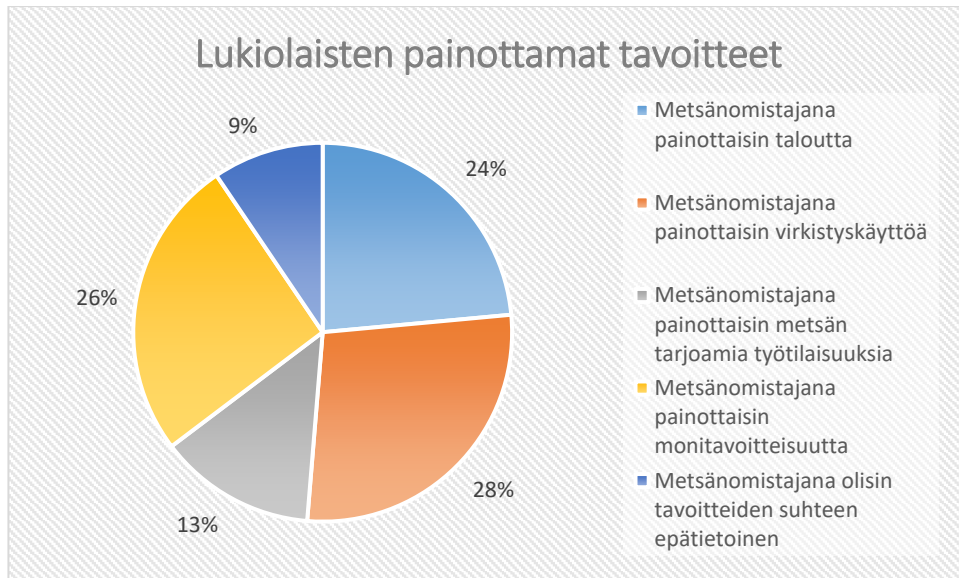
Kuvio 48. Miesten painottamat tavoitteet (n=201).

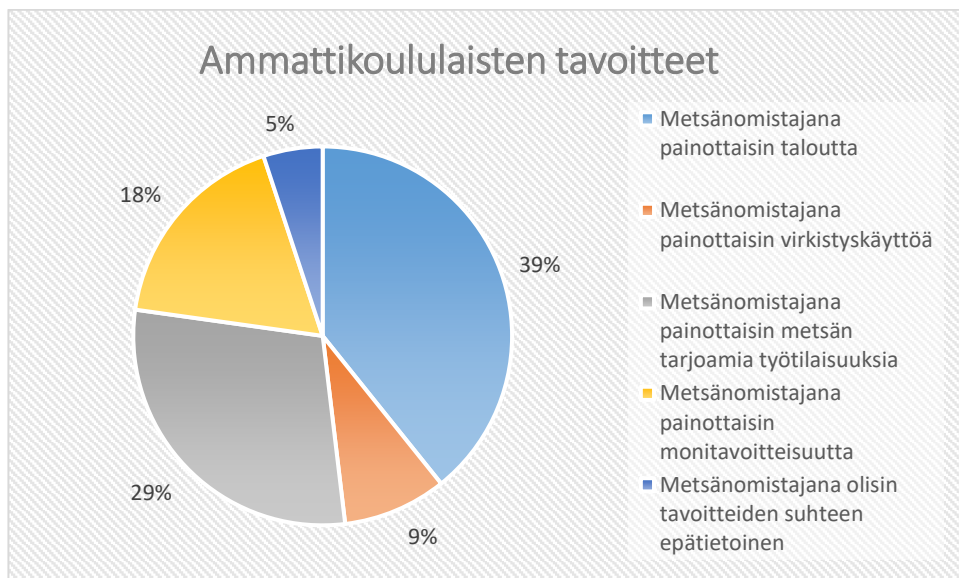
Kuvio 49. Naisten painottamat tavoitteet (n=182).

6.5.7 Tavoitteiden jakauma koulutusmuotojen välillä

Myös koulutusmuotojen perusteella muodostettiin metsänomistukseen liittyvien tavoitteiden suhteen jakaumat niiden osalta, jotka olivat vastanneet metsänomistuksen tavoitteita koskeviin väittämiin "Täysin samaa mieltä" -vaihtoehdon. Lukiolaisten painottamia tavoitteita tarkasteltaessa havaittiin, että arvoina virkistyskäyttöä painotti enemmistö vastaajista, 28 % (Kuvio 50). Ammattikoululaisista enemmistö eli 39 % painotti metsänomistukseen liittyvänä arvona taloutta (Kuvio 51). Vastausten kokonaismäärät ylittävät kyselyyn osallistuneiden määrän, eli useampi vastaaja oli vastannut useamman kuin yhden arvon kohdalla täysin samaa mieltä.

Kuvio 50. Lukiolaisten painottamat tavoitteet (n=306).

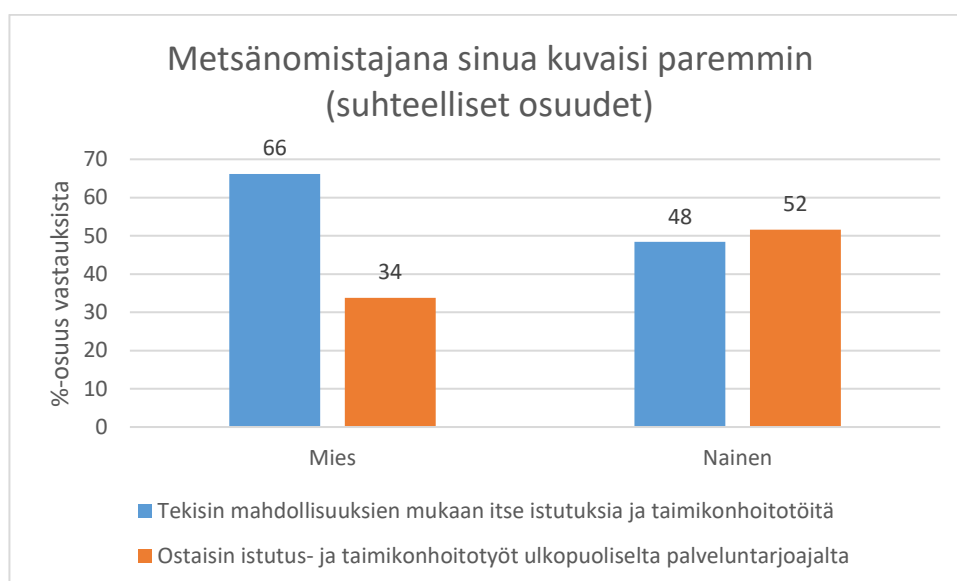
Kuvio 51. Lukiolaisten painottamat tavoitteet (n=79).

6.6 Omatoimisuus metsänhoitotöissä

Kyselylomakkeen avulla opiskelijoilta tiedusteltiin heidän omatoimisuuttaan mahdollisina metsänomistajina. Opiskelijoille annettiin kaksi vaihtoehtoa, joista he valitsivat toisen. Ensimmäisen vaihtoehdon mukaan kyselyyn vastaaja tekisi metsänomistajana mahdollisuuksien mukaan itse istutuksia ja taimikonhoitotyötä. Toisen vaihtoehdon mukaan vastaaja ostaisi istutus- ja taimikonhoitotyöt ulkopuoliselta palveluntarjoajalta. Taustamuuttujina käytettiin tuttuun tapaan sukupuoli, koulutusmuotoa ja asuinalueita.

Kyselytutkimuksen tuloksia tarkasteltaessa havaittiin, että sukupuolella oli taustamuuttujana suuri vaikutus siihen, tekisikö vastaaja mahdollisuuksien mukaan itse metsänomistukseen liittyviä istutus- ja taimikonhoitotyitä. Miehistä 66 % tekisi mahdollisuuksien mukaan itse istutuksia ja taimikonhoitotyitä. Naisista taas 52 % ostaisi istutus- ja taimikonhoitotyöt ulkopuoliselta palveluntarjoajalta (Kuvio 52).

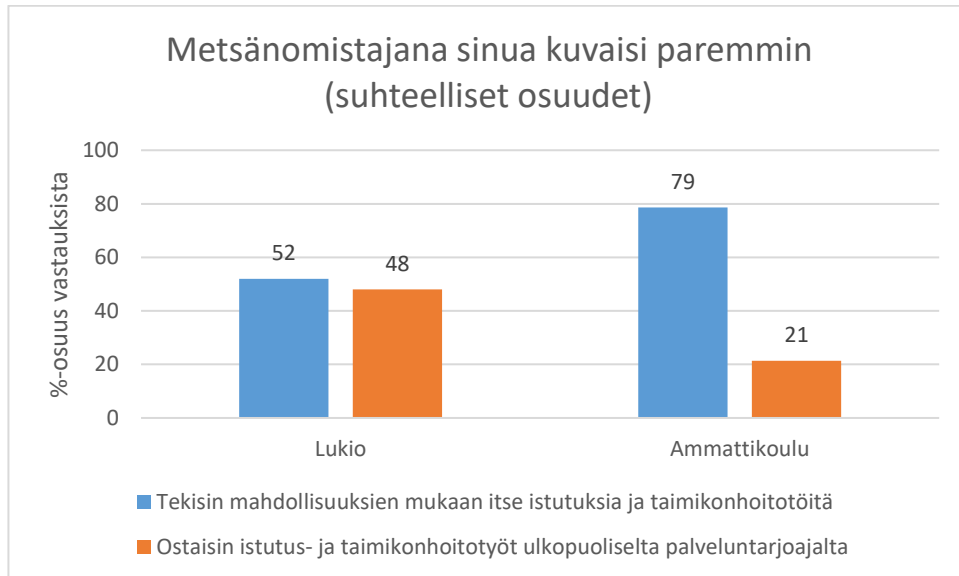
Khiin neliö -testissä havaittiin tilastollisesti merkitsevää eroa miesten ja naisten vastauksissa. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan $df=1$; $X^2(2) = 10,371$; p -arvo=0,001. Näin ollen vastaus riippui merkitsevästi taustamuuttujasta sukupuoli.

Kuvio 52. Metsänomistajana sinua kuvaisi paremmin. Taustamuuttujana sukupuoli (n=328).

Toisena taustamuuttujana kysymykselle käytettiin koulutusmuotoa. Kyselytutkimuksen tuloksia tarkasteltaessa havaittiin, että koulutusmuodolla oli taustamuuttujana suuri vaikutus siihen, tekisikö vastaaja mahdollisuuksien mukaan itse istutuksia ja taimikonhoitotyitä. Ammattikoululaisista 79 % tekisi mahdollisuuksien mukaan itse istutuksia ja taimikonhoitotyitä. Lukiolaisten osalta vastausten jakauma vaihtoehtoihin oli tasaisempi. 52 % lukiolaisista tekisi mahdollisuuksien mukaan itse istutuksia ja taimikonhoitotyitä (Kuvio 53).

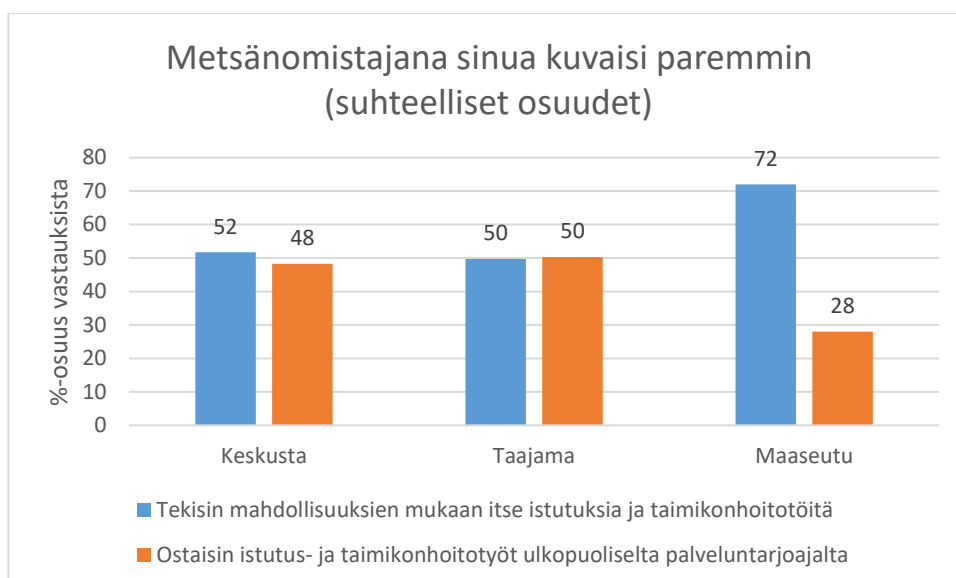
Khiin neliö -testissä havaittiin tilastollisesti erittäin merkitsevää eroa lukiolaisten ja ammattikoululaisten vastauksissa. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan $df=1$; $X^2(2) = 13,365$; $p\text{-arvo} < 0,001$. Näin ollen vastaus riippui erittäin merkitsevästi taustamuuttujasta koulutusmuoto.

Kuvio 53. Metsänomistajana sinua kuvaisi paremmin. Taustamuuttujana koulutusmuoto (n=331).

Kolmantena taustamuuttujana kysymykselle käytettiin asuinalueita. Maaseudun asukkaista 72 % tekisi mahdollisuuksien mukaan itse istutuksia ja taimikonhoitotyötä. Muiden ryhmien kohdalla jakaumat vastausvaihtoehtojen välillä olivat tasanaisempia. Esimerkiksi taajama-asukkaista kumpaankin vaihtoehtoon vastasi 50 % vastaajista (Kuvio 54).

Khiin neliö -testissä havaittiin tilastollisesti merkitsevää eroa asuinalueilla asuvien vastaajien vastauksissa. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan $df=2$; $X^2(2) = 12,813$; $p\text{-arvo} = 0,002$. Näin ollen vastaus riippui merkitsevästi taustamuuttujasta asuinalue.

Kuvio 54. Metsänomistajana sinua kuvaisi paremmin. Taustamuuttujana asuinalue (n=331).

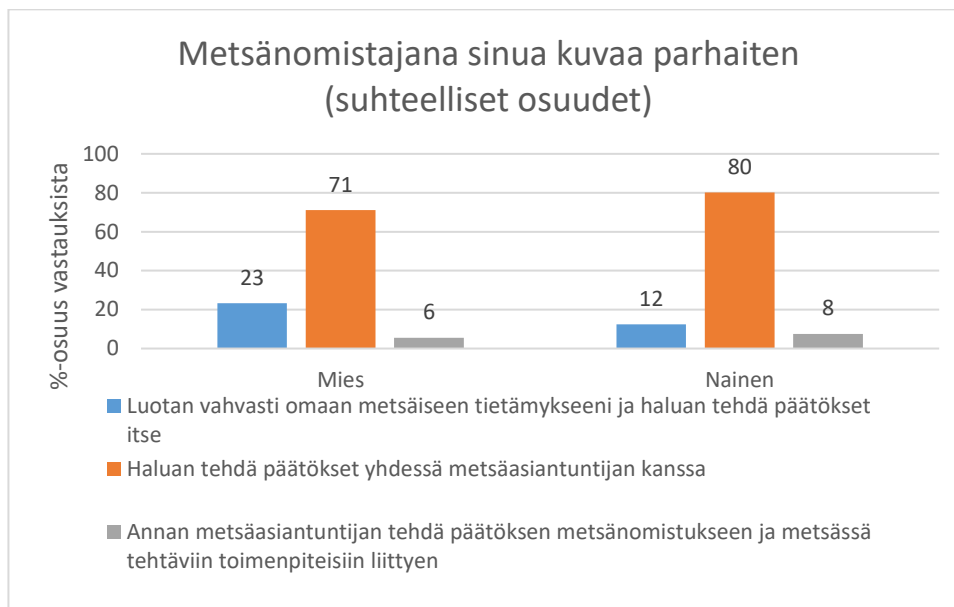
6.7 Omatoimisuus metsänomistukseen liittyvässä päätöksenteossa

Kyselylomakkeen avulla opiskelijoilta tiedusteltiin heidän omatoimisuuttaan metsänomistukseen liittyvissä päätöksentekotilanteissa. Opiskelijoille annettiin kolme vaihtoehtoa, joista he valitsivat itseään parhaiten kuvaavan vaihtoehdon. Ensimmäisen vaihtoehdon mukaan kyselyyn vastaaja luottaisi vahvasti omaan metsäiseen tietämykseensä ja haluaisi tehdä päätökset itse. Hän tarvitsisi asiantuntijoiden apua vain välttämättömissä tilanteissa. Toisen vaihtoehdon mukaan vastaaja haluaisi tehdä päätökset yhteistyössä metsäalan asiantuntijoiden kanssa. Kolmannen vaihtoehdon mukaan vastaaja haluaisi ulkoistaa päätöksenteon metsään liittyvissä asioissa metsäalan ammattilaisille. Taustamuuttujina käytettiin sukupuolta, koulutusmuotoa ja asuinalueita.

Vastausten jakaumat olivat melko tasaisia sukupuolten välillä. Miehistä 71 % ja naisista 80 % halusi tehdä päätökset metsään liittyvissä asioissa yhdessä metsäalan asiantuntijan kanssa. Vain 6 % miehistä ja 8 % naisista antaisi metsäalan asiantuntijan tehdä itsenäisesti päätökset metsänomistukseen ja metsässä tehtäviin toimenpiteisiin liittyen (Kuvio 55).

Khiin neliö -testissä taustamuuttujalla sukupuoli havaittiin olevan melkein merkitsevää tilastollista vaikutusta siihen, minkälainen päätöksentekijä vastaaja olisi metsänomistukseen liittyvissä päätöksentekotilanteissa. Khiin neliö -testin

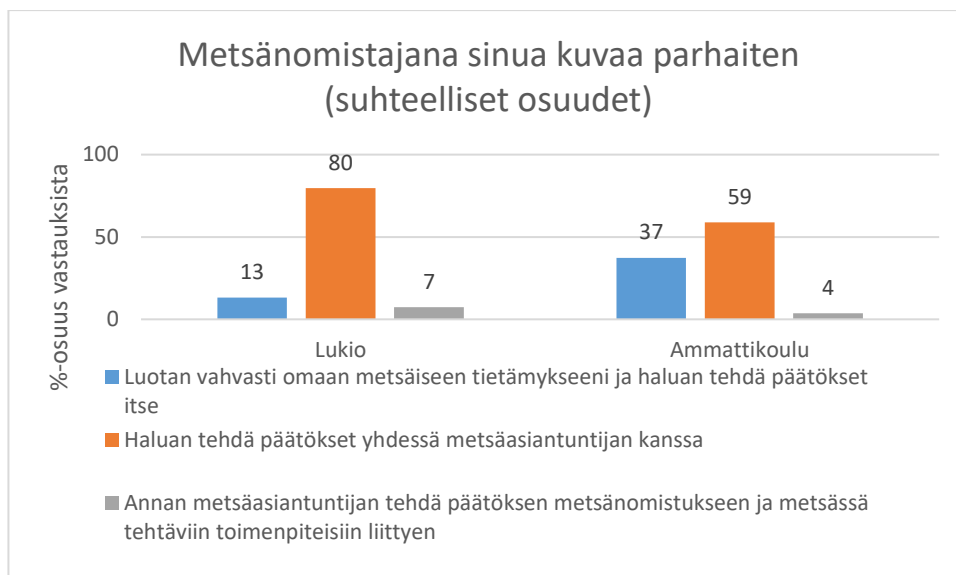
mukaan $df=2$; $X^2(2) = 6,859$; $p\text{-arvo}=0,032$. Näin ollen vastaus riippui melkein merkitsevästi taustamuuttujasta sukupuoli.

Kuvio 55. Metsänomistajana sinua kuvaa parhaiten. Taustamuuttujana sukupuoli (n=328).

Toisena taustamuuttujana kysymykselle käytettiin koulutusmuotoa. Kyselytutkimuksen tuloksia tarkasteltaessa havaittiin, että koulutusmuodolla oli suuri vaikutus siihen millainen päätöksentekijä vastaaja olisi metsänomistukseen liittyvissä asioissa. Ammattikoululaisista 37 % luottaisi vahvasti omaan metsäiseen tietämykseni ja haluaisi tehdä metsänomistukseen liittyvät päätökset itse. Lukiolaisien vastaava osuus oli 13 %. Suurin osa vastaajista oli kuitenkin valinnut "Haluan tehdä päätökset yhdessä metsäasiantuntijan kanssa" -vaihtoehdon. Tämän vaihtoehdon oli valinnut lukiolaisista 80 % ja ammattikoululaisista 59 % (Kuvio 56).

Khiin neliö -testissä havaittiin tilastollisesti erittäin merkitsevää eroa lukiolaisten ja ammattikoululaisten vastauksissa. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan $df=2$; $X^2(2) = 19,677$; $p\text{-arvo}<0,001$. Näin ollen vastaus riippui erittäin merkitsevästi taustamuuttujasta koulutusmuoto.

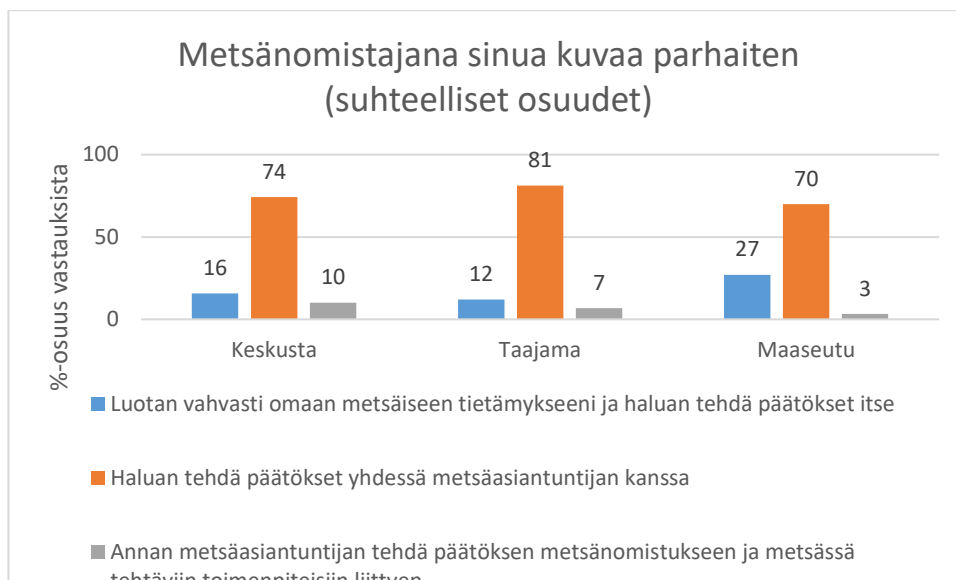

Kuvio 56. Metsänomistajana sinua kuvaa parhaiten. Taustamuuttujana koulutusmuoto (n=331).

Kolmantena taustamuuttujana kysymykselle käytettiin asuinalueita. Keskusta-asukkaista 74 %, taajama-asukkaista 81 % ja maaseutu-asukkaista 70 % haluaisi tehdä metsänomistukseen liittyvät päätökset yhdessä metsäasiantuntijan kanssa. ”Luotan omaan metsäiseen tietämykseeni ja haluan tehdä päätökset itse”-vaihtoehdon valitsi keskusta-asukkaista 16 %, taajama-asukkaista 12 % ja maaseutu-asukkaista 27 % (Kuvio 57).

Khiin neliö -testissä havaittiin tilastollisesti melkein merkitsevää eroa eri asuinalueilla asuvien vastaajien vastauksissa. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan $df=4$; $X^2(2) = 11,714$; $p\text{-arvo} = 0,020$. Näin ollen vastaus riippui melkein merkitsevästi taustamuuttujasta asuinalue.

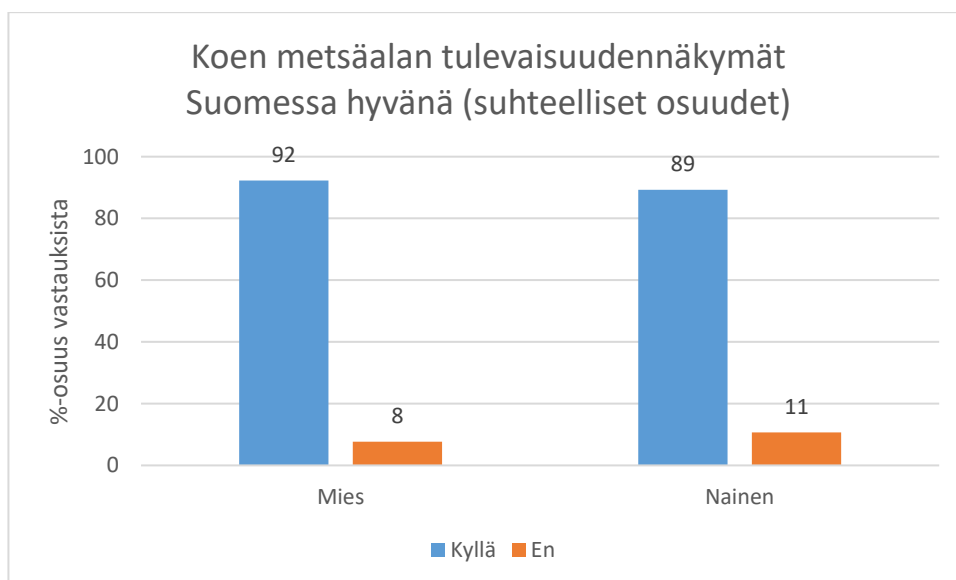

Kuvio 57. Metsänomistajana sinua kuvaa parhaiten. Taustamuuttujana asuinalue (n=331).

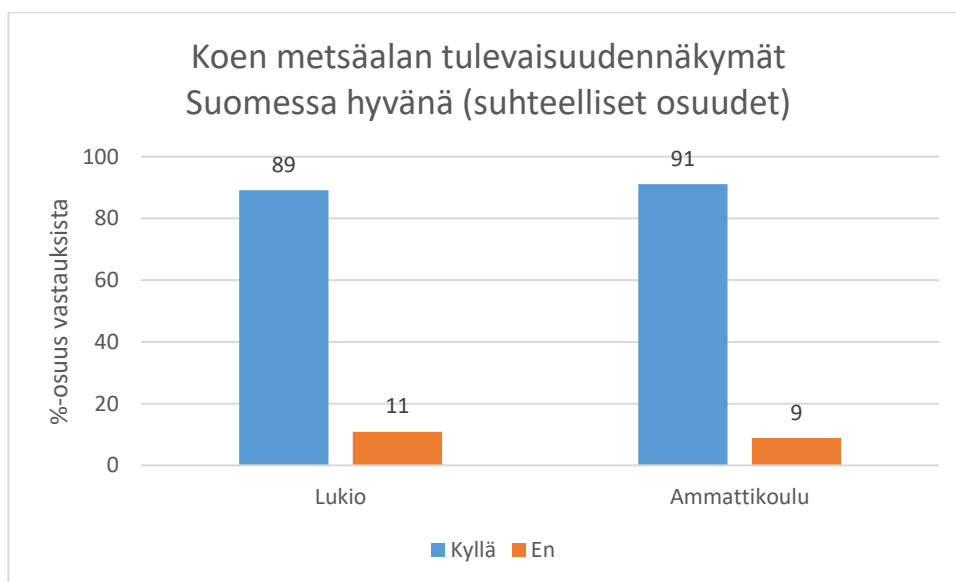
6.8 Nuorten näkemykset metsäalan tulevaisuudesta

Kyselylomakkeella opiskelijoilta tiedusteltiin ”Koen metsäalan tulevaisuudennäkymät Suomessa hyvänä” -väittämän avulla millaisena he kokevat metsäalan tulevaisuudennäkymät Suomessa. Taustamuuttujina käytettiin sukupuolta, koulutusmuotoa ja asuinalueita. Miehistä tämän väittämän kanssa samaa mieltä oli 92 % ja naisista 89 % (Kuvio 58). Khiin neliö -testissä taustamuuttujalla sukupuoli ei havaittu olevan vaikutusta vastaajien mielipiteisiin. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan $df=1$; $X^2(2) = 2,246$; $p\text{-arvo}=0,134$.

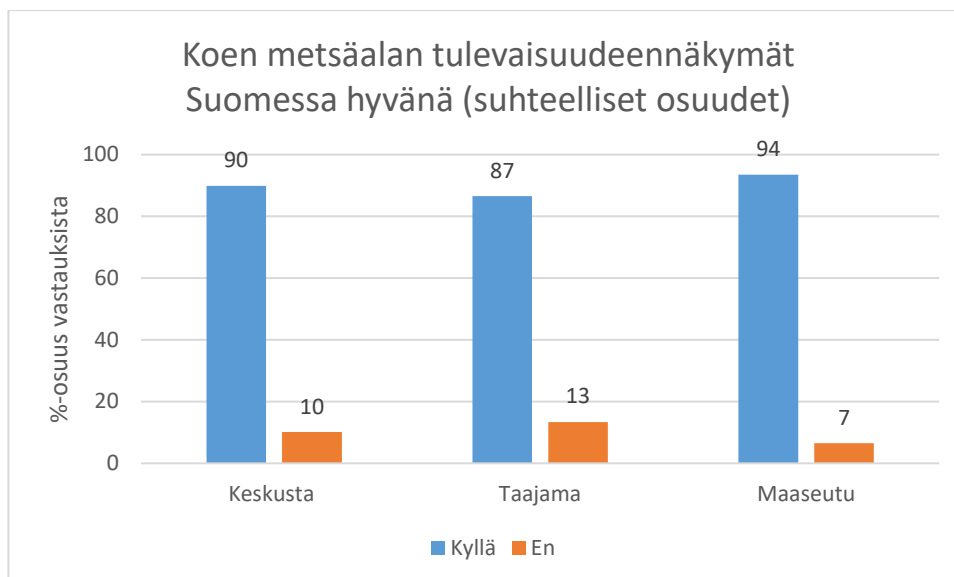
Kuvio 58. Koen metsäalan tulevaisuudennäkymät Suomessa hyvänä. Taustamuuttujana sukupuoli (n=328).

Toisena muuttujana ”Koen metsäalan tulevaisuudennäkymät Suomessa hyvänä” -väittämälle käytettiin koulutusmuotoa. Lukiolaisista tämän väittämän kanssa oli samaa mieltä 89 % ja ammattikoululaisista 91 % (Kuvio 59). Khiin neliö -testissä taustamuuttujalla koulutusmuoto ei havaittu olevan vaikutusta vastaajien mielipiteisiin. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan $df=1$; $X^2(2) = 0,193$; $p\text{-arvo} = 0,660$.

Kuvio 59. Koen metsäalan tulevaisuudennäkymät Suomessa hyvänä. Taustamuuttujana koulutusmuoto (n=331).

Kolmantena taustamuuttujana samalle väittämälle käytettiin asuinalueita. Väittämän kanssa samaa mieltä oli keskusta-asukkaista 90 %, taajama-asukkaista 87 % ja maaseutu-asukkaista 94 % (Kuvio 60). Khiin neliö -testissä taustamuuttujalla koulutusmuoto ei havaittu olevan vaikutusta vastaajien mielipiteisiin. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan $df=2$; $X^2(2) = 2,970$; $p\text{-arvo} = 0,226$.

Kuvio 60. Koen metsäalan tulevaisuudeennäkymät Suomessa hyvänä. Taustamuuttujana asuinalue (n=331).

6.9 Nuorten mielipiteitä metsänomistukseen ja metsätalouteen

Kyselylomakkeen kohdassa numero 28 kyselyyn osallistuvilla opiskelijoilla oli mahdollista kertoa omia mielipiteitä metsänomistukseen ja metsätalouteen liittyen. Tähän kohtaan kertyi kaikkiaan 28 vastausta. Opiskelijat toivat mielipiteissään esiin hyvin ajankohtaisia asioita metsäsektoriin liittyen. Opiskelijoiden mielipiteissä nousi esiin esimerkiksi metsätalouden merkitys Suomen vientitaloudelle, metsien näkeminen monipuolisempaan sijoituskohteena aikaisempaan verrattuna, huoli hakkuiden kestävydestä sekä puun monet käyttömahdollisuudet tulevaisuudessa.

Yksi kyselyyn vastanneista opiskelijoista korosti mielipiteessään Suomen kestävä metsänhoitoa, hakkuiden merkitystä Suomen vientitaloudelle sekä metsätalouden hyötyjä Suomelle ja suomalaisille tähän tapaan:

Mielestäni Suomessa ei tarvitsisi hillitä hakkuita, sillä metsätaloustuotteet ovat yksi suurimmista vientitaloista. Eikös kuitenkin hyvin hoidetut metsät varastoi hiilidioksidia paremmin, kuin hoitamattomat ryteiköt. Muutenkin hoidettu metsä on ulkoilun kannalta mukavampi. Täällä Suomessa metsä kaadetaan ja tilalle istutetaan uutta toisin kuin Aasian tai Etelä-Amerikan sademetsissä, joissa metsä poltetaan savuna ilmaan. Näen asian niin, että suomalainen metsätalous on hyväksi Suomen taloudelle, työllisyydelle sekä ilmastolle.

Toinen kyselyyn vastanneista opiskelijoista oli huolissaan liikahakkuista sekä virkistyskäytön ja luonnonsuojelun laiminlyönnistä ja nosti esiin ilmastonmuutoksen sekä luonnonvarojen liikkakäytön globaalit ongelmat. Hän kommentoi näin:

Minusta metsiä kaadetaan liikaa ja luonnonmetsät ovat liian vähissä. Metsäalueiden tilalle rakennetaan asuintaloja ja virkistyskäyttöön tai luonnonsuojeluun jäävät metsät ovat katoamassa tai vähintäänkin harvinaistumassa. Esimerkiksi luonnonvarojen ylikulutuksen ja ilmastonmuutoksen suhteen tämä ei ole hyvä asia.

Kolmas kyselyyn vastanneista pohti kommentissaan metsien näkemistä aikaisempaa monipuolisempänä sijoituskohteena ja metsänomistukseen liittyvää epävarmuutta sekä sitä, säilyykö päätäntävalta metsänomistajalla itsellään ja onko toiminta metsänomistajan edun mukaista. Hän kommentoi näin:

Metsä on luultavasti tärkeä osa tulevaisuudessa, mutta tulevaisuutta ja äkillisiä muutoksia ei voi kuitenkaan luotettavasti ennustaa etukäteen. Metsää aletaan nähdä monipuolisempänä sijoituskohteena, ei pelkästään hakkuutyömaana. Metsät nähdään globaaleina hiilinieluinä, miten sitä voisi hyödyntää suomalaisen metsätalouteen? Voisin harkita omistavani metsää, mutta tällä hetkellä opiskelijana en ole asiasta täysin varma. Miten metsänomistus vaikuttaa opiskelijatukiin jne. Jos omistan metsää tulevaisuudessa, minua mietityttää se, että jaksanko hoitaa kaikkia asioita itse, jotta voisin kuitenkin säilyttää oman etuni ja päätösvaltani metsänomistajana.

7 Tutkimustulosten tarkastelu

7.1 Nuorten suhtautuminen metsänomistukseen

Nuorten näkemyksissä mahdollisesta omasta metsänomistuksesta korostuvat ennen kaikkea ulkoiluun, virkistykseen ja vapaa-aikaan liittyvät tavoitteet. Myös luonnonsuojelua ja maiseman vaalimista nuoret korostavat yleisesti. Noin joka toinen nuori pitää metsänomistusta kannattavana sijoituksena. Lähes yhtä suuri joukko näkee omassa metsänomistuksessa turvan pahanpäivän varalle. Muuten metsää pitää taloudellisesti tärkeänä vajaa kolmannes nuorista. (Mäkijärvi, Rämö & Horne 2010, 41.) Ammattikoulututkintoa suorittavat tai suorittaneet nuoret näkevät metsänomistuksessa muita useammin taloudellisia mahdollisuuksia. Lisäksi taloudelliset arvot ovat yleisempiä niiden keskuudessa, jotka itse omistavat metsää tai joiden vanhemmat tai isovanhemmat ovat metsänomistajia. Samoin miesten ja maaseudulla asuvien arvostuksissa korostuvat taloudelliset tavoitteet useammin kuin naisilla ja taajamissa tai kaupungeissa

asuvilla. (Mäkijärvi ym. 2010, 43.) Yleisimmin nuoret arvioivat hoitavansa itse metsiin liittyvät paperityöt. Sen sijaan hakkuut nuoret arvelevat teettävänsä pääasiassa ulkopuolisilla. Tosin joka kymmenes nuori uskoo tekevänsä harvennus-hakkuut kokonaan itse. Puukauppaan liittyviä asioita tekisi ainakin osittain itse runsas puolet. Myös metsänhoitotöistä yli puolet tekisi vähintään osan itse. (Mäkijärvi ym. 2010, 46.)

Nykynuoret vaikuttajina ja metsänomistajina vuonna 2030-tutkimuksen tulokset ovat hyvin samansuuntaisia tämän opinnäytetyön tulosten kanssa. Tämänkin opinnäytetyön tuloksissa painottui nuorten esiin nostamat aineettomat tavoitteet kuten virkistyskäyttö ja luonnonsuojelu. Metsäalan opintoja opiskelevien nuorten keskuudessa arvona painottui talous. Yleisesti ottaen nuoret olivat kiinnostuneita metsänomistukseen liittyvien asioiden hoidosta yhdessä metsäalan ammattilaisten kanssa. Nuorilla oli myös kiinnostusta tehdä itsenäisesti esim. istutuksia ja taimikonhoitotöitä.

7.2 Metsänomistus nuorten perheissä

Tämän opinnäytetyön tietoperustassa on mainittu, että yksityismetsänomistus on Suomessa hyvin yleistä. Opinnäytetyön tulokset seuraavat tätä linjaa, sillä noin kaksi kolmasosaa vastaajista kertoi jonkun perheensä jäsenistä omistavan metsää. Nuorista noin 10 % kertoi omistavansa itse metsää.

Metsänomistuksen yleisyyttä nuorten ja heidän perheidensä keskuudessa on tutkittu myös aiemmin. Esimerkiksi Finnish students' perceptions of future forest -tutkimuksessa käsiteltiin metsänomistusta nuorten ja heidän perheenjäsentensä keskuudessa. Finnish students' perceptions of future forest -tutkimus julkaistiin osana Scandinavian Forest Economics:n raporttia nro 46 (2016).

Almost half (49.3%) of the respondents reported that they or their family own forest, while 50.3% stated they did not and less than percentage (0.4%) did not answer the question. Men reported forest ownership (53.1%) a little more often than women (46.6%). The difference was statistically significant (chi-squared goodness-of-fit test, $p=0.006$). Forestry students had the highest rate of forest ownership (60.6%) when compared to other major subjects. The difference was not statistically significant and might be the result of relatively small number of

responses from forestry students. Forest ownership was more common among respondents who had grown up in rural environments. The rate of ownership was 85.5 % for students who had mostly lived in countryside (n=80) and 58.2 % for those who had lived in a countryside population centre (n=103). (Nummelin, Riala & Hänninen 2015, 153.)

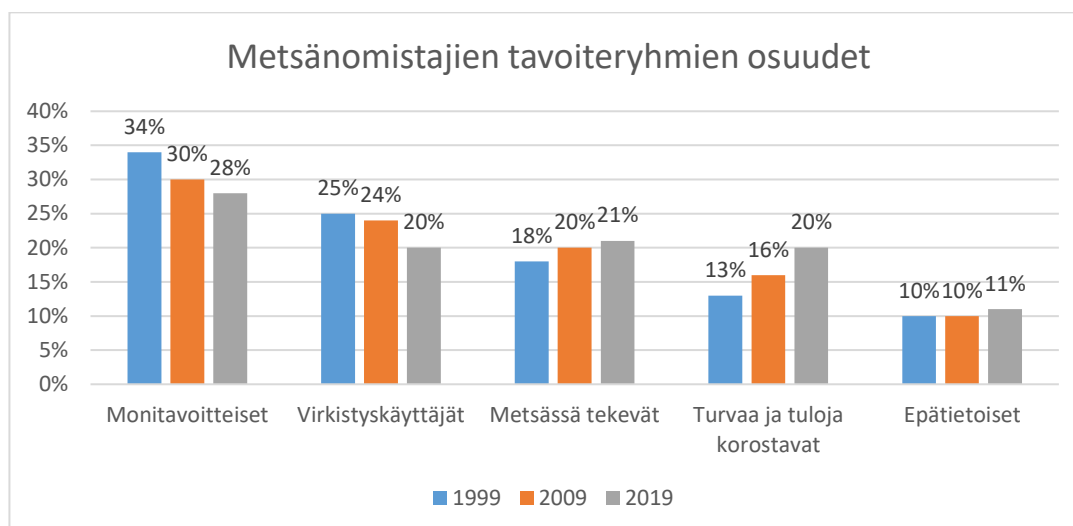
Finnish students' perceptions of future forest -tutkimuksen tulokset ovat hyvin samansuuntaisia tämän opinnäytetyön tulosten kanssa, sillä metsänomistus nuorten perheiden keskuudessa on yleistä. Finnish students' perceptions of future forest -tutkimuksessa oli yhdistetty nuorten itsenäinen metsänomistus ja perheen jäsenten metsänomistus toisin kuin tässä tutkimuksessa. Yhteistä näiden tutkimusten tuloksissa oli myös se, että metsänomistus oli yleisempää maaseudulla asuvien nuorten ja heidän perheidensä keskuudessa.

7.3 Metsänomistukseen liittyvät tavoitteet

Metsänomistukseen liittyviä arvoja on tutkittu mahdollisten tulevien metsänomistajien lisäksi myös nykyisten metsänomistajien keskuudessa. Arvojen tutkiminen ja niiden kehityksen ymmärtäminen on ensiarvoisen tärkeää, jotta metsäalan ammattilaiset pystyvät tarjoamaan metsänomistajille parasta mahdollista. Kuten jo aiemmin tämän opinnäytetyön tietoperustassa on esitetty, ovat metsänomistajien arvo-osuuksien järjestykset ja osuudet vaihdelleet hieman vuosien kuluessa. Vertailemalla nykyisten metsänomistajien arvoja mahdollisten tulevien metsänomistajien arvoihin, saadaan luotua erittäin mielenkiintoista dataa arvojen kehityksestä.

Metsänomistajien tavoitteet ovat muuttuneet yllättävään suuntaan 2000-luvulla. Olisi voinut olettaa virkistystavoitteiden ja muiden niin sanottujen aineettomien tavoitteiden vahvistuvan. Kuitenkin sekä monitavoitteisten että virkistyskäyttäjien osuudet metsänomistajista ovat laskeneet ja turvaa ja tuloja korostavien osuus on selvästi noussut. Metsästä tekevien ja epätietoisten osuudet ovat pysyneet lähes ennallaan. Metsänomistajien tavoiteryhmien kehityksen tarkastelua vaikeuttaa se, ettei vuoden 1999 tavoiteryhmittely ole täysin samanlainen kuin vuosien 2009 ja 2019 ryhmittelyt. Ryhmittelyratkaisut eroavat vuoden 1999

tuloksesta siten, että myös ulkoilumahdollisuudet korostuvat työtilaisuuksien ohella metsässä tekevien tavoitteissa (Kuvio 61). (Karppinen ym. 2020, 41.)

Kuvio 61. Metsänomistajien tavoiteryhmien osuudet. Lähde Suomalainen metsänomistaja 2020-tutkimus muok.

Tämän opinnäytetyön tulokset ovat kokonaisuudessaan hyvin samansuuntaisia Suomalainen metsänomistaja 2020-tutkimuksen tuoreimpien, eli vuoden 2019 tuloksien kanssa. Joitakin pieniä eroja näiden tutkimusten tuloksissa kuitenkin on. Esimerkiksi Suomalainen metsänomistaja 2020-tutkimuksessa vuonna 2019 suurin ryhmä oli monitavoitteiset, kun taas tässä opinnäytetyössä suurin ryhmä oli taloutta painottavien ryhmä. Kummassakin tutkimuksessa pienin ryhmä oli epätietoiset.

7.4 Nuorten kiinnostus metsäalan opintoihin ja työtehtäviin

Nuorten kiinnostusta metsäalan opintoihin ja työtehtäviin ovat esimerkiksi Suomalaisen 17–18-vuotiaiden nuorten näkemykset metsäalasta -tutkimus, Taloustutkimus Oy:n Nuorisobarometri metsäasioista (2019) sekä Riitta Seilosen ja Katariina Tuomisen opinnäytetyö Lukion tarjoamat valmiudet metsäalalle. Tutkimustuloksissa on melko isojakin eroja eri tutkimusten välillä. Myös tämän opinnäytetyön tulokset eroavat edellä mainittujen kolmen tutkimuksen tuloksista.

Metsäalan mahdollisuudet houkutella työntekijöitä tulevaisuudessa vaikuttavat kuitenkin melko hyviltä, ainakin jos tilannetta tarkastellaan määrällisesti. Tähän kyselyyn vastanneista 404:stä 17–18-vuotiaasta peräti 45 % uskoi, että omalla kohdalla hyvä työpaikka voisi löytyä metsäsektorilta. Myös mielikuvat

työllistymisestä olivat myönteisiä, sillä yli 70 % vastaajista katsoi, että työllistymismahdollisuudet ovat hyvät tällä hetkellä ja tulevaisuudessa, ja yli puolet vastaajista piti palkkausta hyvänä. (Korhonen, Tuppura, Jantunen, Pätäri & Toppi-
nen 2020, 13.) Miehistä 54 % ja naisista 35 % uskoi, että omalla kohdalla hyvä työpaikka voisi löytyä metsäsektorilta. (Korhonen ym. 2020, 10).

Kuten tämän opinnäytetyön kyselytutkimuksessa, myös Suomalaisten 17–18-vuotiaiden nuorten näkemykset metsäalasta- tutkimuksessa taustamuuttujana sukupuoli havaittiin erittäin merkitseväksi, sillä miehet olivat selkeästi kiinnostuneempia työskentelemään metsäsektorilla kuin naiset. Muuten tarkasteltuna nuorten kiinnostus metsäalan työtehtäviä kohtaan oli Suomalaisten 17–18-vuotiaiden nuorten näkemykset metsäalasta -tutkimuksessa yleisempää kuin tässä opinnäytetyössä.

Taloustutkimus Oy:n nuorisobarometrissa metsäasioista (2019) mukaan nuoret miehet (30 %) harkitsevat metsään tai puunjalostusteollisuuteen liittyvää ammattia huomattavasti nuoria naisia useammin (15 %). Metsään vievä harrastus, perheen omistama metsä ja perheenjäsenen koulutustausta metsä- tai puualalla nostavat todennäköisyyttä harkita alaa. (Taloustutkimus Oy 2019, 5.) Taloustutkimus Oy:n nuorisobarometrissa metsäasioista (2019) todetaan myös seuraavaa: ”Nuorten mielestä metsien tärkein tehtävä on monimuotoisuuden ylläpito (77 %). Kaksi kolmesta nuoresta on myös sitä mieltä, että metsiä hoidetaan Suomessa hyvin.”

Nuorisobarometrin metsäasioista (2019) tulokset ovat näiden asioiden suhteen hyvin samansuuntaiset tämän opinnäytetyön tulosten kanssa, sillä myös tässä opinnäytetyössä kiinnostus metsäalan työtehtäviin oli huomattavasti yleisempää miesten kuin naisten keskuudessa.

Riitta Seilosen ja Katariina Tuomisen opinnäytetyössä Lukion tarjoamat valmiudet metsäalalle tutkittiin maakunnan sekä asuinympäristön vaikutusta lukiolaisten hakautumiseen metsäalalle. Kaupungista asuvista 87 % ja maaseudulla asuvista 86 % ei aikonut hakeutua metsäalalle. Ryhmien välillä tehdyssä khiin neliö -testissä ei havaittu riippuvuutta. (Seilonen & Tuominen 2020, 47.) Tämän opinnäytetyön osalta ei tarkasteltu asuinalueen vaikutusta lukiolaisten

halukuuteen hakeutua metsäalan opintoihin, mutta tuloksista havaittiin, että lukiolaisten kohdalla kiinnostus metsäalan opintoihin on hyvin vähäistä.

8 Pohdinta

Opinnäytetyöprosessi oli mielenkiintoinen, haastava ja opettava. Haasteita aiheutti kyselylomakkeen luominen ja kyselytutkimuksen tulosten analysointi SPSS-ohjelmalla. Kyselylomakkeen luomisessa haasteita ei niinkään aiheuttanut Webropol-sovellus, vaan se, kuinka kysymyksistä saatiin luotua ymmärrettäviä myös niille opiskelijoille, joilla ei ole tietämystä metsänomistukseen liittyvistä asioista. SPSS-ohjelman suhteen haasteita aiheutti tulosten tarkastelun kannalta merkityksellisten muuttujien valikoiminen. Ennakko-oletuksena ennen opinnäytetyöprosessin aloitusta oli, että tutkimuslupiin liittyvä lupaprosessi veisi paljon aikaa, mutta suureksi yllätykseksi lupaprosessi osoittautui varsin helpoksi ja nopeaksi.

Kyselylomakkeen avulla onnistuttiin saamaan kattava määrä tutkimuksen kannalta informatiivisia ja luotettavia vastauksia, joten kysymysten luomisessa ja asettelussa on onnistuttu ilmeisen hyvin. Myös tulosten analysointi SPSS-ohjelmalla onnistui hyvin ja luotettavasti. Näin saatiin luotua tutkimuksen kannalta merkittävää lisäarvoa. Avainasiana opinnäytetyöprosessin onnistumiseen aikataulussa voidaan pitää sitä, että tutkimusaihe oli työn toteuttajan mielestä erittäin mielenkiintoinen. Juuri oma mielenkiinto aiheeseen kannatteli yli opinnäytetyöprosessin aikana vastaan tulleista haasteista ja kovan työn tuloksena saatiin luotua tutkimusraportti, josta on tulevaisuudessa hyötyä työn toteuttajalle ja muille metsäalan ammattilaisille, kun he mukauttavat toimintatapojaan metsänomistajien muuttuvien ja monipuolistuvien arvojen suhteen.

Tutkimusaiheesta voisi 5–10 vuoden kuluttua tehdä lisätutkimuksen ja tutkia metsänomistukseen liittyviä arvoja 25–30-vuotiaiden keskuudessa. Näin voitaisiin selvittää, kuinka metsänomistukseen liittyvät arvot ja asenteet ovat kehittyneet nyt tutkimuksen kohteena olleilla ikäluokilla. Toinen vaihtoehto olisi tutkia aihetta uudelleen lukiolaisten ja ammattikoululaisten keskuudessa ja selvittää, vaikuttaako lukioissa käyttöön otettu uusi korkeakoululähtöisempi

opetussuunnitelma lukiolaisten halukkuuteen hakeutua metsäalan opintoihin ja tätä kautta lisätä kiinnostusta metsänomistukseen.

8.1 Tutkimuksen luotettavuuden arviointi

Tutkimuksen tasoa, johtopäätösten pätevyyttä ja tutkimuksen luotettavuutta tulee arvioida koko tutkimusprosessin kuluessa. (Jyväskylän yliopisto 2010). Tutkimuksen pätevyyttä ja luotettavuutta voidaan arvioida määrällisessä tutkimuksessa reliabiliteetin ja validiteetin käsitteiden avulla. Reliabiliteetilla tarkoitetaan analyysin johdonmukaisuutta ja mittaustulosten toistettavuutta. Validiteetilla tarkoitetaan sitä, että tutkimuksessa aineiston analyysimittarit ovat päteviä: ne mittaavat sitä, mitä niiden on tarkoitus mitata. (Jyväskylän yliopisto 2010.) Reliabiliteetti ja validiteetti yhdessä muodostavat kokonaisluotettavuuden.

Kokonaisluotettavuus on hyvällä tasolla silloin, kun tutkimustulosten mittaamisessa on niin vähän kuin mahdollista satunnaisvirheitä ja tutkimukseen valikoitunut otos edustaa kattavasti koko perusjoukkoa.

Tässä opinnäytetyössä toteutetun tutkimuksen luotettavuutta täytyi tarkastella koko opinnäytetyöprosessin ajan. Ensiarvoisen tärkeää luotettavuuden kannalta oli saada riittävästi vastauksia opinnäytetyössä toteutettavaan kyselyyn. Opinnäytetyön luotettavuus olisi kärsinyt huomattavasti, jos kyselyyn ei olisi saatu riittävä määrä vastauksia. Pienellä otannalla tehty yleistäminen ei olisi antanut luotettavaa ja totuudenmukaista tutkimustulosta.

Kyselytutkimus toteutettiin tarkoituksella toisen- ja kolmannen vuosikurssin opiskelijoiden keskuudessa. He ovat opinnoissa sen verran pitkällä, että heille on muodostunut parempi käsitys tulevaisuuden jatko-opinto- ja työkuvioista kuin ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoille, jotka vasta totuttelevat toisen asteen opintoihin. Tällä tietoisella valinnalla pyrittiin parantamaan kyselytutkimuksen tulosten informatiivisuutta.

Opinnäytetyössä toteutettavan tutkimuksen luotettavuuden kannalta oli erittäin tärkeää osata asetella ja muotoilla kyselytutkimuksen kysymykset oikein ja ymmärrettävästi, koska kyselyn teema ei välttämättä ole kovinkaan tuttu kaikille vastaajille. Tässä korostui opinnäytetyön tekijän rooli. Kyselytutkimuksen analysoinnissa hyödynnettiin tilastotieteelliseen analysointiin tarkoitettua SPSS-

ohjelmistoa. Analysoinnin toteutti opiskelija, jolle kyseinen ohjelma ei ollut ennestään tuttu, joten virheiden mahdollisuus analysoinnin luotettavuudessa oli olemassa, mutta mahdollisuus virheille pyrittiin minimoimaan erityisen tarkalla työskentelyllä tulosten analysointivaiheessa.

8.2 Tutkimusetiikka

Tutkimusetiikka on tutkimusta tekevän henkilön ammattieettistä toimintaa. Tämä tarkoittaa, että tutkimus on tehty laadukkaasti, luotettavasti avoimesti ja rehellisesti: lisäksi tutkimus on todennettavissa ja osittain toistettavissa. (Koivisto & Kaijaleena 2017.) Tämän opinnäytetyön osalta tutkimusetiikkaa noudatettiin siten, että tutkimusluvut haettiin koulujen rehtoreilta ja koulutuspäälliköiltä ajoissa ja heille kerrottiin tarkasti, mistä tutkimuksessa on kyse ja mihin sen tuloksia käytetään. Samoin tutkimukseen osallistuneille nuorille kerrottiin, mistä tutkimuksessa on kyse ja mihin heidän vastauksiaan käytetään.

Kouluille, jotka edellyttivät alaikäisten opiskelijoiden huoltajilta luvan huollettaviansa osallistumiselle kyselytutkimuksen toteutukseen, lähetettiin erillinen saattekirje, jossa huoltajille kerrottiin, mistä tutkimuksessa on kyse ja mihin sen tuloksia käytetään. Hyvien tutkimuskäytänteiden mukaisesti tämän opinnäytetyön kyselytutkimukseen vastaaminen oli täysin vapaaehtoista ja tapahtui anonyymisti vastaajien omalla ajalla. Opinnäytetyön aineistoa käsiteltiin luottamuksellisesti ja työssä käytettyihin lähteisiin viitattiin asianmukaisesti.

8.3 Yhteenveto

Opinnäytetyön tuloksista havaitaan, että nykynuoret ovat kiinnostuneita metsistä ja metsiin liittyvistä harrastuksista. Nuoret kokevat myös metsänomistuksen houkuttelevana vaihtoehtona ja osaavat yleisesti ottaen hyvin kuvata niitä arvoja, jotka olisivat heille tärkeitä metsänomistuksessa. Talous nähdään vahvana arvona miesten ja erityisesti ammattikoululaisten keskuudessa. Lukiolaisien ja naisten keskuudessa metsänomistukseen liittyvänä arvona painottuu virkistyskäyttö. Huomionarvoista on kuitenkin myös se, että merkittävä osuus lukiolaisista ei osannut vastata metsänomistukseen liittyviä arvoja koskeviin väittämiin. Pelkän metsänomistuksen lisäksi nuoret haluavat mahdollisina

metsänomistajina olla hyvin vahvasti mukana metsänomistukseen liittyvässä päätöksenteossa. Omissa metsissä mahdollisuuksien mukaan itse tehdyt istutukset ja taimikonhoitotyöt myös kiinnostavat nuoria.

Metsät ja metsänomistus koetaan nuorten keskuudessa kiinnostavana, mutta varsinkin lukiolaisten kohdalla metsäalalla opiskelua ja työskentelyä ei koeta kiinnostavana vaihtoehtona. Metsäalalla opiskelevien ammattikoululaisten keskuudessa kiinnostusta jatko-opintoihin löytyy ja varsinkin työskentely metsäalalla koetaan erittäin kiinnostavana. Lukiolaisten kiinnostusta metsäalan opintoihin ja työskentelyyn metsäalalla lisättäisiin tuomalla metsäalaa enemmän ja monipuolisemmin esiin lukioiden opetussuunnitelmissa. Metsäalan tarjoamia jatko-opinto- ja uramahdollisuuksia pitäisi tuoda enemmän esiin lukio-opetuksessa. Tästä vastuu kuuluu lukioille, metsäalan koulutusta tarjoaville oppilaitoksille, lukioiden opetussuunnitelmia suunnitteleville tahoille ja metsäalan organisaatioille yhdessä. Näin lisättäisiin lukiolaisten kiinnostusta metsäalaa kohtaan ja saataisiin metsään liittyvä yleistietämys paremmalle tasolle myös lukiolaisten keskuudessa.

Lähteet

- Alijoki, R. 2021. Sarkajako 1300–1750-luvuilla. VirtuaaliKYLÄ. http://www.virtuaali.info/opetusmaatilat/index.php?tila_id=1&ohjemappi&kategoria_id=288&kortti=3483. 11.1.2021.
- Tikkanen, J., Hokajärvi, R., Hujala, T. & Lappalainen, S. (toim.) 2007. Asiakaslähtöisyys metsäsuunnittelun kehittämishaasteena. Metsäntutkimuslaitos. <http://www.metla.fi/julkaisut/workingpapers/2007/mwp065.pdf>. 13.1.2021.
- Hänninen, H., Karppinen, H. & Leppänen, J. 2011. Suomalainen metsänomistaja 2010. Metlan työraportteja N:o 208. <http://www.metla.fi/julkaisut/workingpapers/2011/mwp208.htm>. 3.2.2021.
- Jyväskylän yliopisto 2010. Tutkimuksen toteuttaminen. <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/tutkimusprosessi/tutkimuksen-toteuttaminen>. 3.4.2021.
- Jyväskylän yliopisto. 2015. Määrällinen tutkimus. <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/maarallinen-tutkimus>. 2.4.2021.
- Kalaoja, J. 2018. Tällainen on suomalainen metsänomistaja – Omistajat ikäännyvät ja asuvat yhä useammin kaupungeissa. <https://www.op-media.fi/sijoittaminen/tallainen-on-suomalainen-metsanomistaja--omistajat-ikaantyyvat-ja-asuvat-yha-useammin-kaupungissa/>. 13.1.2021.
- Kansatiede. 2004. Isojako. <http://www.helsinki.fi/kansatiede/histmaatalous/maanjaot/isojako.htm>. 11.1.2021.
- Karppinen, H., Hänninen, H. & Horne, P. 2020. Suomalainen metsänomistaja 2020. Luonnonvarakeskus. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-326-961-3>. 13.1.2021.
- Koivisto, K. & Kaijaleena, S. 2017. Yhteiskunta-, hoito- ja terveystieteellisen tutkimuksen eettisten periaatteiden tarkastelua. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehittämistyön julkaisut ISSN 1798-2022. <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/137256/Eettisten%20periaatteiden%20tarkastelua.pdf?sequence=1&isAllowed=y>. 17.3.2021.
- Korhonen, J., Tuppur, A., Jantunen, A., Pätäri, S. & Toppinen, A. 2020. Suomalaisen 17–18-vuotiaiden nuorten näkemykset metsäalasta. Metsätieteen aikakauskirja. 23.4.2021.
- KvantiMOTV. 2004. Ristiintaulukointi. <https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/ristiintaulukointi/ristiintaulukointi.html>. 16.3.2021.
- Luonnonvarakeskus. 2021. Metsänomistus. <https://www.luke.fi/tietoa-luonnonvaroista/metsa/metsanomistus/>. 10.1.2021.
- Maa- ja metsätalousministeriö. 2021. Suomen metsävarat. <https://mmm.fi/metsat/suomen-metsavarat>. 9.1.2021.
- Maa- ja metsätalousministeriö. 2021. Metsälaki. <https://mmm.fi/metsat/metsatalous/metsatalouden-kestavyys/metsalaki>. 12.1.2021.
- Metsähallitus. 2021. 160 vuotta Metsähallituksen historiaa. <https://www.metsa.fi/metsahallitus/nain-toimimme/historia/>. 11.1.2021.

- Metsähallitus. 2021. Kaskeaminen. <https://www.luontoon.fi/telkkamaki/nahtavyudet/kaskeaminen>. 3.2.2021.
- Metsänhoitoyhdistys. 2021. Metsätietoa. <https://www.mhy.fi/metsatietoa>. 10.1.2021.
- Mäkijärvi, L. 2009. Nuorten suhtautuminen metsiin ja metsien käyttöön tulevaisuuden metsänomistajina ja päätöksentekijöinä. Pellervon taloudellisen tutkimuslaitoksen työpapereita N:o 117. <http://www.ptt.fi/media/liitteet/tp117.pdf>. 3.2.2021.
- Mäkijärvi, L., Rämö, A. & Horne, P. 2010. Nykynuoret vaikuttajina ja metsänomistajina vuonna 2030. Pellervon taloudellisen tutkimuslaitoksen työpapereita N:o 222. <https://www.ptt.fi/julkaisut-ja-hankkeet/kaikki-julkaisut/nykynuoret-vaikuttajina-ja-metsanomistajina-vuonna-2030.html>. 23.4.2021.
- Nummelin, T., Riala, M. & Hänninen, R. 2015. Finnish students' perceptions of future forest. *Scandinavian Forest Economics* No. 46, 2016. https://www.ssfe-network.org/wp-content/uploads/2017/01/Scandinavian_Forest_Economics_No_46.pdf. 23.4.2021.
- Rämö, A., Mäkijärvi, L., Toivonen, R. & Horne, P. 2009. Suomalisen metsänomistajan profiili vuonna 2030. Pellervon taloudellinen tutkimuslaitos. <https://www.ptt.fi/julkaisut-ja-hankkeet/kaikki-julkaisut/suomalaisen-metsanomistajan-profiili-vuonna-2030.html>. 9.1.2021.
- Rämö, A. & Toivonen, R. 2009. Uusien metsänomistajien asenteet, motiivit ja aikomukset metsiin ja metsänomistukseen liittyvissä asioissa. Pellervon taloudellisen tutkimuslaitoksen raportteja N:o 216. <https://www.ptt.fi/media/liitteet/rap216.pdf>. 3.2.2021.
- Seilonen, R. & Tuominen, K. 2020. Lukion tarjoamat valmiudet metsäalalle. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/352491/Seilonen_Riitta_Tuominen_Katariina_2020_12_04.pdf?sequence=2&isAllowed=y. 24.4.2021.
- Taanila, A. 2019. Akin menetelmäblogi. Ristiintaulukointi ja khiin neliö -testi. <https://tilastoapu.wordpress.com/2011/10/14/6-ristiintaulukointi-ja-khiin-nelio-testi/>. 16.3.2021.
- Taloustutkimus Oy. 2019. Nuorisobarometri metsäasioissa. Suomen Metsäyhdistys ry. <https://smy.fi/materiaali/nuorten-metsabarometri-2019/>. 24.4.2021.
- Vanha-Majamaa, I. 2001. Metsätalouden vaikutus kasvillisuuteen. Metsätieteen aikakauskirja. <https://www.metsatieteenaikakauskirja.fi/pdf/article5824.pdf>. 3.2.2021.
- Vilka, H. 2007. Tutki ja mittaa. Määrällisen tutkimuksen perusteet. <http://hanna.vilka.fi/wp-content/uploads/2014/02/Tutki-ja-mittaa.pdf>. 15.1.2021.

Tutkimussuunnitelma

Hyvä vastaanottaja,

Opiskelen Karelia-ammattikorkeakoulussa Joensuussa metsätalousinsinöörin tutkintoon johtavassa koulutusohjelmassa. Teen opinnäytetyötä aiheesta lukiolaisten ja ammattikoululaisten arvot ja asenteet metsänomistukseen Itä-Suomessa. Opinnäytetyö toteutetaan itsenäisenä toteutuksena, eikä siihen liity ulkopuolista toimeksiantajaa.

Opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää lukiolaisten ja ammattikoululaisten (metsäkoneenkuljettajat/metsuri-metsäpalveluiden tuottajat) välisiä eroja arvoissa ja asenteissa metsänomistukseen. Aihetta tutkitaan opiskelijoiden näkökulmasta. Kyselyn avulla saadaan vastauksia seuraavanlaisiin tutkimuskysymyksiin: Kuinka kiinnostuneita opiskelijat ovat metsänomistuksesta tulevaisuudessa, mitä arvoja opiskelijat painottavat metsänomistuksessa ja kuinka kiinnostavana vaihtoehtona opiskelu ja työskentely metsäalalla koetaan tulevaisuudessa.

Opinnäytetyö toteutetaan kyselytutkimuksena Itä-Suomen lukioden ja ammattikoulujen (metsäkoneenkuljettajat/metsuri-metsäpalveluiden tuottajat) 2. ja 3. vuoden opiskelijoille. Tutkimus- alueena toimii Itä-Suomi ja kysely on tarkoitus lähettää seitsemään lukiioon Itä-Suomen alueella ja kaikkiin ammattikouluihin, jotka tarjoavat metsäalan koulutusohjelmia Itä-Suomessa. Teidän koulunne olisi yksi kyselyyn osallistuvista oppilaitoksista. Osallistuminen kyselyyn on vapaaehtoista ja vastaaminen tapahtuu anonyymisti. Kyselytutkimuksen aineistoja käsitellään luottamuksellisesti.

Kysely on nettikysely, johon opiskelijat vastaavat tietokoneella tai jollain muulla mobiililaitteella. Kyselyyn vastaamiseen kuluu aikaa noin 10 minuuttia. Linkin kyselyyn voi jakaa opiskelijoille esimerkiksi sähköpostin tai jonkun muun viestintäalustan, kuten WILMA:n kautta. Kyselyyn voi vastata vastausten keruuaikana mihin aikaan tahansa. Tietenkin vastausten määrää nostaisi, jos kyselyyn vastauksen pystyisi liittämään jonkun oppitunnin aloitukseen. Ohessa löytyy linkki kyselystä luotuun kopioon. Tätä linkkiä kyselyyn ei tule kuitenkaan jakaa opiskelijoille. Tämän linkin tarkoituksena on, että esim. koulujen rehtorit voivat tutustua kyselyyn. Lähetän varsinaisen vastauslinkin koulujen rehtoreiden sähköpostiin eteenpäin jaettavaksi, kunhan saan tutkimusluvut myös muista kouluista. Tämä helpottaa opinnäytetyön toteuttajan työtä, sillä tarkoitus on lähettää varsinainen vastauslinkki yhtä aikaa kyselytutkimukseen osallistuviin kouluihin. Kysely on tarkoitus toteuttaa heti, kunhan saan kaikista kyselyyn osallistuvista kunnista tutkimusluvan. Kyselyn suunniteltu toteutusaika on helmi-maaliskuussa. Tarkoituksena on antaa suhteellisen tiivis noin kahden/kolmen viikon vastausaika kyselyyn.

Linkki kyselyyn: <https://link.webpolsurveys.com/S/4C713DD88DC23CAA>

Opinnäytetyön ohjaavana opettajana toimii Pekka Huotari Karelia-ammattikorkeakoulusta, puh. 050 4363 691, pekka.huotari@karelia.fi. Opinnäytetyön oletettu valmistumisaika on touko-kesäkuussa 2021 ja se tullaan julkaisemaan osoitteessa www.theseus.fi.

Ystävällisin terveisin

Lauri Korhonen
050 5406 069
laurikor@hotmail.com

Kirje alaikäisten huoltajille

Hyvä vastaanottaja,

Opiskelen Karelia-ammattikorkeakoulussa Joensuussa metsätalousinsinöörin tutkintoon johtavassa koulutusohjelmassa. Teen opinnäytetyötä aiheesta lukiolaisten ja ammattikoululaisten arvot ja asenteet metsänomistukseen Itä-Suomessa. Opinnäytetyö toteutetaan itsenäisenä toteutuksena, eikä siihen liity ulkopuolista toimeksiantajaa.

Opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää lukiolaisten ja ammattikoululaisten (metsäkoneenkuljettajat/metsuri-metsäpalveluiden tuottajat) välisiä eroja arvoissa ja asenteissa metsänomistukseen. Aihetta tutkitaan opiskelijoiden näkökulmasta. Kyselyn avulla saadaan vastauksia seuraavanlaisiin tutkimuskysymyksiin: Kuinka kiinnostuneita opiskelijat ovat metsänomistuksesta tulevaisuudessa, mitä arvoja opiskelijat painottavat metsänomistuksessa ja kuinka kiinnostavana vaihtoehtona opiskelu ja työskentely metsäalalla koetaan tulevaisuudessa.

Opinnäytetyö toteutetaan kyselytutkimuksena Itä-Suomen lukioiden ja ammattikoulujen (metsäkoneenkuljettajat/metsuri-metsäpalveluiden tuottajat) 2. ja 3. vuoden opiskelijoille. Tutkimus- alueena toimii Itä-Suomi ja kysely on tarkoitus lähettää seitsemään lukioon Itä- Suomen alueella ja kaikkiin ammattikouluihin, jotka tarjoavat metsäalan koulutusohjelmia Itä- Suomessa. Teidän huollettavan koulu olisi yksi kyselyyn osallistuvista oppilaitoksista.

Osallistuminen kyselyyn on vapaaehtoista ja vastaaminen tapahtuu anonymisti. Kyselytutkimuksen aineistoja käsitellään luottamuksellisesti. Annatteko alaikäiselle huollettavalenne luvan osallistua tämän kyselytutkimuksen toteutukseen?

Kysely on nettikysely, johon opiskelijat vastaavat tietokoneella tai jollain muulla mobiililaitteella. Kyselyyn vastaamiseen kuluu aikaa noin 10 minuuttia. Linkin kyselyyn voi jakaa opiskelijoille esimerkiksi sähköpostin tai jonkun muun viestintäalustan, kuten WILMA:n kautta. Kyselyyn voi vastata vastausten keruuajana mihin aikaan tahansa. Kysely on tarkoitus toteuttaa heti, kunhan saan kaikista kyselyyn osallistuvista kunnista tutkimusluvan. Kyselyn suunniteltu toteutusaika on helmi-maaliskuussa. Tarkoituksena on antaa suhteellisen tiivis noin kahden/kolmen viikon vastausaika kyselyyn.

Opinnäytetyön ohjaavana opettajana toimii Pekka Huotari Karelia-ammattikorkeakoulusta, puh. 050 4363 691, pekka.huotari@karelia.fi. Opinnäytetyön oletettu valmistumisaika on touko-kesäkuussa 2021 ja se tullaan julkaisemaan osoitteessa www.theseus.fi.

Ystävällisin terveisin

Lauri Korhonen
050 5406 069
laurikor@hotmail.com

Lukiolaisten ja ammattikoululaisten arvot ja asenteet metsänomistukseen Itä-Suomessa

 Pakolliset kentät merkitään asteriskilla (*) ja ne tulee täyttää lomakkeen viimeistelemiseksi.

1. Sukupuoli *

- Mies
- Nainen
- En halua kertoa

2. Asuinalueesi *

- Keskusta
- Taajama
- Maaseutu

3. Koulusi *

- Lukio
- Ammattikoulu

4. Lukiosi *

- Kuopion klassillinen lukio
- Joensuun Yhteiskoulun lukio
- Varkauden lukio
- Mikkelin lukio
- Nurmeksen lukio
- Kiteen lukio
- Iisalmen lyseo

5. Kumman vuosikurssin opiskelija olet *

- Lukion toisen vuosikurssin opiskelija
- Lukion kolmannen vuosikurssin opiskelija

6. Olen tulevaisuudessa kiinnostunut opiskelemaan metsäalalla *

- Täysin samaa mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Täysin eri mieltä

7. Mikä seuraavista koulutusvaihtoehtoista kiinnostaa sinua eniten *

- Yliopisto (metsätieteet)
- Ammattikorkeakoulu (metsätalousinsinööri)
- Ammattikoulu (metsäkoneenkuljettaja/metsuri-metsäpalveluiden tuottaja)
- En ole kiinnostunut opiskelemaan metsäalalla

8. Olen tulevaisuudessa kiinnostunut työskentelemään metsäalalla *

- Täysin samaa mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Täysin eri mieltä

9. Ammattikoulusi *

- Etelä-Savon ammattiopisto
- Riveria
- Savon ammatti- ja aikuisopisto
- Ammattiopisto SAMledu

10. Koulutusohjelmasi *

- Metsäkonealan koulutusohjelma
- Metsuri-metsäpalveluiden tuottajan koulutusohjelma

11. Kumman vuosikurssin opiskelija olet *

- Ammattikoulun toisen vuosikurssin opiskelija
- Ammattikoulun kolmannen vuosikurssin opiskelija

12. Olen tulevaisuudessa kiinnostunut jatkamaan opiskelua metsäalalla *

- Täysin samaa mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Täysin eri mieltä

13. Kumpi seuraavista koulutusvaihtoehdoista kiinnostaa sinua enemmän *

- Yliopisto (metsätieteet)
- Ammattikorkeakoulu (metsätalousinsinööri)
- En ole kiinnostunut jatko-opinnoista metsäalalla

14. Olen tulevaisuudessa kiinnostunut työskentelemään metsäalalla *

- Täysin samaa mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Täysin eri mieltä

15. Olen kiinnostunut metsästä ja metsiin liittyvistä asioista sekä harrastuksista *

- Täysin samaa mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Täysin eri mieltä

16. Omistaako joku perheesi jäsenistä metsää *

- Kyllä
- Ei

17. Omistatko itse metsää

- Kyllä
- En

18. Tulevaisuudessa olen itse kiinnostunut omistamaan metsää *

- Täysin samaa mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Täysin eri mieltä

19. Minkä kokoisen metsätilan omistus kiinnostaa sinua *

- Pienen (alle 20 hehtaaria)
- Keskikokoisen (20-100 hehtaaria)
- Suuren (yli 100 hehtaaria)
- Metsätilan omistus ei kiinnosta minua

20. Metsänomistajana painottaisin taloutta (hyviä ja säännöllisiä hakkuutuloja metsästä) *

- Täysin samaa mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Täysin eri mieltä
- En osaa vastata tähän

21. Metsänomistajana painottaisin virkistyskäyttöä (luonnon- ja maisemansuojelua sekä hyviä ulkoilumahdollisuuksia) *

- Täysin samaa mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Täysin eri mieltä
- En osaa vastata tähän

22. Metsänomistajana painottaisin metsän tarjoamia työtilaisuuksia (teen itse istutuksia, taimikonhoitotöitä ja hankintahakkuita) *

- Täysin samaa mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Täysin eri mieltä
- En osaa vastata tähän

23. Metsänomistajana painottaisin monitavoitteisuutta (minulle on tärkeitä metsien tarjoamat taloudelliset hyödyt, taloudellinen turvallisuus, säännölliset tulot, metsän tarjoamat työtilaisuudet, ulkoilu ja aineettomat tavoitteet, kuten luonnonsuojelu) *

- Täysin samaa mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Täysin eri mieltä
- En osaa vastata tähän

24. Metsänomistus kiinnostaa minua, mutta metsänomistukseen liittyvien tavoitteiden suhteen olen epä tietoinen *

- Täysin samaa mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Täysin eri mieltä
- En osaa vastata tähän

25. Jos omistaisit metsää, kumpi vaihtoehto kuvaisi sinua paremmin *

- Tekisin mahdollisuuksien mukaan itse istutuksia ja taimikonhoitotyötä
- Ostaisin istutus- ja taimikonhoitotyöt ulkopuoliselta palveluntarjoajalta

26. Jos omistaisit metsää, mikä vaihtoehdoista kuvaisi sinua päätöksentekijänä metsänomistukseen liittyvissä asioissa parhaiten *

- Luotan vahvasti omaan metsäiseen tietämykseeni ja haluan tehdä päätökset itse. Tarvitsen metsäasiantuntijoiden apua vain välttämättömissä asioissa.
- Haluan tehdä päätökset yhdessä metsäasiantuntijan kanssa. Otan mielelläni metsäasiantuntijalta vastaan neuvoja ja toimenpide-ehdotuksia metsänomistukseen ja metsässä tehtäviin toimenpiteisiin liittyen.
- Annan metsäasiantuntijan tehdä päätöksen metsänomistukseen ja metsässä tehtäviin toimenpiteisiin liittyen. En halua itse osallistua päätöksentekoon.

27. Koen metsäalan tulevaisuuden näkymät Suomessa hyvänä *

- Kyllä
- En

28. Omia ajatuksia aiheeseen liittyen